

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

30 września

Nr. 27

Rok 1934.

Cena numeru pojedynczego 75 gr, z przesyłką zwyczajną 1 zł, poleconą 1 zł 30 gr. Prenumerata kwartalna 6 zł. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 40 gr, tabelaryczne i cyfrowe 80 gr. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu“, należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji Min. Sk. 12.12.29, tel. Administracji Min. Sk. 11.05.08.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P.K.O. Nr. 30305.

OD ADMINISTRACJI.

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Urzędowego“ Administracja przypomina, iż czas odnowić prenumeratę na kwartał IV r. b., która wynosi z przesyłką pocztową zł. 6,00.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz.: 313—Skarbu z dnia 10 września 1934 r. o opłatach za nadzór nad związkami rewizyjnymi spółdzielni	476
„ 314—Skarbu z dnia 14 września 1934 r. w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku dochodowym	476
„ 315—Skarbu z dnia 14 września 1934 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym	495
„ 316—Skarbu z dnia 14 września 1934 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich	515
„ 317—Skarbu z dnia 14 września 1934 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokalu	518
„ 318—Skarbu z dnia 14 września 1934 r. w sprawie wykonania ustawy o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych	521
„ 319—Skarbu z dnia 14 września 1934 r. o obliczaniu i poborze podatku od energii elektrycznej	523
„ 320—Skarbu z dnia 14 września 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania ustawy z dnia 17 grudnia 1931 r. o państwowym podatku od energii elektrycznej	524
„ 321—Skarbu z dnia 15 września 1934 r. w sprawie zmiany granic I Urzędu Skarbowego w Drohobyczu	527
„ 322—Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 28 sierpnia 1934 r. o uldze celnej na jądra pestek egzotycznej odmiany moreli t. zw. ghejsi	527
„ 323—Konwencja handlowa i nawigacyjna między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Turecką podpisana w Ankarze w dniu 29 sierpnia 1931 r.	527
„ 324—Oświadczenie rządowe z dn. 30 sierpnia 1934 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji handlowej i nawigacyjnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Turecką	534

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Z Ministerstwa Skarbu: Komunikat.

OGŁOSZENIA.

Wyszły z druku Dzienniki Ustaw R. P. Nr. 82 — 84 zawierające m. in. treść następującą:

Nr. 82, poz. 755—Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych z dnia 3 września 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji, Opieki Społecznej, Pocht i Telegrafów, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Sprawiedliwości oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wykonania ustawy z dn. 25 marca 1933 r. o orderze wojennym *Virtuti Militari*.

Nr. 83, poz. 757—Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1934 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Opieki Społecznej w sprawie wykonania ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym, zmienionej i uzupełnionej rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 stycznia 1928 r., z dnia 29 listopada 1930 r. i ustawą z dnia 17 marca 1933 r.

313.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 września 1934 r.

o opłatach za nadzór nad związkami rewizyjnymi spółdzielni.

Na podstawie art. 69 ust. 5 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495) zarządzam co następuje:

§ 1. Stopę opłaty za nadzór nad związkami rewizyjnymi spółdzielni na roczny okres budżetowy ustala się w wysokości 2% sumy rocznych wpływów, osiągniętych przez związki ze składek spółdzielni, składek i dotacyj central gospodarczych oraz zwrotów kosztów lustracji i innych, z wyłączeniem wpływów za wydawnictwa.

Za podstawę obliczenia opłaty przyjmuje się sumę wpływów, wykazaną w zamknięciu rachunkowym związku za rok, poprzedzający okres budżetowy.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1934 r.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki*.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1934 r. Nr. 85, poz. 768).

314.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 września 1934 r.

w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Na podstawie art. 47 ustawy o państwowym podatku dochodowym, w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 715), zarządzam co następuje:

Dział I.

Osoby obowiązane do uiszczania podatku.

Do art. 1 p. 1.

§ 1. 1) Za miejsce zamieszkania dla oceny obowiązku płacenia podatku należy uważać miejscowość, w której dana osoba przebywa wśród okoliczności uzasadniających trwałe utrzymywanie mieszkania (np. w celu prowadzenia gospodarstwa domowego, kształcenia dzieci, studjów i t. p.). Za miejsce zamieszkania pracowników państwowych oraz osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie — poza granicami Państwa, uważa się siedzibę ich najwyższej władzy przełożonej.

2) Podatek dochodowy od całego dochodu opłacają również osoby przebywające na obszarze Państwa dłużej niż rok. Jest przytem rzeczą obojętną czy dana osoba przebywa w jednej miejscowości, czy też kolejno w różnych miejscowościach. Chwilowe przerwy w pobycie, spowodowane przemijającą nieobecnością, pozostają bez wpływu na obowiązek podatkowy.

Do art. 1 p. 2 b).

§ 2. Dochody osiągane z tytułu posiadania akcji, udziałów w spółkach z ogr. odp. i tym podobnych papierów wartościowych przez osoby fizyczne nie mające na obszarze Państwa miejsca zamieszkania, ani też nie przebywające w Polsce dłużej niż rok, jak również przez osoby prawne, których siedziba zarządu znajduje się poza granicami Państwa nie podlegają opodatkowaniu. Natomiast podlegają opodatkowaniu dochody, osiągane przez powyższe osoby z tytułu udziału w spółkach firmowych (jawnych spółkach handlowych), w spółkach firmowo-komandytowych (komandytowych) lub też z tytułu innego rodzaju formy współwłasności w przedsiębiorstwach handlowych względnie przemysłowych.

Do art. 1 p. 3.

§ 3. Przy pobycie w Polsce osób przybyłych z zagranicy dla zarobku albo wykonywania czynności handlowych lub przemysłowych, czas trwania tego pobytu nie ma wpływu na obowiązek opłacania podatku przez te osoby.

Do art. 1 p. 4.

§ 4. W jakich przypadkach spadek należy uważać za wakujący (nieobjęty), określają przepisy prawa spadkowego. Rozmiar obowiązku podatkowego dla spadków wakujących (nieobjętych) określa się według rozmiaru obowiązku opłacania podatku przez spadkodawcę.

Do art. 1 p. 5a.

§ 5. Siedzibę zarządu osób prawnych określa statut lub też inny dokument, na którym osoba prawna opiera swe istnienie. W razie wątpliwości, o siedzibie zarządu osoby prawnej decyduje wpis do rejestru handlowego.

Dochód wolny od opodatkowania.

Do art. 2.

§ 6. 1) W związku z przepisami art. 13 ustawy, dochód do 1.500 zł włącznie jest wolny od opodatkowania także wtedy, jeżeli został osiągnięty w ciągu niepełnego roku operacyjnego. Wyjątek zachodzi w przypadku wymiaru podatku w sposób przewidziany w art. 31 ustawy, dla osób wymienionych w art. 30 ust. 2 ustawy. W tym ostatnim przypadku, dochód osiągnięty w ciągu niepełnego roku operacyjnego, jest wolny od opodatkowania tylko wówczas, jeżeli obliczony w stosunku do całego roku, nie przekracza kwoty 1.500 zł.

2) Przy częściowym zwolnieniu dochodu od podatku na zasadzie obowiązujących przepisów (art. 5 ustawy, przepisy o ulgach dla nowowzniesionych budowli i t. p.) osoby, wobec których zastosowano częściowe zwolnienie, nie podlegają opodatkowaniu, o ile dochód pozostały po zastosowaniu zwolnienia nie przekracza 1.500 zł.

3) Wobec postanowień art. 27 i 29 ustawy, od podatku mogą być zwolnione również osoby, które osiągnęły dochód ponad 1.500 zł.

Do art. 3 ust. 3.

§ 7. 1) Dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłacane na obszarze obcego państwa podlegają opodatkowaniu, o ile osoby otrzymujące te dochody mają na obszarze Państwa miejsce zamieszkania lub przebywają na tym obszarze dłużej niż rok. Podatek od powyższych dochodów wymierza się na podstawie przepisów Działu I ustawy, jednak, według skali art. 43 ustawy, bez stosowania odliczeń z art. 10 oraz zniżek i zwyczajek podatkowych z art. 26, 27 i 29 ustawy.

Do art. 4.

§ 8. 1) Przepisy art. 4 ustawy mają zastosowanie w przypadku, gdy umowa między Państwem Polskim, a innym państwem o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu nie zawiera odmiennych postanowień.

2) Osoba żądająca na zasadzie art. 4 ustawy wyłączenia od opodatkowania dochodów osiągniętych zagranicą, obowiązana jest przed uprawomocnieniem się wymiaru podatku udowodnić, że dochody te podlegają zagranicą podatkowi tego samego rodzaju. Dochody powyższe wyłącza właściwa władza wymiarowa z podstaw opodatkowania, po stwierdzeniu, że państwo obce postępuje według zasad wzajemności co do takich samych dochodów, płynących ze źródeł, znajdujących się na obszarze Państwa. Na wypadek wątpliwości, czy opodatkowanie zagraniczne odpowiada wymaganym warunkom oraz czy jest stosowana zasada wzajemności, należy zasięgnąć wskazówek od Ministerstwa Skarbu.

Do art. 5 p. 7.

§ 9. 1) Państwo, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe nie posiadające odrębnej osobowości prawnej nie podlegają opodatkowaniu. Posiadające odrębną osobowość prawną przedsiębiorstwa państwowe podlegają obowiązkowemu opodatkowaniu, o ile obowiązujące przedsiębiorstwo przepisy ustawowe nie zawierają odmiennych postanowień.

2) Z podmiotowego zwolnienia od podatku korzystają również związki samorządowe, a więc związki samorządu terytorjalnego (komunalne) oraz związki samorządu gospodarczego.

Pojęcie dochodu.

Do art. 6.

§ 10. 1) Dochodem w rozumieniu art. 6 ustawy jest suma wszystkich przychodów podatnika, otrzymanych w pieniądzu lub wartościach pienięż-

nych z każdego poszczególnego źródła dochodu, po potrąceniu z przychodów poszczególnego źródła:

- a) wszelkich kosztów, poniesionych na osiągnięcie, zachowanie i zabezpieczenie tych przychodów;
- b) corocznego prawidłowego odpisania na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza;
- c) wreszcie strat częściowych lub całkowitych w przedmiotach, podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, o ile odpisań na zużycie pod b) oraz strat pod c) nie uwzględniono już w kosztach wymienionych pod a).

Koszty potrącalne z przychodów.

Do art. 6 ust. 1 i 2.

§ 11. 1) Potrącalność kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodów z poszczególnych źródeł należy oceniać w każdym przypadku osobno przy wzięciu pod uwagę następujących zasad ogólnych:

- a) kosztami, połączonymi z uzyskaniem przychodu są tylko wydatki, poniesione w tym celu, aby z danego źródła osiągnąć dochód, a nie wydatki związane z nabyciem samego źródła dochodu, z jego powiększeniem lub ulepszeniem i t. p.;
- b) z wyjątkami omówionymi w § 12, tylko takie koszty nadają się do potrącenia z przychodu, które podatnik już rzeczywiście poniósł, a nie takie, które mógłby ponieść, lub wśród pewnych okoliczności musiałby ponieść, albo takie, które zaoszczędził sobie własną pracą lub też pracą bezpłatną członków rodziny, albo innych osób;
- c) do potrącenia nadają się tylko koszty, które płatnik poniósł w pieniądzach lub naturze, a nie takie, które jedynie zaliczył, a później otrzymał je zpowrotem;
- d) dostarczenie dowodu o rzeczywistym poniesieniu kosztów, a na żądanie władzy wymiarowej również o ich potrzebie i celowości, należy do podatnika; natomiast obowiązkiem władz wymiarowych jest zbadanie i ocena kwestji, czy koszty te są potrącalne;
- e) z wyjątkiem przypadków omówionych w § 12, przy ocenie kwestji, kiedy powstałe koszty zostały rzeczywiście poniesione, decyduje termin rzeczywistej zapłaty, a nie termin, w którym koszty te miały być zapłacone w myśl przepisu prawnego, umowy, zwyczaju i t. p.

2) Wydatki na wyżywienie członków rodziny są potrącalne jako koszt osiągnięcia dochodu, jeżeli członkowie rodziny są stale zajęci w przedsiębiorstwie przemysłowym lub handlowym, gospodarstwie rolnem, lub leśnym podatnika, a nie w jego gospodarstwie domowym.

3) Koszty związane z używaniem przedmiotów lub pewnych urządzeń do celów wyłącznie lub przeważnie zbytkownych nie nadają się do potrącenia,

o ile te koszty przekraczają osiągnięte dochody; w tego rodzaju przypadkach nie należy również brać pod uwagę dochodu (parki, stajnie wyścigowe, polowania, cieplarnie, wille i t. p.).

Do art. 6.

§ 12. 1) Przy ustalaniu dochodu z poszczególnych źródeł należy przestrzegać zasady, że wszystkie przychody i koszty powinny być przyjęte w tej sumie, w jakiej one w czasie miarodajnym zostały rzeczywiście osiągnięte względnie poniesione.

2) Zasada ta jednak nie ma zastosowania przy ustalaniu dochodu z przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych lub gospodarstw rolnych, które prowadzą prawidłowe księgi handlowe lub księgi gospodarcze. W tych bowiem przypadkach należy kierować się wyłącznie zasadami buchalterji t. j. brać w rachubę również takie zaksięgowane przychody, które mają dopiero wpłynąć na korzyść płatnika, oraz takie koszty, które zostały już zarachowane, chociaż ich jeszcze rzeczywiście nie poniesiono, o ile tylko odnoszą się do danego roku operacyjnego (gospodarczego).

Amortyzacja.

Do art. 6 ust. 1 i 3.

§ 13. 1) Z przychodu są również potrącalne coroczne prawidłowe odpisania z tytułu zużycia budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza, stanowiących własność podatnika. Odpisania te powinny odpowiadać rzeczywistemu zmniejszeniu się wartości, jakiemu uległy budynki, maszyny oraz inwentarz martwy w okresie miarodajnym do wymiaru podatku, wskutek używania ich według przeznaczenia w normalnym trybie.

2) Wysokość tego potrącenia zależy od natury przedmiotu, przyczem miarą wysokości dopuszczalnych odpisów jest wyłącznie faktyczne zużycie. Zużycie to ustala się w stosunku procentowym do wartości nabycia względnie wytworzenia przedmiotu. W razie trudności w ustaleniu tej wartości należy posiłkować się inną zbliżoną wartością, jak wartość ubezpieczenia od ognia, a w ostatecznym razie wartość należy ustalić przez biegłych. Raz przyjęta względnie ustalona wartość przedmiotu jest podstawą odpisań z tytułu zużycia w latach następnych.

3) Nie należy z reguły kwestjonować wysokości potrąceń z tytułu zużycia, jeżeli nie przekraczają:

1) przy budynkach mieszkalnych murowanych	1%
2) przy budynkach mieszkalnych drewnianych	2%
3) przy budynkach gospodarczych murowanych	1,5%
4) przy budynkach gospodarczych drewnianych	3%
5) przy budynkach fabrycznych murowanych	3%
6) przy budynkach fabrycznych drewnianych	6%
7) przy ruchomościach (urządzenia biur, kantorów, kancelaryj, sklepów i t. p.)	5%

8) przy maszynach, narzędziach, urządzeniach fabrycznych kopalnianych, piecach fabrycznych i t. p. 10% wartości przedmiotu.

4) Przy nabytych odpłatnie przywilejach i prawach terminowych (wynalazki, prawa autorskie i t. p.) należy wysokość rocznego odpisania ustalić w stosunku do wartości i czasu korzystania z tych przywilejów i praw, np. z wartości 60.000 zł., przywileju trwającego 12 lat należy potrącać rocznie $\frac{1}{12}$ część t. j. po 5.000 zł.

5) Wysokość odpisania tytułem zużycia zapasów kopalnianych należy ustalać przez przesłuchanie biegłych.

6) Normy odpisów z tytułu zużycia przedmiotów majątkowych, podane w ust. 3 mają charakter orientacyjny i nie wiążą ani podatnika, ani też władz wymiarowych w przypadkach, gdy rzeczywiste zużycie jest wyższe lub niższe od tych norm. Gdy żądanie podatnika wyższego potrącenia nasuwa wątpliwości należy odpowiednie sumy ustalić przez biegłych.

7) W przypadkach prowadzenia ksiąg handlowych lub gospodarczych odpisania z tytułu zużycia mogą być uskuteczniane, bądź bezpośrednio z wartości przedmiotów, podlegających zużyciu, bądź też przez wstawienie w pasywach bilansu kwoty, wyrażającej zmniejszenie się wartości w danym roku operacyjnym (gospodarczym). W tym ostatnim przypadku, kwota odpisana, musi być w ten sposób uwidoczniona, aby władza wymiarowa mogła zbadać stosowność tego potrącenia. Od podatników, którzy w myśl obowiązujących przepisów są obowiązani do prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, władze wymiarowe mogą żądać przedłożenia tabeli amortyzacyjnej. W tabeli tej winna być uwidoczniona wartość poszczególnych przedmiotów majątkowych, od której są uskuteczniane odpisy z tytułu zużycia oraz coroczne odpisy z tytułu zużycia.

8) Straty częściowe lub całkowite na przedmiotach majątkowych podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, są potrącalne pod warunkiem, że nie zostały pokryte sumą ubezpieczeniową i odpisami z tytułu zużycia. Straty te można jednak potrącać tylko z dochodu osiągniętego z tego samego źródła, które poniosło stratę i z dochodu tego roku, w którym strata rzeczywiście nastąpiła; potrącanie takich strat z dochodu lat następnych nie jest dopuszczalne.

Nadzwyczajne przychody.

Do art. 7.

§ 14. 1) Nadzwyczajne przychody, wymienione w art. 7 ustawy, nie podlegają opodatkowaniu, o ile nie są osiągnięte przez osoby prawne opodatkowane na podstawie art. 21 ustawy. U tych bowiem osób prawnych, nadzwyczajne przychody nie podlegają odliczeniu przy ustalaniu zysku bilansowego, który służy za podstawę wymiaru podatku.

2) Jeżeli przychody wymienione w art. 7 ustawy są perjodyczne względnie w wykonywaniu pewnego zawodu mają charakter częstotliwy, chociażby nawet nie perjodyczny, wówczas zatracają charakter nadzwyczajnych przychodów i podlegają opodatkowaniu narówni z innymi zwyczajnymi przychoda-

mi (dobrowolne datki na rzecz duszpasterzy, datki dla portjerów, kelnerów, woźnych i t. p.).

3) Zyski ze sprzedaży przedmiotów majątkowych tak ruchomych jak i nieruchomych, wyłącza się z dochodu podlegającego podatkowi; natomiast zyski ze sprzedaży takich przedmiotów, osiągnięte w wykonywaniu przedsiębiorstwa zarobkowego lub interesu spekulacyjnego, zalicza się do dochodu. Dochodem z interesów spekulacyjnych jest zysk osiągnięty rzeczywiście z interesów, zawartych w celach spekulacyjnych i z uczestnictwa w takich interesach, po potrąceniu poniesionych strat. Samo zwiększenie się wartości przedmiotów spekulacyjnych (zwyżka kursu, wartości obiegowej) nie stanowi dochodu, tak, jak zmniejszenie się wartości nie uzasadnia potrącenia tego zmniejszenia, z wyjątkiem przypadków prowadzenia ksiąg handlowych lub gospodarczych i uwidocznienia tego w księgach.

Do art. 8.

§ 15. 1) Przepisy art. 8 ustawy są rozwinięciem zasady wypowiedzianej w art. 6 ustawy, iż potrąceniu podlegają tylko wydatki związane z osiągnięciem dochodu. Postanawia on, że wydatki nie związane z osiągnięciem dochodu nie podlegają potrąceniu przy ustalaniu dochodu podatkowego. Zasadniczo zatem koszty, nadające się do potrącenia, związane są zawsze z uzyskaniem dochodu, natomiast wydatki nie nadające się do potrącenia, związane są ze źródłem dochodu, czyli majątkiem, dającym przychody lub też mają charakter wydatków osobistych płatnika.

2) Wydatkami na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu, są wydatki, zwiększające zasadniczą zdolność przychodową źródła dochodu, zwiększające trwałość tego źródła w porównaniu z poprzednim stanem, lub mające za skutek rozszerzenie tego źródła, chociażby nawet bez zwiększenia zasadniczej zdolności źródła do dawania większych przychodów.

Ustalanie ogólnego dochodu.

Do art. 9.

§ 16. 1) Dochód lub stratę ustala się osobno z każdego źródła dochodu podlegającego w zasadzie opodatkowaniu. Po ustaleniu dochodu lub straty z każdego źródła, sumuje się dochody z tych źródeł, które dały dochód oraz sumuje się straty z tych źródeł, które dały straty i po potrąceniu sumy strat od sumy dochodów otrzymuje się ogólny dochód podatnika. Strat ze źródeł zwolnionych od opodatkowania nie bierze się pod uwagę przy ustalaniu ogólnego dochodu w myśl art. 9 ustawy.

2) Stratą z danego źródła dochodu w rozumieniu art. 9 ustawy jest suma potrącalnych w zasadzie wydatków, które nie znajdują pokrycia w przychodach z tego samego źródła w tym samym okresie gospodarczym.

Odliczenia.

Do art. 10.

§ 17. 1) Z ogólnego dochodu podatnika mogą być dokonane tylko te odliczenia, wymienione

w art. 10 ustawy, które rzeczywiście zostały wypłacone lub poniesione w ostatnim roku kalendarzowym lub prawidłowo wykazane w ostatnim zamknięciu roku operacyjnego (gospodarczego), poprzedzającego rok podatkowy. Odliczenia te powinny być należycie udowodnione np. odpowiednimi dokumentami w oryginale lub wiarogodnym odpisie i t. p. Dostarczenie dowodów jest obowiązkiem płatnika.

2) Odsetki od długów oraz renty i trwałe ciężary oparte na tytułach prawnych są odliczalne od ogólnego dochodu, gdy ciąży na jednym ze źródeł dochodu, a zaciągnięcie względnie ich powstanie, pozostawało w związku gospodarczym z podlegającymi opodatkowaniu źródłami dochodu, będącymi w posiadaniu płatnika w okresie zaciągania zobowiązania.

3) Odliczenia wymienione w art. 10 ustawy, o ile zostały już potrącone przy ustalaniu dochodu z poszczególnego źródła nie mogą być odliczane po raz drugi od ogólnego dochodu.

4) Za związek rewizyjny w rozumieniu art. 10 p. 6 ustawy uważa się związki spółdzielni, którym na zasadzie przepisów ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 16 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495) zostało przyznane prawo rewizji zrzeszonych związków spółdzielni. Związki rewizyjne obowiązane są corocznie przedkładać w terminie do dnia 1 lutego każdego roku Państwowej Radzie Spółdzielczej spis spółdzielni należących do związku. Państwowa Rada Spółdzielcza przesyła corocznie w terminie do dnia 1 kwietnia izbom skarbowym spis spółdzielni w ich okręgu należących do związków rewizyjnych. Spółdzielnie należące do wymienionych wyżej związków rewizyjnych, o ile działają wyłącznie wśród członków — wolne są od opodatkowania. Jeżeli zaś tego rodzaju spółdzielnie rozszerzają swą działalność również na nieczłonków, to z ulg korzystają tylko wówczas, gdy:

- a) członkowie otrzymują jedynie dywidendę od udziałów w granicach oznaczonych w ustawie o spółdzielniach;
- b) członkowie otrzymują wprawdzie, prócz dywidendy od udziałów dalszy jeszcze udział w zyskach (nadpłaty i zwroty) na zasadach przewidzianych w ustawie o spółdzielniach, ale zarazem spółdzielnia przelewa do funduszków niepodzielnych co najmniej tę część zysków jaka przypada stosunkowo na obroty z nieczłonkami. Nadwyżki bilansowe pochodzące z obrotów z nieczłonkami podlegają zawsze opodatkowaniu. Dla ustalenia klucza podziału nadwyżek bilansowych przypadających na obroty z członkami i na obroty z nieczłonkami, miarodajny jest wzajemny stosunek tych obrotów, dokonany w wykonywaniu podstawowej działalności danej spółdzielni, przewidzianej statutem. Podział ten winien być skuteczny w stosunku do ustalonego przez władzę wymiarową ogólnego dochodu.

Do art. 11.

§ 18. 1) Dochody członków rodziny rozróżnia ustawa takie, co do których, na podstawie obowiązujących przepisów prawnych lub zawartych umów,

głowa rodziny ma prawo rozporządzania lub użytkowania, i takie, co do których głowie rodziny prawa te nie przysługują.

2) Dochody pierwszej kategorii dolicza się do dochodu głowy rodziny; od dochodów zaś drugiej kategorii opodatkowuje się członków rodziny odrębnie.

3) Natomiast należy członków rodziny zawsze odrębnie opodatkować od dochodów, płynących łącznie z ich pracy fizycznej lub z pracy umysłowej, tak najemnej, jako też samodzielnej zawodowej.

Do art. 12 i 22.

§ 19. 1) Dochody ze źródeł, będących współwłasnością czy też będących we wspólnym posiadaniu lub użytkowaniu więcej osób ustala się łącznie i tak już ustalony dochód dzieli się w stosunku do udziału każdego uczestnika lub spółnika. Ustalony w ten sposób udział w dochodzie podlega opodatkowaniu u każdego uczestnika lub spółnika z osobna. W przypadkach kiedy wysokości udziałów nie można ustalić, dochód dzieli się w równych częściach pomiędzy uczestników lub spółników. Powyższe zasady mają również zastosowanie przy opodatkowaniu dochodów spółek firmowych (jawnych spółek handlowych) oraz spółek firmowo-komandytowych (jawnych spółek handlowych i komandytowych).

2) W przypadkach, gdy ze źródeł będących współwłasnością, czy też będących we wspólnym posiadaniu lub użytkowaniu zamiast dochodu zostały ustalone straty, straty te dzieli się według zasad wyrażonych w ust. 1; są one potrącalne przy ustalaniu ogólnego dochodu uczestnika lub spółnika.

Do art. 13.

§ 20. 1) W poszczególnym roku podatkowym w zasadzie wymierza się podatek od dochodu osiągniętego w ostatnim roku kalendarzowym. O ile jednak płatnik prowadzi księgi handlowe względnie księgi gospodarcze, a przyjęty przez niego rok operacyjny gospodarczy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, wówczas podatek wymierza się od dochodu osiągniętego w ostatnim roku operacyjnym (gospodarczym) poprzedzającym bezpośrednio rok podatkowy. Jeżeli księgi handlowe lub gospodarcze nie obejmują wszystkich źródeł dochodu płatnika, wówczas dochód ze źródeł nieobjętych księgami, podlega opodatkowaniu w wysokości, osiągniętej w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok podatkowy.

2) W przypadkach przejścia przy księgach handlowych lub gospodarczych z roku kalendarzowego na rok operacyjny (gospodarczy) nie pokrywający się z rokiem kalendarzowym lub też zmiany okresu roku operacyjnego (gospodarczego) i zaistnienia w związku z tem faktu, że okres gospodarczy (operacyjny) obejmuje mniej jak 12 miesięcy lub też więcej jak 12 miesięcy — dochód osiągnięty w okresie operacyjnym (gospodarczym) podlega opodatkowaniu według tej stawki skali podatkowej z art. 23 ustawy, jaka przypada od faktycznie osiągniętego w tym okresie dochodu.

3) U osób prawnych prowadzących prawidłowe księgi handlowe za okres operacyjny gospodarczy uważa się okres objęty odrębnym zamknięciem rachunkowym.

Obliczenie dochodów w naturze.

Do art. 14.

§ 21. 1) Przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku dochodowego dochody osiągnięte w naturze przelicza się na wartość pieniężną według przeciętnych cen z roku gospodarczego przyjętego za podstawę opodatkowania, z uwzględnieniem czasu, w którym te dochody zostały osiągnięte. O wysokości przeciętnych cen decyduje to miejsce, w którym znajduje się źródło danego dochodu. W razie braku cen targowych w miejscu położenia źródła dochodu, należy przyjmować ceny najbliższego rynku zbytu, przyczem w tego rodzaju przypadkach od ceny rynkowej potrąca się kosztą dostawy do miejsca zbytu.

2) W przypadkach prowadzenia ksiąg handlowych lub gospodarczych przychody w naturze przelicza się na wartość pieniężną według cen w dniu miarodajnym dla zaksięgowania tych przychodów t. j. w dniu ich osiągnięcia.

Dochody z poszczególnych źródeł.

Do art. 15 do 22.

§ 22. 1) Ogólny dochód podatkowy oblicza się według poszczególnych źródeł dochodu, wymienionych w art. 3 ustawy, przy zastosowaniu przepisów art. 12 do 22 ustawy. Przepisy art. 12 do 22 ustawy są rozwinięciem zasad ogólnych wypowiedzianych w art. 6 ustawy, a zatem w razie braku konkretnych przepisów co do sposobu obliczania dochodu z poszczególnego źródła należy stosować ogólne zasady z art. 6 ustawy.

Dochód z nieruchomości gruntowej.

Do art. 15.

§ 23. Dochód z nieruchomości gruntowej obejmuje wpływy ze wszystkich gruntów, które są własnością podatnika lub z których tenże czerpie dochód na mocy uprawnień jakiegokolwiek rodzaju, np. z prawa użytkowania, służebności i t. p.

Dochód z gruntów we własnym zarządzie.

Do art. 15.

§ 24. 1) Celem ustalenia dochodu z gruntów rolnych, pozostających we własnym zarządzie, t. j. nie wypuszczonych w dzierżawę, należy od ogólnych przychodów potrącić koszty prowadzenia gospodarstwa rolnego i uwzględnić zapasy produktów gospodarczych z początkiem oraz z końcem okresu, przyjętego za podstawę opodatkowania.

2) Do ogólnych przychodów należą:

- a) cena, uzyskana za produkty sprzedane ze wszystkich działów gospodarstwa oraz za wypożyczenie maszyn i sił pociągowych lub innych środków gospodarczych;
- b) wartość pieniężna wszystkich produktów, użytych na potrzeby domowe podatnika oraz członków jego rodziny i sług, trzymany nie dla zatrudnienia ich w gospodarstwie rolnem; tu należą produkty, użyte na wyżywienie służby do posług osobistych, na utrzymanie koni zbytkowych i t. p. Wartości produktów, spotrzebowanych w gospodarstwie rolnem, a nie w gospodarstwie domowym nie należy przyjmować ani w przychodzie, ani w kosztach;
- c) wartość pieniężna korzyści i użytków, płynących z uprawnień do cudzych gruntów lub przynależności do gruntów (serwituty, prawo rybołówstwa, polowania, pobierania wody i t. p.);
- d) wartość pieniężna zapasów produktów gospodarczych, znajdujących się z końcem okresu gospodarczego, bez względu na to, czy zapasy te przeznaczone na siew lub do zbycia drogą sprzedaży, czy też do spożycia w gospodarstwie domowym i t. p.

3) Od sumy powyżej wymienionych przychodów należy potrącić koszty, połączone z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

4) Do tego rodzaju kosztów należą:

- a) konserwacja budynków, przeznaczonych do celów gospodarczych, na mieszkania dla służby folwarcznej, konserwacja innych budowli i urządzeń, które służą gospodarstwu lub je zabezpieczają (groble, mury, płoty, drogi, mosty, studnie, wodociągi, śluzy, urządzenia do nawodnienia lub odprowadzania wody, dreny i t. p.); natomiast koszty, wyłożone na budowę, rozszerzenie lub trwałe ulepszenie wspomnianych budynków i urządzeń, nie mogą być potrącone;
- b) utrzymanie w dobrym stanie oraz uzupełnienie żywego i martwego inwentarza gospodarczego w granicach pierwotnego stanu;
- c) ubezpieczenie budynków gospodarczych, żywego i martwego inwentarza gospodarczego, zapasów produktów gospodarczych, oraz produktów polnych i ogrodowych jeszcze nie zebranych od ognia, gradu i innych szkód; ubezpieczenie ruchomości gospodarstwa domowego nie nadaje się do potrącenia;
- d) ogrzewanie (opał) i oświetlenia (światło) budynków i innych pomieszczeń gospodarczych, lecz nie lokali użytych do gospodarstwa domowego;
- e) nasiona, rozsada, pasza, nawóz, surowce i inne materiały, które dokupiono na bieżące potrzeby gospodarstwa rolnego lub przemysłu ubocznego, z gospodarstwem rolnem związanego;

- f) uposażenia służbowe, emerytury i wynagrodzenia za najemną pracę oraz inne świadczenia służbowe, wypłacane osobom zajęтым w gospodarstwie, łącznie z podatkiem dochodowym i od tantjem, o ile słuźbodawca przyjął na siebie zapłatę tych podatków; koszty utrzymania lub wynagrodzenia osób, przyjętych do pracy w gospodarstwie domowym lub do posług osobistych, nie należą do kosztów wyżej wymienionych, bez względu na to, czy zostały pokryte produktami gospodarstwa rolnego, czy też gotówką; natomiast wyżywienie członków rodziny, stałe zatrudnionych we własnym gospodarstwie rolnem, nadaje się do potrącenia;
- g) opłaty do kas chorych, do kas zaopatrzenia na starość i t. p., jakie słuźbodawca płaci z ustawy lub z umowy za osoby, przyjęte do pracy w gospodarstwie rolnem;
- h) podatki pośrednie, które uiszczą się od ubocznych przemysłów gospodarczych (od cukru, wódki, piwa, drożdży i t. p.);
- i) odpisania na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martego inwentarza, oraz straty całkowite lub częściowe tych przedmiotów, o ile odpisania lub straty nie uwzględniono już w kosztach pod ust. 4 lit. b) niniejszego paragrafu;
- j) wartość pieniężna zapasów, objętych z poprzedniego na terażniejszy okres gospodarczy. W tych gospodarstwach rolnych i przedsiębiorstwach gospodarczych, w których stan zapasów z końcem poszczególnych lat gospodarczych nie zwykł ulegać istotnym zmianom, można opuszczać ich wartość pieniężną tak w przychodach, jak i kosztach.

Dochód z ubocznego przemysłu gospodarczego.

Do art. 15.

§ 25. 1) Dochód z przemysłów, mających związek gospodarczy z posiadłością gruntową, jak gorzelnie, browary, krochmalnie, młyny, cegielnie i inne rodzaje przemysłu gospodarczego, może być ustalony łącznie z dochodem z gospodarstwa rolnego. Wartości pieniężnej surowców i produktów, wziętych z jednego przemysłu dla celów drugiego przemysłu, nie należy wykazywać ani w rozchodach pierwszego, ani w przychodach drugiego.

2) Jeżeli jednak tego rodzaju przemysł nie zostaje w związku gospodarczym z posiadłością gruntową, wówczas osiągnięty dochód ustala się według postanowień, odnoszących się do dochodu z przedsiębiorstw handlowych lub przemysłowych.

3) W podobny sposób należy postąpić przy ustalaniu dochodu z wydobywania piasku, gliny, kamienia, torfu i innych ubocznych przemysłów, co do których przychody czerpie się z substancji gruntu. Przy tego rodzaju przemysłach jest dozwolone potrącenie, odpowiadające zmniejszeniu się substancji gruntu.

Dochód z lasów.

Do art. 15.

§ 26. 1) Przy obliczeniu dochodu z lasów należy przyjąć:

- a) w przychodach: sumy uzyskane z wyrębów dokonanych w jednym roku według racjonalnego planu gospodarczego, albo odpowiadających naturalnemu przyrostowi lub z wyrębów zaoszczędzonych w latach poprzednich, wreszcie z wyrębów w lasach bez racjonalnej gospodarki, oraz z wszelkich użytków leśnych i z wynagrodzeń za odstąpione osobom trzecim prawa użytkowania lasów;
- b) w rozchodach zaś: koszty kultury leśnej, zarządu lasu, ochrony lasu, wyrębu, obróbki, zbiórki i wywozu drzewa, tudzież koszty konserwacji budynków i urządzeń leśnych (leśniczówki, mosty, drogi i t. p.).

2) Koszty zalesienia uwzględnia się tylko w tym wypadku, gdy chodzi o przestrzeń wyrąbanego lasu, natomiast koszty zalesienia przestrzeni dotychczas niezalesionych w celu powiększenia drzewostanu i rozszerzenia przestrzeni lasu, nie nadają się do potrącenia.

3) Za nadzwyczajny wyrąb leśny uważa się w szczególności: wyręby dla zmiany kultury leśnej, za zezwoleniem właściwej władzy, na inną kulturę (łąka, rola i t. p.); wyręby niezależne od woli posiadacza lasu (zdjęcia pomiarowe, badania geologiczne i t. p.) wyręby, uskutecznione z powodu wydarzeń żywiołowych (pożar, śnieżycy, huragan, owady i t. p.).

4) Sposób obliczania podatku dochodowego od dochodu z nadzwyczajnych wyrębów leśnych wyjaśniają następujące przykłady:

Przykład I.

1) Dochód z nieruchomości gruntowej	80.000 zł
w tem 20.000 zł. z gospodarstwa rolnego i z nadzwyczajnego wyrębu lasu.	60.000 zł.
W myśl art. 15 ustawy (ustęp ostatni) 1/6 t. j. 10.000 zł dolicza się do ogólnego dochodu, a przeto dochód z gospodarstwa rolnego i lasu wynosi	30.000 zł.
Dochód z kapitału	10.000 „
Razem	40.000 zł.

Odliczenia (art. 10 ustawy)	4.000 zł.
Dochód podlegający opodatkowaniu	36.000 zł.
Podatek według stopnia 46	3.708 zł.
Do tego podatek z 5/6 nadzwyczajnego wyrębu:	

od 36.000 zł — 3.708 zł przeto	
„ 50.000 „ — x	
x = $\frac{3.708 \times 50.000}{36.000}$	5.150 zł
Razem podatek	8.858 zł.

Przykład II.

2) Dochód z nieruchomości gruntowej wynosi	20.000 zł
w tem z nadzwyczajnego wyrębu	18.000 zł
zaś z gospodarstwa rolnego	2.000 zł.
W myśl art. 15 ustawy (ustęp ostatni)	
1/6 z 18.000 zł t. j. 3.000 zł dolicza się do ogólnego dochodu, przeto dochód z gospodarstwa rolnego i lasu	5.000 zł.
Odczyczenia (art. 10 ustawy)	4.000 zł.

Pozostaje dochód (wolny od podatku) 1.000 zł.

Wobec tego podatek od dochodu z nadzwyczajnego wyrębu obliczony w myśl ustępu ostatniego art. 15 ustawy, wynosi (według stopnia pierwszego):

od 1.500 — 31 zł
 „ 15.000 — x przeto

$$x = \frac{31 \times 15.000}{1500} = 310 \text{ zł} \quad \quad 310 \text{ zł.}$$

Dochód z gruntów nie służących dla celów gospodarstwa rolnego.

Do art. 15.

§ 27. 1) Dochód z gruntów, których właściciel używa nie do celów rolniczych, lecz w inny sposób n. p. jako place budowlane, pod obrabianie drzewa, na składy drzewa, gruzu, żużli i t. p., albo które właściciel użytkuje do jakichkolwiek innych celów zarobkowych (uprawa jarzyn, owoców, kwiatów i t. p.), należy uwzględnić przy obliczeniu dochodu z przedsiębiorstw, którym służą.

2) Podwórza i ogrody domowe bierze się w rachubę przy ustalaniu dochodu z budynków, do których należą.

Dochód z gruntów wypuszczonych w dzierżawę.

A. Dochód dzierżawcy.

Do art. 15.

§ 28. 1) Dochód dzierżawcy gruntów należy ustalić według tych samych zasad, które w myśl §§ 23 — 27 stosuje się do dochodu z gospodarstwa we własnym zarządzie na własnych gruntach z doliczeniem atoli wartości czynszowej mieszkania, dodanego do dzierżawy, a zajętego przez dzierżawcę lub jego rodzinę.

2) Od dochodu tego nie należy jednak potrącać:

- a) tych, w myśl § 24 nin. rozp. potrącalnych kosztów, które kontraktowo winien ponieść sam właściciel;
- b) odpisań na zużycie tych przedmiotów, wymienionych w ustępie 4 lit. i § 24 nin. rozp., które nie są własnością dzierżawcy.

3) Do kosztów prowadzenia gospodarstwa, nadających się do potrącenia u dzierżawcy, zalicza się jeszcze: zapłacony czynsz dzierżawny łącznie z war-

tością wszelkich innych świadczeń w pieniądzu i naturze, obciążających dzierżawcę na korzyść właściciela, o ile zaś te świadczenia pokrywa dzierżawca produktami swego gospodarstwa albo pracą własną, swoich krewnych, sług i sił zwierzęcych, potrącenie ich jest tylko wówczas dopuszczalne, gdy świadczenia te zostały zarachowane w przychodach.

B. Dochód wydzierżawiającego.

1) Co do wydzierżawionych posiadłości gruntowych lub praw z temi posiadłościami związanych (prawo polowania, prawo rybołówstwa), przychód wydzierżawiającego stanowią:

- a) czynsz dzierżawny;
 - b) wartość pieniężna wszelkich świadczeń i korzyści na rzecz wydzierżawiającego, jeżeli dzierżawca jest do nich obowiązany.
- 2) Z tych przychodów należy potrącić:
- a) nałożone kontraktem na wydzierżawiającego ciężary, nadające się do potrącenia;
 - b) niżki czynszu dzierżawnego, spowodowane klęskami elementarnymi, nieurodzajami i t. p.;
 - c) odpisania na zużycie przedmiotów wydzierżawionych.

Dochód z budynków w całości wynajętych.

Do art. 16.

§ 29. 1) Za przychód z budynków wynajętych uważa się rzeczywiście osiągnięty czynsz najmu za domy, łącznie z wynagrodzeniem za dodane ruchomości, podwórza, składy, place, ogrody i t. p., oraz odszkodowanie za używanie urządzonej przez właściciela domu instalacji gazu, wodociągu, windy i t. p.

2) Do czynszu najmu należy doliczyć wartość pieniężną świadczeń ubocznych, obciążających najemnicę na korzyść najmodawcy, jak również wartość pieniężną wszelkich korzyści, zastrzeżonych najmodawcy.

3) Nieściągnięte czynsze najmu nie stanowią dochodu.

4) Od przychodów powyżej wymienionych należy potrącić koszty rzeczywiście poniesione w czasie miarodajnym, a w szczególności:

- a) koszty naprawy i utrzymania budynków w dobrym stanie i w porządku (wywóz nieczystości, oświetlenie schodów, podwórza i t. d.), łącznie z kosztami utrzymania wynajętych razem z budynkami ruchomości, ogrodu, instalacji gazowej, wodociągowej, ogrzewania centralnego, windy i t. p.; natomiast nie są potrącalne wydatki na budowę, przebudowę, trwałe ulepszenie i upiększenie domu, na urządzenie i pielęgnowanie ogrodu domowego, służącego dla przyjemności właściciela, na sprawienie ruchomości, przeznaczonych do własnego użytku;
- b) wynagrodzenie administratora, rządcy i dozorca domu;
- c) opłaty za ubezpieczenie budynku lub poszczególnych części tegoż od ognia i innych szkód;

- d) stosowny procent wartości budynku na zużycie tegoż; przyczem przy ocenianiu tego potrącenia należy stosować postanowienia § 13.
- 5) Co do odliczeń tytułem trwałych ciężarów, opartych na szczególnych tytułach prawnych i procentów od długów, należy stosować postanowienia § 17.

Dochód z budynków zajmowanych w całości lub części przez właściciela.

Do art. 16.

§ 30. 1) Nie należy obliczać osobno dochodu z budynków lub z części budynków, które posiadacz używa wyłącznie do celów własnego gospodarstwa rolnego, leśnego lub do celów zarobkowych, a w szczególności: na mieszkania bezpłatne dla robotników, na stodoły, obory, stajnie dla zwierząt pociągowych, śpichlerze, składy, lokale fabryczne lub maszynowe, restauracje, gospody, zakłady szkolne lub lecznicze i t. p.

2) Okoliczność jednak użycia wspomnianych budynków do powyższych celów zwiększa zyskowość odnośnego gospodarstwa lub przemysłu i w następstwie tego, należy przy ustalaniu dochodu z tych ostatnich źródeł zwrócić na to uwagę.

3) Z budynków lub części tych budynków, które właściciel odstąpił bezpłatnie do użytku na cele naukowe, wychowawcze, dobroczynne, oświatowe, kulturalne, wyznaniowe i innej ogólnej użyteczności, nie przyjmuje się ani wartości użytkowej, ani kosztów, poniesionych na tego rodzaju budynki.

4) Za dochód z budynków, zajętych w całości lub w części przez samego właściciela i członków jego rodziny lub używanych w inny sposób, niż wymieniony w poprzednich ustępach albo odstąpiony do używania bezpłatnie innym osobom, uważa się wartość użytkową, jaką budynki te lub części tych budynków przedstawiają ze względu na stan budowy, położenie i wartość budynków, stosunki najmu, komunikacje, miejsce lub okolicę, oraz ze względu na czas i rozmiar rzeczywistego użytkowania.

5) Przy ustalaniu tej wartości należy również uwzględnić należące do budynku podwórza, ogrody domowe, parki i inne przynależności.

6) Ustalenie wartości użytkowej dokonuje się przez porównanie z rzeczywistym czynszem najmu domów lub mieszkań podobnego rodzaju w tej samej lub sąsiedniej miejscowości.

7) Od ustalonej wartości użytkowej należy potrącić koszty, wymienione w § 29 nin. rozp.

Dochód z przedsiębiorstw nieprowadzących ksiąg handlowych, zajęć zawodowych i innych zatrudnień o celach zarobkowych.

Do art. 17.

§ 31. 1) Dochód roczny ze źródeł w nagłówku niniejszego paragrafu wymienionych oblicza się w ten sposób, że z przychodów, osiągniętych z tych źródeł, potrąca się wszelkie koszty, wymienione w art. 6 ustawy.

2) Do przychodów należą w szczególności:

a) wynagrodzenia, prowizje, odsetki i inne wszelkiego rodzaju umówione lub przyznane świadczenia wzajemne za usługi i świadczenia osobiste lub o charakterze przemysłowym albo handlowym;

b) cena otrzymana ze sprzedaży surowców, towarów i wyrobów;

c) wartość pieniężna zapasu towarów i wyrobów, wziętych z przedsiębiorstwa (handlowego i przemysłowego) do jakiegokolwiek bądź użytku lub spożycia przez podatnika, jego rodzinę, tudzież jego służbę, użytą wyłącznie do posług osobistych i wszelkich innych domowników;

d) wartość pieniężną zapasu towarów i wyrobów, znajdujących się z końcem roku, miarodajnego do wymiaru podatku.

3) Od powyższych przychodów należy potrącić następujące koszty prowadzenia przedsiębiorstwa:

a) koszty utrzymania w dobrym stanie i przywrócenia do pierwotnego stanu budynków, służących do wykonywania przedsiębiorstwa i wszelkich innych zakładów, oraz koszty utrzymania i uzupełnienia żywego i martwego inwentarza; natomiast koszty nowej budowy, rozszerzenia lub trwałego ulepszenia wspomnianych budynków, tudzież koszty powiększenia wymienionego inwentarza, nie nadają się do potrącenia;

b) koszty ubezpieczenia przedmiotów pod a) wymienionych, oraz zapasu towarów i produktów od ognia i innych szkód;

c) stosowny procent wartości na zużycie budynków, maszyn, narzędzi i t. p.;

d) czynsz dzierżawny i najmu za grunta, budynki, narzędzia, przybory i prawa;

e) koszty opału i oświetlenia w przedsiębiorstwie (lecz nie w mieszkaniu prywatnym);

f) koszty nabycia surowców, materiałów pomocniczych, towarów oraz wszelkich innych przedmiotów, potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstwa;

g) płace i wynagrodzenia zajętych w przedsiębiorstwie urzędników, funkcjonariuszów, oficjalistów, czeladników, pomocników, robotników, parobków, służby i t. p., łącznie z wartością pieniężną dostarczonego wyżywienia i innych świadczeń w naturze, o ile nie użyto do tego produktów, wziętych z wykonywanego przedsiębiorstwa; jeżeli zaś tego rodzaju wyżywienie i inne świadczenia w naturze zostały pokryte produktami przedsiębiorstwa, wówczas można je przyjąć w kosztach pod warunkiem, gdy równocześnie zaliczono je w przychodach;

h) opłaty, które podatnik uiszcza na mocy ustawy lub umowy za osoby pracujące u niego, do kas chorych i kas zaopatrzenia;

i) podatki pośrednie i opłaty, które stanowią koszty przedsiębiorstwa albo są zawarte w cenie produktów i towarów, jako to: podatki spożywcze, akcyzowe, stemplowe,

probiercze, cłowe, opłaty od wyszynku i sprzedaży trunków i t. p.;

- j) procenta od długów bieżących (rachunki bieżące, towarowe, kapitały wypożyczone do prowadzenia przedsiębiorstwa);
- k) wartość pieniężna zapasu towarów i wyrobów przejętych z poprzedniego roku na rok miarodajny do wymiaru podatku.

4) Co do przedsiębiorstw, nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, których stan zapasu z końcem pojedynczych lat nie zwykł podlegać znacznym zmianom, można nie uwzględniać ich wartości pieniężnej ani w przychodach, ani w kosztach przedsiębiorstwa.

Obliczenie dochodu przedsiębiorstw prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Do art. 17.

§ 32. 1) Dochód z przedsiębiorstw prowadzących prawidłowe księgi handlowe oblicza się na podstawie zamknięcia rachunkowego za miarodajny okres operacyjny (gospodarczy), przy zachowaniu postanowień art. 6, 7, 8, 10 i 13 ustawy. W szczególności ustawowo niedopuszczalne potrącenia, odliczenia i odpisanie, o ile zostały przeprowadzone przez rachunek strat i zysków lub w inny sposób zmniejszają wyniki danego roku operacyjnego, dolicza się do zysku bilansowego, natomiast ustawowo dopuszczalne potrącenia, odliczenia i odpisanie, jeżeli nawet nie zostały przeprowadzone przez rachunek strat i zysków, należy uwzględniać przy ustaleniu dochodu z danego przedsiębiorstwa. Zasady wyrażone wyżej należy stosować oczywiście jedynie wtedy, o ile niewłaściwy sposób księgowania nie dyskwalifikuje ksiąg z powodu naruszenia przepisów kodeksu handlowego, zasad prawidłowej księgowości i zwyczajów kupieckich.

2) Dla szacowania przedmiotów majątkowych i wierzytelności przy sporządzaniu inwentarza oraz dla uwzględnienia stosowności odpisać wogóle dopuszczalnych, należy przy ustalaniu dochodu z przedsiębiorstwa stosować przepisy kodeksu handlowego, a jeżeli kodeks handlowy nie zawiera konkretnych postanowień — zasady przyjęte przez zwyczaj kupiecki w ramach prawidłowej księgowości. Według tych samych zasad należy postępować przy odpisywaniu niepewnych wierzytelności, jak również przy tworzeniu rezerw na pokrycie, dających się przewidzieć i konkretnie ustalić strat.

Szczególne uwagi co do sposobu ustalania dochodu z niektórych przedsiębiorstw i zajęć.

Do art. 17.

§ 33. 1) Zasady przytoczone w §§ 31, 32 mają zastosowanie przy obliczeniu dochodu ze wszystkich stale wykonywanych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz z wszelkiego rodzaju zajęć zawodowych i innych zatrudnień o celach zarobkowych, bez względu, czy podlegają, czy nie podlegają postanowieniom obowiązującej ustawy przemysłowej. Również obojętnym jest, czy wymienione przedsię-

biorstwa, zajęcia i zatrudnienia podlegają podatkowi przemysłowemu, albo też są wolne od tegoż podatku.

2) Te same zasady należy stosować również:

- a) do stałych przedsiębiorstw, zatrudnień i zajęć, które opierają się na bezpośrednim wykonywaniu praw autorskich, wynalazków, przywilejów i t. p. przez samych autorów, wynalazców lub przez te osoby, które nabyły od nich wykonywanie tych praw;
- b) do tych autorów i wynalazców i t. p., którzy odstępowanie takich praw osobom trzecim (nakładcom i t. p.) wykonywują jako stałe zajęcie, zysk na celu mające;
- c) do prac artystycznych lub literackich, z których dochód osiąga się także w inny sposób, niż pod a) i b) określono.

3) W przypadkach, w których spieniężenie praw autorskich, przywilejów i t. p., czy to przez autorów, wynalazców i t. p., czy też przez osoby, które nabyły od nich te prawa, przedstawia się jako stałe, zysk przynoszące zatrudnienie, doliczyć należy do tego dochodu także dochód z wynagrodzeń bieżących, tantjem i t. p. We wszystkich innych przypadkach, a w szczególności, gdy spadkobiercy autora lub trzecie osoby, nie czyniąc zyskowego zatrudnienia z wykonania takich praw, pobierają dochody z wynagrodzeń bieżących, wówczas należy postępować, jak z dochodem, który płynie z majątku w kapitałach.

4) Przy obliczaniu dochodów z kopalń postępować należy analogicznie w myśl przepisów, zawartych w §§ 31 i 32, z doliczeniem do kosztów ustawowo uzasadnionych, nadto odpisanie, odpowiadającego rocznemu zmniejszeniu wartości substancji, z ruchu wynikającej.

5) Dochód z udziałów w kopalniach (kuksy i udziały brutto) należy do dochodu z majątku w kapitałach.

6) Przy ustalaniu dochodu z tak zwanych zawodów wyzwolonych (wolnych): adwokatów, lekarzy, artystów, uczonych i t. p., zaliczyć należy następujące koszty:

- a) utrzymania biur, kancelarii, pracowni, pokoi ordynacyjnych i t. p. (lecz nie koszty założenia i pierwszego urządzenia);
- b) wynagrodzenia dla współpracowników, pomocników lub sług, przyjętych w celu wykonywania zawodu;
- c) zakupno materiałów, potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych;
- d) utrzymanie w dobrym stanie i uzupełnienie potrzebnych przyborów w granicach pierwotnego stanu;
- e) koszty podróży, wymaganych wykonywaniem zawodu, koszty prowadzonej korespondencji i t. p.;
- f) koszty ubezpieczenia przedmiotów pod a), c) i d) wymienionych;
- g) stosowne odpisanie na zużycie tych przedmiotów, o ile odpisań na zużycie nie uwzględniono w kosztach utrzymania lub w kosztach uzupełnienia.

7) Dochody notariuszy, pisarzy hipotecznych, lekarzy i weterynarzy urzędowych i t. p. funkcjonariuszów publicznych, nie pochodzące z uposażeń

służbowych, należy traktować narówni z dochodami z zawodów wyzwolonych.

Dochód z tantjem.

Do art. 18.

§ 34. 1) Tantjemy mogą wypłacać jedynie osoby prawne opodatkowane na zasadzie art. 21 ustawy. Otrzymywać tantjemy mogą tylko członkowie zarządu, rad, komitetów nadzorczych i komisji rewizyjnych, przyczem za tantjemę uważa się wszelkiego rodzaju wynagrodzenia z wyjątkiem stałych, perjodycznych i zgóry w sumie absolutnej cyfrowo określonych poborów, wypłacanych tym osobom z tytułu ich stałego zatrudnienia w przedsiębiorstwie; procentowe wynagrodzenia tych stale zatrudnionych osób uważa się również za tantjemę. Członek zarządu, rady, komitetu nadzorczego i komisji rewizyjnej jest wtedy stale zatrudniony w przedsiębiorstwie, jeżeli przez swą pracę wywiera stały i istotny wpływ na bieg interesów danego przedsiębiorstwa.

2) Dochód z tantjem podlega opodatkowaniu specjalnym podatkiem od tantjem w myśl art. 25 ustawy, a ponadto podatkowi dochodowemu według Działu I ustawy. Przy ustalaniu dochodu z tantjem według Działu I ustawy należy uwzględnić udowodnione koszty służbowe związane z pełnieniem czynności członka zarządu, rady, komitetu nadzorczego i komisji rewizyjnej. Natomiast specjalny podatek od tantjem pobiera się od faktycznie przyznanej tantjemy bez żadnych potrąceń.

Dochód z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych.

Do art. 19.

§ 35. 1) W art. 19 wymienia ustawa dochody z kapitałów pieniężnych rent i innych praw majątkowych, za które uważa wpływy pieniężne lub mające wartość pieniężną, osiągnięte z tytułu umów i zobowiązań z wszelkiego rodzaju lokat kapitałów, perjodycznych świadczeń i praw majątkowych, o ile wpływy te nie pochodzą z kapitałów pieniężnych, umieszczonych w nieruchomościach i przedsiębiorstwach podatnika.

2) Do dochodów z kapitałów pieniężnych należą w szczególności:

a) procenty od pożyczek, wkładów, rachunków bieżących i innych podobnych lokat kapitałów pieniężnych, określone umową lub, w braku tejże, dozwolone ustawą; procenty od narosłych procentów i od innych nie otrzymanych w terminie sum; kary konwencjonalne za niezwrócony w terminie kapitał lub niezapłacony w terminie procent (odsetki za zwłokę), przyczem przy obliczaniu dochodu z kapitałów pieniężnych, ulokowanych w celu otrzymania procentów, nie mają żadnego znaczenia okoliczności, czy przy lokacie kapitałów sporządzono pisemną umowę, czy też nie, tudzież czy lokata jest odpowiednio zabezpieczona czy też niezabezpieczona;

b) procenty z wszelkiego rodzaju papierów procentowych państwowych, publicznych i prywatnych, chociażby papiery te były uwolnione od opłaty innego rodzaju podatków;

c) dywidendy i inne udziały w zyskach, otrzymane z powodu uczestnictwa w spółkach akcyjnych, spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, towarzystwach kredytowych, w spółdzielniach wszelkiego rodzaju i t. p., wreszcie zyski komandytariuszów w spółkach komandytowych. Zysków zaś spółników odpowiadających bez ograniczenia w tych ostatnich spółkach nie wlicza się do dochodu z kapitałów pieniężnych, lecz do dochodu z przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych lub innych na zysk obliczonych przedsiębiorstw.

3) Dywidendy i inne zyski z udziałów w przedsiębiorstwach handlowych, przemysłowych i innych, podlegają opodatkowaniu i w tym wypadku, jeżeli przedsiębiorstwa te znajdują się zagranicą, o ile w myśl art. 4 nie są zwolnione od podatku.

4) Dochody z wkładów oszczędnościowych wnoszonych przez rodziców na imię dzieci małoletnich, doliczają się do dochodu głowy rodziny.

5) Dochód z kapitałów pieniężnych, wypożyczonych na weksle lub inne zobowiązania pieniężne, bez oznaczenia wysokości pobieranych procentów, oblicza się w wysokości odsetek prawnych; jeżeli zaś udowodnioną będzie rzeczywista wysokość pobieranych procentów, to dochód przyjmuje się w tej ostatniej wysokości. Przepis ten nie dotyczy weksli handlowych, otrzymanych za sprzedane towary, za świadczone usługi i wogóle przy transakcjach handlowych; wpływy tego rodzaju dolicza się w całości do dochodu z przedsiębiorstw lub gospodarstwa.

6) Odsetki, zawarte w wierzytelnościach wekslowych lub innych nieoprocentowanych zobowiązaniach pieniężnych, które jednak zwrócone być mają w sumie, przewyższającej pierwotną sumę kapitału, doliczają się do dochodu tego roku, w którym je razem z kapitałem odebrano.

7) Przy ratach ryczałtowych (annuitetach) częścią składową dochodu jest tylko kwota odsetek w racie ryczałtowej zawarta.

8) Od dochodu z kapitałów pieniężnych należy potrącić rzeczywiście poniesione koszty przechowania i administracji (np. opłata za schówki) łącznie z uiszczonymi opłatami stempłowymi, jak również premie za ubezpieczenie od wylosowania.

9) Dochód z kapitałów pieniężnych podlega opodatkowaniu bez względu na to, czy kapitały te są własnością płatnika, czy też korzysta on z dochodu obcych kapitałów, jak również niezależnie od tego, czy kapitały te są ulokowane w papierach wartościowych lub innych walorach krajowych lub zagranicznych i bez względu na to, czy te kapitały są przechowywane w instytucjach kredytowych Rzeczypospolitej lub zagranicznych.

10) Przy ustalaniu dochodu z papierów wartościowych nie bierze się pod uwagę różnicy ich wartości kursowej, a strat wynikłych z tego powodu nie uwzględnia się, z wyjątkiem wypadków, gdy papiery te są w posiadaniu przedsiębiorstw, w których obro-

ty temi papierami są przedmiotem interesu handlowego.

11) Do dochodów z rent i innych praw majątkowych należą w szczególności:

- a) renty (dziedziczne, dożywotnie, terminowe), jakie wypłacają zakłady ubezpieczenia i zaopatrzenia, kasy emerytalne, kasy wdowie lub inne kasy i zakłady podobnego rodzaju, albo których tytuł prawny polega na darowiźnie, fundacji, rozporządzeniu ostatniej woli lub na kupnie renty;
- b) renty z tytułu wykupu lub odszkodowania, świadczenia tytułem odstępnego i dożywocia, dochody z praw użytkowania służebności, jak użytkowania i prawa mieszkania, z ciężarów gruntowych i podobnych uprawnień;
- c) udziały, których posiadacze przedsiębiorstw skartelowanych (kartelem objętych) pobierają wtedy, gdy ruch swego przedsiębiorstwa wstrzymują lub ograniczają;
- d) wszelkie inne powtarzające się perjodycznie świadczenia i wsparcia wszelkiego rodzaju, o ile świadczący zobowiązał się ważnie do ich wypłacania, albo też jest do tego obowiązany na mocy ustawy lub wyroku sądowego, jak alimentacje, apanaże i t. p.;
- e) powtarzające się perjodycznie dochody za zaniechanie lub wykonywanie uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków, praw do przedstawień i wszelkich praw autorskich i t. p.; co do ostatnich jednak z ograniczeniem w myśl § 33.

Dochód z uposażeń służbowych, emerytur i najemnej pracy.

Do art. 20.

§ 36. 1) Główne zasady ustawy, dotyczące opodatkowania dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę są następujące:

- a) dochodów wyżej wymienionych nie włącza się do ogólnego dochodu płatnika;
- b) przedmiotem opodatkowania jest dochód bieżący, a nie osiągnięty w roku ubiegłym, poprzedzającym rok podatkowy;
- c) za podstawę podatku przyjmuje się obliczoną w stosunku rocznym wysokość uposażenia, emerytury lub wynagrodzenia za najemną pracę przypadającą do wypłaty za pewien okres czasu, przyczem wynagrodzenia jednorazowe względnie wynagrodzenie za wykonaną pracę przypadające do wypłaty oprócz wynagrodzenia za pewien okres czasu dolicza się do wysokości ostatniego perjodycznego wynagrodzenia obliczonego w stosunku rocznym;
- d) do dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę stosuje się wyższe minimum egzystencji aniżeli do dochodów z innych źródeł;
- e) przewidziane w dziale II dochody opodatkowuje się w całości i nie uwzględnia się odliczeń, zwyczaj i zniżek podatkowych, o których mowa w art. 10, 26, 27, 29 ustawy;
- f) podatek od dochodu z uposażeń służbo-

wych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę oblicza służbodawca i pobiera drogą potrącenia.

2) Za dochód z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę uważać należy wszelkiego rodzaju wynagrodzenia w pieniądzu lub w naturze, jakie pracownik uzyskuje od służbodawcy ze swego stosunku służbowego lub z tytułu najmu pracy.

3) W szczególności należą tu:

- a) uposażenia służbowe, dodatki osobiste, dodatki służbowe, remuneracje, tantjemy, z wyjątkiem tantjem, wymienionych w ust. 1 § 34, chesne, taksy egzaminacyjne, promocyjne, wynagrodzenia od sztuki, akordowe, żetony, prowizje i wszelkie inne dodatki, jakkolwiek bądź nazwę mające, pobierane przez oficerów, duchownych, wojskowych, urzędników wojskowych, pracowników państwowych, samorządowych i innych instytucyj publicznych, o ile specjalne ustawy nie stanowią inaczej, oraz przez pracowników pozostających w prywatnym stosunku służbowym lub stosunku najmu pracy (urzędnicy prywatni, pomocnicy, robotnicy, służący i inni podobnego rodzaju pracownicy prywatni); wspomniane wynagrodzenia należy uważać za dochód bez względu na to, czy zapewnione są w sumach zgóry ustanowionych (rocznie, miesięcznie, tygodniowo, dziennie), czy też otrzymywane według innych norm (przepisy służbowe, umowy, zwyczaje i t. p.), przyczem nazwa wynagrodzenia oraz okoliczność, czy pobierane wynagrodzenie jest związane z uprawnieniem do emerytury lub nie, nie czyni żadnej różnicy;
- b) dopłaty, wyznaczone na utrzymanie księdom świeckim i członkom zakonów regularnych z funduszków Państwa, samorządów lub z innych funduszków publicznych (uzupełnienia kongruy);
- c) emerytury i zaopatrzenia, jakie pobierają wyżej wymienione osoby z powodu czasowego lub stałego przeniesienia w stan spoczynku albo po wystąpieniu z czynnej służby, względnie po zaprzestaniu pełnienia obowiązków z innych przyczyn, oraz zaopatrzenia, jakie wdowy i sieroty po wspomnianych osobach pobierają od służbodawcy, albo też z funduszków i kas, do których służbodawcy składają wkłady na emeryturę lub zaopatrzenie,
- d) oprócz świadczeń w gotówce uwzględnić należy także wartość dochodów w naturze, otrzymywanych od służbodawców, tudzież wartość czynszową udzielonego bezpłatnie przez służbodawcę mieszkania, przyczem wartość mieszkania w naturze obliczyć należy w myśl § 30 z uwzględnieniem postanowień części ostatniej art. 42 ustawy.
- 4) Natomiast wynagrodzenia z tytułu najmu pracy, stanowiące świadczenia wyłącznie za wynik pracy albo za wykonaną pracę a nie wytwarzające w czasie trwania pracy stosunku zależności do pra-

codawcy i skutek tego nie pochodzące od służbowawcy, należą do kategorii dochodów płynących z zajęcia zawodowego lub zatrudnienia o celach zarobkowych i podpadają pod dochód ze źródeł wymienionych w art. 3, ust. 3, lit. b) ustawy. Tu przede wszystkim należą wynagrodzenia za roboty na zamówienie, wynagrodzenia za pracę płatną od sztuki, a wykonaną dla potrzeb przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego poza zakładem tegoż (przemysł domowy), następnie wszelkie świadczenia, jakie podatnicy otrzymują ze względu na swoje stanowisko od osób trzecich, bez względu na to, czy świadczenia te mają charakter datków obowiązkowych lub podatków dobrowolnych, a w szczególności:

- a) dochód duchownych z opłat stuły, z opłat za odprawianie mszy, stypendyj mszalnych i t. p. oraz z innych darów, jakie duchowni ze względu na swój urząd otrzymują,
- b) dochód, który służy publiczni i prywatni służy, woźni, portjerzy, dozorczy domów, kelnerzy i t. p.) otrzymują, w postaci datków lub podarków nie od służbowawcy, lecz od innych osób za usługi lub ze zwyczaju przy pewnych sposobnościach.
- 5) Dochód duchownych z gruntów i budynków kościelnych ustala się w myśl §§ 23 — 30 i opodatkowuje się jako dochód ze źródeł wymienionych w ustępie 1 i 2 art. 3 ustawy.

Koszty służbowe.

Do art. 20.

§ 37. 1) Ta część uposażenia służbowego, która jest przeznaczona na wynagrodzenie kosztów, związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych, nie stanowi dochodu podatkowi podlegającego, pod warunkami niżej przewidzianymi, a w szczególności:

- a) u oficerów, duchownych wojskowych, urzędników wojskowych, pracowników państwowych i samorządowych, którym wyraźnie przyznano lub etatowo obliczono pewną sumę lub jakąś część uposażenia na pokrycie kosztów służbowych, nie wlicza się do dochodu tej sumy lub tej części uposażenia, bez względu na to, czy podatnik zaoszczędził co z tych sum, lub nie;
- b) osoby, nie pozostające w służbie wojskowej, państwowej i samorządowej, a roszczone sobie prawa do uwolnienia od podatku takich wynagrodzeń, które otrzymały na koszty służbowe, winny na żądanie udowodnić, jaką kwotę z tego wynagrodzenia użyły na koszty, połączone z ich czynnościami służbowymi;
- c) pominiawszy wypadek pod b), należy wydatki służbowe tylko wtedy obliczyć i potrącić, gdy wynagrodzenie służbowe, na podstawie zawartej umowy, mieści w sobie zarazem odszkodowanie kosztów służbowych, bez wyraźnego określenia sumy na te koszty przewidzianej;
- d) narówni z kosztami służbowymi traktuje się i nie bierze się w rachubę przy opodatkowaniu:

- A) dodatków funkcyjnych i reprezentacyjnych, przyznanych osobom wojskowym i pracownikom państwowym;
- B) ryczałtów na koszty podróży i diet lub remuneracji, wypłacanych osobom pod A) wymienionym za podróże służbowe i za zastępcze czynności służbowe, spełniane poza siedzibą miejsca służbowego;
- C) ryczałtów na koszty podróży, diet i innych podobnych wynagrodzeń, przyznanych z kas publicznych tytułem odszkodowania za spełnianie obowiązków obywatelskich.

Dochód osób prawnych.

Do art. 21.

§ 38. 1) Dochód osób prawnych zarówno obowiązków jak i nieobowiązków do publicznego składania rachunków, lecz prowadzących prawidłowe księgi handlowe ustala się na podstawie bilansu, rachunku zysków i strat oraz na podstawie uchwały walnego zgromadzenia, zatwierdzającej zamknięcie roczne i zawierającej postanowienia co do podziału zysków. Zamknięcie roczne, zatwierdzone przez walne zgromadzenie dla ustalenia dochodu podatkowego danej osoby prawnej ulega sprostowaniu w myśl postanowień art. 6, 8, 10, 13 i 21 ustawy przez doliczenie do zysku bilansowego, wykazanego w zatwierdzonym zamknięciu rocznym tych wydatków, odpisań i odliczeń, które w myśl wymienionych wyżej artykułów ustawy nie są potrącalne przy ustalaniu dochodu podatkowego. Nie są natomiast potrącalne z zysku bilansowego, wykazanego w zatwierdzonym zamknięciu rocznym wydatki, odpisania i odliczenia nie objęte tem zatwierdzonym zamknięciem.

2) Za fundusze rezerwowe w rozumieniu art. 21 ust. 2 ustawy uważa się wszelkie sumy nagromadzone kosztem wyników danego roku operacyjnego (gospodarczego), które są pomnożeniem majątku danej osoby prawnej; natomiast bez względu na nazwę nie są funduszami rezerwowymi sumy, będące odpowiednikami już istniejących konkretnych zobowiązań lub strat, powstałych w danym okresie operacyjnym (gospodarczym). Pomnożeniem majątku w rozumieniu niniejszego paragrafu będą między innymi również odpisania z tytułu amortyzacji, przekraczające normy faktycznego zużycia w danym okresie operacyjnym oraz t. zw. ciche rezerwy tworzone przez za niską wycenę remanentu towarów, surowców i półfabrykatów.

3) Wydatków w zasadzie niepotrącalnych nie bierze się pod uwagę czyli nie dolicza się do zysku bilansowego, o ile są pokrywane nie kosztem wyników miarodajnego roku operacyjnego, lecz z nagromadzonych zysków z lat ubiegłych, opodatkowanych już w tych latach.

4) Pod normy wynagrodzenia z art. 21 ust. 3 ustawy podpadają wszelkiego rodzaju wynagrodzenia osób w tym ustępie wymienionych bez względu na to, czy są tantjemą w rozumieniu art. 18 ustawy, czy też uposażeniem lub wynagrodzeniem za najemną pracę w rozumieniu art. 20 ustawy. Natomiast nie są wogóle potrącalne kwoty, wypłacone osobom wymienionym w tym artykule, o ile osoby te nie są

czynne w zarządzie przedsiębiorstwa, a to jako wydatek, nie związany z osiągnięciem dochodu.

5) Za kapitał zakładowy w rozumieniu art. 21 ust. 3 ustawy uważa się kapitał akcyjny, udziałowy i inne tym podobne kapitały. Za kapitał zakładowy instytucyj kredytowych, emitujących listy zastawne lub obligacje i nie posiadających kapitału zakładowego uważa się dziesiątą część listów zastawnych i obligacyj wypuszczonych w obieg przez te instytucje. Kapitałem zakładowym przedsiębiorstw, należących do towarzystw i spółek zagranicznych, których zarządy znajdują się poza obszarem Rzeczypospolitej, jest suma kapitału, przeznaczona na działalność w Polsce. W razie wątpliwości co do wysokości kapitału zakładowego miarodajny jest kapitał zakładowy ujawniony w rejestrze handlowym.

6) Dochód osób prawnych, których siedziba zarządu znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej, a które w związku z działalnością zarobkową w Polsce prowadzą prawidłowe księgi handlowe, obejmujące wyniki tej działalności, ustala się przy zastosowaniu przepisów obowiązujących dla ustalania dochodu krajowych osób prawnych. Tytułem udziału w kosztach ogólnych centrali należy uważać za potrącalną taką część tych kosztów, jaka odpowiada rozmiarom działalności zarobkowej prowadzonej w Polsce.

Stawki podatkowe.

Do art. 23.

§ 39. 1) Załączona do art. 23 skala podatku dochodowego służy do wyznaczania stawek podatkowych, przypadających od ogólnego dochodu, osiągniętego przez płatnika ze wszystkich źródeł, z wyjątkiem uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

2) Przypadającą od ogólnego dochodu stawkę podatkową wyznacza się dla każdego podatnika według skali, ustanowionej w art. 23 ustawy. Dla wszystkich podatników (osoby fizyczne, prawne i spadki wakujące (nieobjęte), osiągających dochód ponad granicę minimum egzystencji, aż do dochodu w sumie 200.000 zł, wyznacza ustawa podatek w stałych stawkach.

3) Przy dochodzie osób prawnych, przekraczającym 200.000 zł, podatek wynosi 50.000 zł i, oprócz tego, 2.000 zł od każdych pełnych 8.000 zł ponad 200.000 zł.

4) O ile zaś chodzi o dochód osób fizycznych i spadków wakujących (nieobjętych), przekraczający 200.000 zł dolicza się do podatku, obliczonego w sposób powyższy, nadto 1½% do 15% od całego podlegającego podatkowi dochodu, zależnie od wysokości tegoż dochodu.

Przykłady:

A. Osoby fizyczne i spadki wakujące.

Podlegający podatkowi dochód . . .	400.200 zł
Obliczenie podatku:	
Od 200.000 zł wynosi podatek	50.000 „
Od każdych następnych pełnych 8.000 zł po 2.000 zł, czyli 2.000 zł razy 25=	50.000 zł
Nadto od 400.200 zł 4% =	16.008 „
Razem podatek	116.008 zł

B. Osoby prawne.

Podlegający podatkowi dochód	405.000 zł
Obliczenie podatku:	
Od 200.000 zł podatek	50.000 „
Od każdych następnych pełnych 8.000 zł po 2.000 zł czyli 2.000 zł razy 25=	50.000 „
Razem podatek	100.000 zł

5) Podatek należy jednak wymierzać w taki sposób, aby z dochodu wyższego stopnia, po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego, nie zostawało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu, poprzedniego stopnia, po potrąceniu podatku na ten ostatni stopień przypadającego.

6) O ile z dochodu ustalonego do wymiaru podatku po potrąceniu przypadającej kwoty podatkowej, pozostanie mniej, niż wynosi najwyższy dochód wolny od podatku, wówczas należy podatek wymierzyć i pobrać tylko w wysokości nadwyżki dochodu ponad tę najniższą granicę.

Przykłady:

1) Dochód podlegający podatkowi	80.100 zł
Od 80.100 zł winien przypadać podatek	14.168 „
Po potrąceniu jednak tego podatku od podlegającego podatkowi dochodu pozostaje (80.100 — 14.168 zł) dochodu	65.932 „
Od najwyższego dochodu poprzedniego stopnia: t. j. od 80.000 zł przypada podatek	12.480 „
a ponieważ po potrąceniu tego podatku od podlegającego podatkowi dochodu pozostaje (80.000 zł — 12.480 złotych)	67.520 „
przeto od dochodu 80.100 zł wymierzyć należy różnicę między 80.100 zł a 67.520 zł (80.100 zł — 67.520 zł =	12.580 „
zamiast 14.168 zł.	

Specjalny podatek od tantjem.

Do art. 25.

§ 40. 1) Od tantjem w rozumieniu art. 18 ustawy przypada do zapłaty specjalny podatek od tantjem oraz podatek dochodowy z Działu I ustawy. Do uiszczania podatku dochodowego z Działu I ustawy od dochodu z tantjem są obowiązane osoby otrzymujące tantjemy. Podatek ten wymierza się i pobiera na ogólnych zasadach.

2) Specjalny podatek od tantjem obliczają i potrącają przy każdej wypłacie tantiemy przedsiębiorstwa, dokonywujące wypłaty. Kwoty potrącone w ciągu miesiąca winny być wpłacone w terminie 7 dni, po upływie tego miesiąca na konto kasy tego urzędu skarbowego, w którego okręgu znajduje się siedziba przedsiębiorstwa wypłacającego tantiemy.

3) Specjalnemu podatkowi od tantjem podlegają tantiemy, otrzymywane przez osobę w wysokości przekraczającej w ciągu roku kwotę 1.500 zł. Specjalny podatek od tantjem wynosi 50% stawki podatkowej, przypadającej według skali art. 23 ustawy od rocznej sumy wypłat, dokonanych tytułem tantiemy, jednak nie mniej niż 16 zł. Należy mieć przytem na uwadze, że za tantjemę uważa się sumę wypłat w rozumieniu art. 18 ustawy, dokonanych w jed-

nym roku przez to samo przedsiębiorstwo, na rzecz tej samej osoby. Nie może zatem jedna i ta sama osoba, od tego samego przedsiębiorstwa otrzymać w jednym roku dwie lub więcej tantjem, gdyż w razie powtarzających się w ciągu roku wypłat tytułem tantjemy, wypłaty te stanowią jedną tantjemę.

4) W przypadkach powtarzających się w ciągu roku wypłat tytułem tantjemy, celem zastosowania właściwej stawki podatkowej, należy do bieżąco wypłacanej kwoty, dodawać kwoty wypłat dokonanych uprzednio i na podstawie łącznej sumy dokonanych wypłat należy obliczyć kwotę specjalnego podatku od tantjem. Od tej tak obliczonej kwoty podatku, należy potrącić podatek poprzednio potrącony i wpłacony, a pozostała różnica stanowi specjalny podatek od tantjem, przypadający bieżąco do wypłaty.

Przykład:

Niezatrudniony stale członek rady nadzorczej przedsiębiorstwa otrzymywał w ciągu 1932 roku operacyjnego:

- a) miesięcznie po 500 zł,
 - b) w czerwcu 1932 roku jednorazową wypłatę obliczoną w stosunku procentowym do zysków przedsiębiorstwa za 1931 rok operacyjny — 50.000 zł,
 - c) w lipcu jednorazową gratyfikację 5.000 zł,
 - d) w grudniu jednorazową gratyfikację 3.000 zł.
- Specjalny podatek od tantjem obliczy się w powyższym przykładzie w sposób następujący:
- a) w styczniu, lutym i marcu — nie przypada do zapłaty żadna kwota tytułem specjalnego podatku, ponieważ kwoty w tym czasie wypłacone nie przekraczają 1.500 zł,
 - b) w kwietniu przypadało do potrącenia i zapłaty 25 zł ($500 \times 4 = 2.000$, stawka podatku według 6 stopnia dochodu skali art. 23 ustawy 50 zł — połowa 25 zł),
 - c) w maju przypadało do potrącenia i zapłaty 12,50 zł ($500 \times 5 = 2.500$ zł, stawka podatku według 10 stopnia skali art. 23 — 75 zł, połowa 37,50 zł mniej potrącone już 25 zł = 12,50 zł),
 - d) w czerwcu — przy miesięcznej wypłacie przypadało do potrącenia i zapłaty 9 zł ($500 \times 6 = 3.000$ zł, stawka podatku według 12 stopnia skali art. 23 — 93 zł, połowa 46,50 zł mniej potrącone dotychczas 37,50 zł = 9 zł); przy jednorazowej zaś wypłacie przypadało do potrącenia i zapłaty 3.509,50 zł ($3.000 + 50.000 = 53.000$ zł, stawka według 52 stopnia skali art. 23 — 7.112 zł, połowa 3.556 mniej potrącone dotychczas 46,50 zł = 3.509,50 zł),
 - e) w lipcu — przy miesięcznej wypłacie nie przypadała do potrącenia żadna kwota ($500 \times 7 = 3.500 + 50.000 = 53.500$, stawka podatku według 52 stopnia skali art. 23 — 7.112 zł, połowa 3.556 zł mniej potrącone dotychczas 3.556 zł = 0); przy wypłacie zaś jednorazowej gratyfikacji 5.000 zł, przypadało do potrącenia i zapłaty — 374 zł ($53.500 + 5.000 = 58.500$ zł, stawka podatku według 53 stopnia skali z art. 23 —

7.860 zł połowa 3.930 zł mniej dotychczas potrącone 3.556 zł = 374 zł),

- f) w sierpniu przy miesięcznej wypłacie nie przypadała do potrącenia żadna kwota ($58.500 + 500 = 59.000$ zł, stawka podatku według 53 stopnia skali z art. 23 — 7.860 zł, połowa 3.930 zł mniej potrącone dotychczas 3.930 zł = 0),
- g) we wrześniu — przy miesięcznej wypłacie nie przypada do potrącenia żadna kwota ($59.000 + 500 = 59.500$ zł, stawka podatku według 53 stopnia skali z art. 23 — 7.860 zł, połowa 3.930 zł mniej potrącone dotychczas 3.930 zł = 0),
- h) w październiku — przy miesięcznej wypłacie nie przypadała do potrącenia żadna kwota ($59.500 + 500 = 60.000$ zł, stawka podatku według 53 stopnia skali z art. 23 — 7.860 zł, połowa 3.930 zł mniej potrącone dotychczas 3.930 zł = 0),
- i) w listopadzie — przy miesięcznej wypłacie przypada do potrącenia i zapłaty — 422 zł ($60.000 + 500 = 60.500$ zł, stawka podatku według 54 stopnia skali z art. 23 — 8.704 zł, połowa 4.352 mniej potrącone dotychczas 3.930 zł = 422 zł),
- j) w grudniu — ani przy wypłacie miesięcznej, ani przy wypłacie gratyfikacji nie przypada do potrącenia żadna kwota ($60.500 + 500 = 61.000 + 3.000 = 64.000$ zł, stawka podatku według skali art. 23 — 8.704 zł, połowa 4.352 zł mniej dotychczas potrącone 4.352 zł = 0).

W ten sposób, zgodnie z przepisami art. 25 ustawy, od łącznej sumy tantjemy 64.000 zł otrzymanej w tym samym roku operacyjnym, przez członka rady nadzorczej w tym samym przedsiębiorstwie został w ciągu 1932 roku potrącony specjalny podatek od tantjem, w wysokości połowy stawki podatku według skali z art. 23 ustawy.

5) Zwraca się wreszcie uwagę, że przy obliczaniu specjalnego podatku od tantjem mają odpowiednie zastosowanie postanowienia art. 23 ustęp czwarty ustawy o podatku dochodowym. W szczególności specjalny podatek od tantjem należy obliczać w ten sposób, aby z dochodu (z tantjemy) wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu (z tantjemy) bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Przykład:

Przy dochodzie z tytułu tantjemy 60.000 zł specjalny podatek od tantjem wynosi 3.930 zł. Po potrąceniu podatku od dochodu, pozostaje kwota dochodu 56.070 zł.

Przy dochodzie z tytułu tantjemy 60.200 zł specjalny podatek według 54 stopnia skali wynosi 4.352 zł. Po potrąceniu podatku od dochodu, pozostaje kwota dochodu 55.848 zł, czyli o 222 zł mniej aniżeli w pierwszym przypadku. Wobec postanowień art. 23 ustęp czwarty ustawy o podatku dochodowym podatek 4.352 zł od 60.200 zł dochodu podlega redukcji o 222 zł, czyli zamiast 4.352 zł wynosi tylko 4.130 zł.

Do art. 18.

§ 41. 1) Upoważnia się dyrektorów izb skarbowych do zezwalania przedsiębiorstwom, dokonującym powtarzających się w ciągu roku na poczet tantiemy wypłat nieprzekraczających każdorazowo 1.500 zł na nieobliczanie i niepotrącanie specjalnego podatku od tantiem przy każdej wypłacie, pod warunkiem, że podatek ten będzie obliczony i wpłacony od całorocznej sumy wypłaty tytułem tantiemy w ciągu dni 7 po upływie roku.

2) W powyższym przypadku, w razie niedotrzymania 7-dniowego terminu, od ustawowych terminów płatności do dnia upływu 7-dniowego terminu będą pobrane odsetki za odroczenie, zaś po upływie 7-dniowego terminu — będą pobrane kary za zwłokę.

Zwyzki i zniżki podatkowe.

Do art. 26, 27 i 28.

§ 42. 1) Za członka rodziny podatnika w rozumieniu art. 26 i 27 ustawy uważa się osoby wymienione w art. 28 ustawy.

2) Przygodne zasilanie członka rodziny, nie jest równoznaczne z jego utrzymaniem, a zatem nie zwalnia podatnika od zwyzki, przewidzianej w art. 26 ustawy, ani też nie uzasadnia ulgi z art. 27 ustawy.

3) Członkowie rodziny, którzy, zgodnie z postanowieniami art. 11 ustawy, rozporządzają własnymi dochodami i podlegają odrębnemu od głowy rodziny opodatkowaniu, nie mogą być z reguły uważani za będących na utrzymaniu podatnika.

4) Pytanie, kogo z członków rodziny, w wyżej podanym znaczeniu, można uważać za osoby, będące na utrzymaniu podatnika, powinno być rozstrzygnięte po stwierdzeniu odnośnych danych według ogólnych zasad prawnych.

5) Prawo do ulgi na zasadach art. 27 ustawy przysługuje wyłącznie głowie rodziny.

6) W małżeństwach prawnie rozwiązanych lub rozłączonych wymienione prawo przysługuje obojgu małżonkom, stosownie do ilości znajdujących się na ich utrzymaniu członków rodziny.

7) Dla stosowania przepisów art. 26 i 27 ustawy obojętne jest zupełnie, gdzie mieszkają członkowie rodziny, czy razem z podatnikiem, czy też oddzielnie od niego (w innym miejscu lub miejscowości).

Zniżenie podatku z powodu nadzwyczajnych okoliczności.

Do art. 29.

§ 43. 1) Niezależnie od ulgi, przewidzianej w art. 27 ustawy, może nastąpić zniżenie podatku ze względu na nadzwyczajne okoliczności, jakie spotkały samego podatnika lub członków jego rodziny, zarówno tych, którzy są na utrzymaniu podatnika, jak i tych, których dochodami podatnik rozporządza.

2) Dla przyznania ulgi na mocy art. 29 ustawy koniecznym jest, aby:

- a) dochód podatnika nie przerosł 12.000 zł,
- b) nadzwyczajne okoliczności, dające podatnikowi prawo do ulgi, istotnie osłabiały jego zdolność płatniczą,
- c) wydatki, wywołane nadzwyczajnymi okolicznościami, z powodu których może nastąpić przyznanie ulgi, były pokrywane z docho-

dów podatnika, członkowie zaś rodziny, których te okoliczności spotkały, nie podlegały samoistnemu opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

3) Do nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w poprzednich ustępach, zalicza się: powołanie do służby wojskowej; nadmierne ciężary z powodu obarczenia liczną rodziną, wyjątkowego obowiązku wspomagania niezamożnych członków rodziny, długotrwałą chorobę, zadłużenie i inne szczególnie krytyczne okoliczności, następnie wydarzenia żywiołowe, jak pożar, powódź, gradobicie, klęski z powodu działań wojennych i t. p., których skutków nie uwzględniono już przy ustalaniu wysokości dochodu.

4) W celu przyznania ulgi z art. 29 ustawy, władza wymiarowa rozważa w każdym poszczególnym wypadku, jak dalece utraconą została zdolność płatnicza, poczem powziąwszy przekonanie o istotnym zmniejszeniu się zdolności płatniczej, stosownie zniża podatek, lecz najwyżej o trzy stopnie.

Początek i koniec obowiązku podatkowego.

Do art. 30, 31 i 32 ustawy.

§ 44. Celem oznaczenia początku i końca obowiązku podatkowego, należy z reguły przestrzegać następujących zasad:

- a) Osoby fizyczne i prawne, na które po raz pierwszy spada obowiązek podatkowy, podlegają opodatkowaniu od początku tego roku podatkowego, który następuje po zaistnieniu stosunków, uzasadniających obowiązek podatkowy, przyczem u osób prawnych, wymienionych w art. 21 ustawy, stwierdzenie zaistnienia tych stosunków następuje po sporządzeniu zamknięcia rachunków za pierwszy okres gospodarczy (operacyjny).
- b) Osoby fizyczne i prawne przestają podlegać obowiązkowi podatkowemu z końcem tego roku podatkowego, który następuje po zaistnieniu okoliczności, uzasadniających zgaśnięcie obowiązku podatkowego.

§ 45. 1) Od zasady, wyrażonej w § 44 lit. a) przewiduje ustawa w części drugiej art. 30 następujące wyjątki, omówione bliżej w art. 31 i 32:

- a) gdy osoby fizyczne i prawne, które mieszkały lub miały siedzibę poza obszarem Rzeczypospolitej i nie osiągały żadnych dochodów ze źródeł, znajdujących się na tutejszym obszarze, obrały sobie w Polsce miejsce zamieszkania lub siedzibę;
- b) gdy osoby fizyczne i prawne, które mieszkały lub miały siedzibę poza obszarem Rzeczypospolitej i nie osiągały żadnych dochodów ze źródeł, znajdujących się w kraju, przybyły do Polski dla zarobku, lub otworzyły w Polsce przedsiębiorstwo i pobierają dochody w wysokości podlegającej opodatkowaniu.

2) W wypadkach wyliczonych w ust. 1 a) i b), osoby te podlegają podatnikowi z początkiem najbliższego miesiąca, który następuje po zaistnieniu tychże wypadków. Za podstawę wymiaru podatku w roku pierwszym dla wspomnianych osób fizycznych i prawnych z wyjątkiem obowiązanvch do publicz-

nego składania rachunków, przyjmuje się dochód, spodziewany w ciągu pełnych miesięcy, pozostałych do końca tego roku. Z dochodu, obliczonego w stosunku do całego roku określa się przypadającą stawkę podatkową, podatek zaś wynosi tyle dwunastych części tej stawki, ile pełnych miesięcy pozostało do końca roku. Za podstawę wymiaru podatku w roku następnym przyjąć należy dochód, obliczony w sposób powyższy za cały rok.

Przykłady:

Podatnik przybył do Polski w lipcu 1925 i osiągnął w miesiącach sierpniu i wrześniu tegoż roku 4.000 zł dochodu, czyli miesięcznie 2.000 zł.

Wymiar za rok 1925.

Spodziewany dochód do końca roku wynosi $(2.000 \times 5) = 10.000$ zł, czyli obliczony w stosunku do całego roku 24.000 zł

Od tego dochodu przypadająca stawka podatkowa 1.992 zł
przeto podatek za czas od 1/8 1925 do 31/12 1925 wynosi 5/12, t. j. 1992 : 12 \times 5 830 zł

Wymiar podatku na rok 1926:

Dochód osiągnięty od 1/8 1925 do 31/12 1925, t. j. za pięć miesięcy 10.000 zł, czyli miesięcznie 2.000 zł, przeto za 12 miesięcy $2.000 \times 12 =$ 24.000 zł
Podatek — 1.992 zł.

3) Jeżeli podatek wymierza się dopiero po upływie pierwszego roku kalendarzowego, wówczas dla obliczenia dochodu w stosunku do całego roku przyjmuje się dochód rzeczywiście osiągnięty i oblicza się podatek w sposób wyżej wskazany.

4) Nowopowstające na obszarze Rzeczypospolitej towarzystwa i zakłady, obowiązane do publicznego składania rachunków (art. 32 ustawy), których siedziba prawna znajduje się zagranicą, podlegają opodatkowaniu dopiero po złożeniu pierwszego sprawozdania rachunkowego, które służy za podstawę do wymierzenia podatku zarówno za pierwszy jak i za drugi rok podatkowy od czasu ich powstania, przyczem za pierwszy rok podatkowy podatek wymierza się od dochodu, obliczonego w stosunku do całego roku za czas od dnia powstania do końca tego roku, za drugi zaś rok podatkowy podatek wymierza się za cały rok od dochodu, obliczonego w stosunku do całego roku.

Przykłady:

I. Towarzystwo rozpoczęło czynności 4/5 z okresem operacyjnym od 4/5 1933 r. do 3/5 1934 r. i osiągnęło za ten czas, wedle zamknięcia rachunkowego dochodu 131.547 zł.

Wymiar za rok 1933.

Dochód za czas od 4/5 1933 do 3/5 1934, t. j. za 12 miesięcy 131.547 zł
Podatek według skali 26.656 „
przeto podatek za czas od 4/5 1933 do 31/12 1933 (t. j. za pełnych 7 miesięcy) wynosi $x : 7 = 26.656 : 12$, czyli

$$x = \frac{7 \times 26.656}{12} = 15.547 \text{ zł}$$

Wymiar za rok 1934.

Dochód osiągnięty od 4/5 1933 do 3/5 1934, t. j. za 12 miesięcy 131.547 zł
przeto podatek według skali 26.656 „

Wymiar podatku za r. 1935 ma nastąpić wedle ogólnych zasad, t. j. na podstawie zamknięcia roku operacyjnego, poprzedzającego rok podatkowy.

II. Towarzystwo rozpoczęło czynności 4/5 1933 z okresem operacyjnym, zgodnym z rokiem kalendarzowym i osiągnęło wedle zamknięcia rachunkowego za czas od 4/5 1933 do 31/12 1933 — 68.000 zł dochodu.

Wymiar za rok 1933.

Dochód za czas od 4/5 1933 do 31/12 1933, czyli za 242 dni wynosi 68.000 zł, przeto za cały rok wynosi z obliczenia:

$68.000 : 242 = x : 365$ dni (w roku przestępnym 366 dni)

$$x = \frac{68.000 \times 365}{242} = 102.562 \text{ zł}$$

Podatek według skali za cały rok 17.888 zł, przeto podatek za czas od 1/6 1933 do 31/12 1933 (t. j. za pełnych 7 miesięcy) wynosi:

$$\frac{17.888 \times 7}{12} = 10.434 \text{ zł}$$

Wymiar za rok 1934.

Dochód za cały rok obliczony w sposób przy wymiarze za rok 1933 wskazany 102.562 zł
Podatek według skali 17.888 „
Wymiar podatku za rok 1935 nastąpi na podstawie zamknięcia rachunkowego za rok operacyjny 1934.

Zgąśnienie obowiązku podatkowego.

Do art. 34 i 35.

§ 46. 1) Dla osób, wymienionych w art. 30 ust. 2 ustawy obowiązek podatkowy gaśnie:

- a) z powodu śmierci podatnika, jeżeli wskutek tego dochód jego zupełnie przestaje płynąć;
- b) z powodu wyprowadzenia się z obszaru Rzeczypospolitej i utraty dochodów na tym obszarze;
- c) z powodu ustania lub zmniejszenia się stałych uposażeń służbowych poniżej wysokości, uzasadniającej obowiązek podatkowy;
- d) z powodu zaniechania działalności w ciągu roku podatkowego przez towarzystwa i zakłady, obowiązane do publicznego składania rachunków.

2) We wszystkich tych przypadkach gaśnie obowiązek podatkowy z końcem tego miesiąca, w którym wydarzenia te miały miejsce; umorzenie zaś podatku następuje od najbliższego miesiąca po zaistnieniu tychże wydarzeń. Z wymierzonego przeto podatku należy umorzyć tyle 12 części tego podatku, ile pełnych miesięcy pozostaje jeszcze do końca roku podatkowego.

§ 47. 1) Umorzenie podatku w przypadkach, wymienionych w § 46 ust. 1 lit. a) i b) może nastąpić tylko pod warunkiem, że dochody ze źródeł znajdujących

cych się na obszarze Rzeczypospolitej przestały zupełnie płynąć wskutek śmierci podatnika lub wyprawienia się jego z tego obszaru.

2) Umorzenie podatku w wypadku, przewidzianym w § 46 ust. 1 lit. a) następuje również wtedy, gdy osoba, podlegająca dotychczas podatkowi, nie osiągała żadnych innych dochodów, oprócz uposażeń służbowych, które utraciła, względnie które się zmniejszyły poniżej wysokości, uzasadniającej obowiązków podatkowy.

§ 48. Jeżeli wskutek śmierci podatnika dochód jaki tenże osiągał nie przestał zupełnie płynąć, wówczas wymierzony podatek powinien być zapłacony za pozostałą część roku przez masę spadkową, w stosunku do pozostałej części dochodu, a zatem w razie śmierci podatnika, osiągniętego za życia dochód z nieruchomości, nie może nastąpić umorzenie podatku. Wypadki częściowego umorzenia podatku zachodzą wtedy, gdy zmarły, oprócz dochodu z nieruchomości, osiągał nadto rentę dożywotnią, uposażenie służbowe i t. p.

§ 49. Pod względem początku i końca obowiązku podatkowego spadków wakujących (nieobjętych) należy stosować analogiczne postanowienia, dotyczące osób fizycznych.

Zmiany w ciągu roku podatkowego.

Zniżenie podatku wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń.

Do art. 38.

§ 50. 1) Z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 47 wszelkie zmiany, które zachodzą w ciągu roku podatkowego w wysokości dochodu, lub we wszystkich innych stosunkach podatnika, nie wpływają na zmianę podatku, wymierzonego za odnośny rok podatkowy.

2) Tym osobom fizycznym jednak, których zdolność płatnicza w ciągu roku podatkowego znacznie osłabła wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń, może urząd skarbowy umorzyć odpowiednią część podatku, gdy uzna, że dana osoba tej ulgi rzeczywiście potrzebuje.

3) Uprawnienie, przysługujące urzędowi z mocy powyższego postanowienia, powinno być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach, a mianowicie, gdy urząd uzna, że ulga taka dla podatnika jest konieczną, podatnik zaś udowodni, że nieszczęśliwe okoliczności lub nadzwyczajne wydarzenia znacznie osłabiły jego zdolność płatniczą.

4) Za tego rodzaju nieszczęśliwe okoliczności i nadzwyczajne wydarzenia uważać należy długotrwałe choroby, śmierć członków rodziny, wojnę, powódź, grad, pożar i inne wydarzenia żywiołowe wreszcie utratę źródła dochodu wskutek przymusowej licytacji i t. p.

5) Podatnik może wystąpić z prośbą o częściowe umorzenie podatku tylko pod warunkiem, gdy wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń nastąpiło już rzeczywiście znaczniejsze zmniejszenie się dochodu, spowodowane bądź utratą, bądź też obniżeniem się wydajności źródła dochodu. Samo przypuszczenie, że zmniejsze-

nie się dochodu nastąpi dopiero w przyszłości nie daje jeszcze podstawy do niżenia podatku.

6) Utrata źródła dochodu ma miejsce w wypadkach: utraty lub pozbycia się prawa użytkownika, pożaru, zawalenia się lub zburzenia budynku czynszowego, zaniechania przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego, utraty kapitału, zgaśnięcia prawa do renty, utraty pretensji z powodu licytacji przymusowej lub w postępowaniu konkursowym, utraty zdolności do pracy z powodu starości lub trwałej choroby i t. p.

7) Znaczniejsze obniżenie wydajności źródła dochodu może być spowodowane gorszym urodzajem, nieściągalnością tenuty dzierżawnej, zmniejszeniem się obrotu w przedsiębiorstwie, ograniczeniem ruchu przedsiębiorstwa, zmniejszeniem lub ubytkiem dywidend od akcji i t. p.

8) Kwestję rzeczywistej potrzeby zastosowania ulgi powinien urząd skarbowy osądzić z uwzględnieniem ogólnego położenia ekonomicznego podatnika. Nie należy jednak umarzać więcej, aniżeli wypada ze stosunku pierwotnego podatku od podatku od zmniejszonego dochodu.

9) W tym celu urząd oblicza stosunek ustalonego przy pierwotnym wymiarze dochodu do dochodu, osiąganego przez podatnika od czasu nastania tych nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń, oraz stosunek pierwotnego podatku do podatku, przypadającego od pozostałego dochodu i umarza odpowiednią część pierwotnie wymierzonego podatku.

Przykład:

Ustalony przy wymiarze dochód podlegający podatkowi	100.000 zł
Wymierzony podatek	17.888 „
Dochód zmniejszony wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń, a obliczony na cały rok wynosi	48.000 „
Przypadający od tego dochodu podatek w stosunku do podatku od dawnego dochodu wynosi x : 48.000 = 17.888 :	
: 100.000 =	8.586 „
Różnica podatku (17.888 — 8.586) wynosi	9.302 „
i tę różnicę można umorzyć.	

Postępowanie przy przyznawaniu ulg wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń.

Do art. 38.

§ 51. 1) Prośby o niżenie podatku w myśl § 50 należy wnosić do właściwej władzy skarbowej, najpóźniej do końca tego roku podatkowego, w którym nastąpiły nieszczęśliwe okoliczności lub nadzwyczajne wydarzenia.

2) Później wnoszone prośby nie mogą służyć za podstawę do umorzenia podatku za ten rok podatkowy, w którym nastąpiły nieszczęśliwe okoliczności lub nadzwyczajne wydarzenia, lecz mogą być wzięte pod rozwagę dopiero przy wymiarze podatku na następny rok podatkowy.

3) Przeciw decyzjom na prośby o niżenie podatku w myśl § 50 nie ma środka prawnego.

Opodatkowanie dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

§ 52. 1) Przy każdej wypłacie uposażenia, którego wysokość, obliczona w stosunku rocznym, wynosi ponad 2.500 zł, pobiera się podatek według skali art. 43 ustawy, drogą potrącenia przez służbodawcę.

2) O ile wysokość uposażenia ulegnie zmianie, należy już przy najbliższej wypłacie uwzględnić zaszłą zmianę i za podstawę potrącenia przyjąć kwotę zmienionego uposażenia, obliczoną w stosunku rocznym.

3) Stopę procentową podatku, przypadającego od jednorazowych wynagrodzeń, ustala się w ten sposób, że jednorazowe wynagrodzenie dodaje się do sumy dochodu, obliczonego w stosunku rocznym na podstawie ostatniego perjodycznego uposażenia, podatek zaś potrąca się według otrzymanej w ten sposób stopy procentowej od sumy jednorazowo wypłaconego wynagrodzenia.

Przykłady:

I) Wypłaca się pracownikowi miesięczne uposażenie za styczeń w kwocie 600 zł

Wysokość tego uposażenia obliczona w stosunku rocznym (600×12) wynosi 7.200 „

Stopa procentowa od rocznego dochodu 7.200 zł według skali art. 43 wynosi 3,4%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie wspomnianych 600 zł podatek w kwocie 20,4 „

II) Wypłaca się temu pracownikowi miesięczne uposażenie za luży podwyższone z 600 zł na 800 zł.

Wysokość tego uposażenia obliczona w stosunku rocznym (800×12) wynosi 9.600 „

Stopa procentowa od rocznego dochodu 9.600 zł według skali art. 43 wynosi 4,1%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie wspomnianych 800 zł podatek w kwocie 32,8 „

III) Wypłaca się temuż pracownikowi miesięczne uposażenie za marzec 800 „
i jednorazowe wynagrodzenie 1.000 „
Razem 1.800 zł

Ustalenie stopy procentowej:

Wysokość perjodycznego uposażenia, obliczona w stosunku rocznym (800×12) wynosi 9.600 zł

Jednorazowe wynagrodzenie 1.000 „
Razem 10.600 zł

Stopa procentowa od rocznego dochodu 10.600 zł według skali art. 43 wynosi 4,6%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie wspomnianych 1.800 zł podatek w kwocie 82,80 zł

IV) Wypłaca się pracownikowi w dniu 1 kwietnia uposażenie za pierwszy kwartał danego roku 1.200 „

Wysokość kwartalnego uposażenia, obliczona w stosunku rocznym (1.200×4) wynosi 4.800 „

Stopa procentowa od rocznego dochodu 4.800 zł według skali art. 43 wynosi 2,8%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie 1.200 zł podatek w kwocie 33,6 zł

V) Wypłaca się pracownikowi tygodniowe wynagrodzenie w kwocie 100 „

Wysokość tego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym (100×52) wynosi 5.200 „

Stopa procentowa od rocznego dochodu 5.200 zł według skali art. 43 wynosi 2,9%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie wspomnianych 100 zł podatek w kwocie 2,90 „

VI) Wypłaca się pracownikowi miesięczne uposażenie w kwocie 300 „

tudzież miesięczne świadczenie w naturze, którego wartość pieniężna, obliczona podług cen w dniu 1 stycznia roku podatkowego, wynosi 100 „
Razem 400 zł

Wysokość dochodu z uposażenia w pieniądzech, obliczona w stosunku rocznym (300×12) wynosi 3.600 zł

Roczna wartość pieniężna świadczenia w naturze (100×12) wynosi 1.200 „
Razem 4.800 zł

Stopa procentowa od rocznego dochodu 4.800 zł według skali art. 43 wynosi 2,8%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie wspomnianego uposażenia ($300 + 100$) podatek w kwocie 13,44 zł.

4) Wszystkie osoby fizyczne i prawne (służbodawcy), wypłacające osobom zamieszkałym na obszarze Rzeczypospolitej uposażenia służbowe, emerytury i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia w pieniądzech lub w naturze, które wynikają ze stosunku służbowego lub z tytułu najmu pracy, są obowiązane obliczać i potrącać podatek na zasadach, wyłuszczonej w art. 43.

5) Obowiązek potrącania podatku ciąży na urzędach, względnie na instytucjach państwowych, związkach komunalnych i innych instytucjach publicznych, również w wypadkach wypłacania uposażeń służbowych ze źródeł, wymienionych w ustępie 2 lit. d) art. 1 ustawy.

6) Potrącone przez służbodawcę w ciągu miesiąca kwoty podatku winny być wpłacone do kasy urzędu skarbowego w terminie do dnia 7 po dokonaniu potrącenia.

Łączne opodatkowanie uposażeń, otrzymywanych od różnych służbodawców.

Do art. 45.

§ 53. 1) Osoby, otrzymujące wynagrodzenia od różnych służbodawców, obowiązane są po upływie każdego roku kalendarzowego uiszczyć różnicę pomiędzy podatkiem dochodowym od uposażeń, przypadającym do zapłaty według skali art. 43 ustawy o państwowym podatku dochodowym, od łącznego wynagrodzenia, otrzymanego w ciągu ubiegłego roku od wszystkich służbodawców razem, a sumą podatku,

potrąconego w ciągu ubiegłego roku przez poszczególne służbodawców.

2) Jeżeli płatnikowi, który otrzymuje wynagrodzenie od więcej służbodawców, nie były u poszczególnych służbodawców potrącone żadne kwoty tytułem podatku z tego powodu, że periodyczne wynagrodzenia, obliczone w stosunku rocznym, nie przekraczały kwoty 2.500 zł — należy takie wynagrodzenia również uwzględnić przy obliczaniu różnicy, a obliczenie złożyć także w tym przypadku, gdy potrącenia nie były dokonywane nawet u żadnego służbodawcy. Niema obowiązku złożenia obliczenia różnicy tylko wtedy, jeżeli łączna suma wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu ubiegłego roku od wszystkich służbodawców razem, nie przekracza 2.500 zł.

§ 54. 1) Różnicę w podatku dochodowym od uposaża należy obliczyć na przepisany formularz. Jest ona płatna w czterech równych ratach kwartalnych: do dnia 5 marca, do dnia 5 czerwca, do dnia 5 września i do dnia 5 grudnia każdego roku.

2) Płatnicy, obowiązani do złożenia obliczenia różnicy i wpłacenia pierwszej raty kwartalnej, mogą wpłacić pierwszą ratę w terminie do 5 marca każdego roku przez P. K. O. na konto kasy urzędu skarbowego, w którego okręgu mieli miejsce stałego zamieszkania lub pobytu w dniu 15 grudnia roku ubiegłego, a samo obliczenie, wraz z dowodem skutecznym wpłaty w oryginale lub odpisie przez płatnika podpisanym, przesłać wprost urzędowi skarbowemu.

§ 55. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1934 r. Z dniem tym trąca moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe przepisy w sprawach uregulowanych rozporządzeniem niniejszem.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1934 r. Nr. 85, poz. 769).

315.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 września 1934 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym.

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550), której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 716) zarządzam co następuje:

§ 1. Artykuły powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia oznaczają postanowienia ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym, której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 716).

Do art. 2 p. 1.

§ 2. Hodowla inwentarza, mleczarstwo, sadownictwo, ogrodnictwo, pszczelarstwo i gospo-

darstwo rybne nie podlegają państwowemu podatkowi przemysłowemu w myśl art. 2 p. 1 ustawy tylko wówczas, gdy są związane z gospodarstwami rolnymi lub leśnymi.

Hodowla inwentarza, mleczarstwo, sadownictwo, ogrodnictwo, pszczelarstwo i gospodarstwo rybne, o ile są prowadzone samoistnie, podlegają opodatkowaniu. Tego rodzaju przedsiębiorstwa winny być zaopatrzone w świadectwa przemysłowe według rozdziału XIX części II lit. C. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy. Obrót tego rodzaju przedsiębiorstw ustala się w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 7 ustawy.

Do art. 2 p. 1 lit. b.

§ 3. Mleczarstwo, ogrodnictwo, sadownictwo i rybołówstwo, związane z gospodarstwem rolnym lub leśnym, podlegają państwowemu podatkowi przemysłowemu, o ile są prowadzone zawodowo i zarobkowo, jako wyłączny lub przeważający rodzaj gospodarstwa.

Podlegające opodatkowaniu przedsiębiorstwa, wymienione w art. 2 p. 1 lit. b ustawy, winny być zaopatrzone w świadectwa przemysłowe według rozdziału XIX części II lit. C taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy. Obrót tych przedsiębiorstw ustala się w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 7 ustawy.

Do art. 2 p. 1 lit. c.

§ 4. Sprzedaż drzewa na pniu przez właściciela obszaru leśnego nie podlega opodatkowaniu, chociażby właścicielem obszaru leśnego była spółka o charakterze przemysłowym lub handlowym, względnie osoba uznana przez kodeks handlowy za handlującą.

Wyřeby leśne, dokonywane przez właścicieli obszarów leśnych na cudzy rachunek, podlegają zawsze opodatkowaniu, przyczem za obrót podlegający podatkowi przemysłowemu u właściciela obszaru leśnego uważa się wynagrodzenie za wykonane roboty.

Do art. 2 p. 2.

§ 5. Pojęcie osobnego zakładu handlowego, względnie oddzielnego składu w rozumieniu art. 2 p. 2 ustawy, określają postanowienia art. 11 i 22 ustawy.

W wypadku utrzymywania oddzielnego składu przez właściciela lub dzierżawcę gospodarstwa rolnego, względnie właściciela gospodarstwa leśnego, powstaje obowiązek wykupienia właściwego świadectwa przemysłowego na przedsiębiorstwo handlowe oraz opłacania podatku przemysłowego od obrotu, uzyskanego ze sprzedaży produktów gospodarstwa rolnego lub leśnego, które przez dany skład przeszły. Obroty, osiągnięte z tego rodzaju sprzedaży, podlegają opodatkowaniu według stawek, przewidzianych dla przedsiębiorstw handlowych, o ile produkcja odnośnych artykułów jest zwolniona od podatku przemysłowego.

Plac, utrzymywany czasowo przez właściciela, względnie dzierżawcę gospodarstwa rolnego lub właściciela gospodarstwa leśnego poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów, wchodzących w skład powyższych gospodarstw, służący wyłącznie dla celów przeładowania produktów gospodarstwa

rolnego lub leśnego i kasowany bezpośrednio po ukończeniu tego przeładowania, nie jest oddzielnym składem w rozumieniu art. 2 p. 2 ustawy.

Do art. 2 p. 3 i 4.

§ 6. O ile przedsiębiorstwa, wymienione w punktach 3 i 4 art. 2 ustawy, poza zaspokojeniem potrzeb własnego gospodarstwa, dokonywują sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów, względnie wykonywują zamówienia na przerób — to w tym wypadku podlegają one opodatkowaniu, przyczem za obrót (art. 5) tych przedsiębiorstw uważa się sumę przychodu brutto, osiągniętego ze sprzedaży, względnie przerobu.

Do art. 3 p. 1.

§ 7. Przedsiębiorstwa państwowe, wydzielone z ogólnej administracji państwowej i posiadające odrębną osobowość prawną, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych nawet w wypadku, gdy służą wyłącznie potrzebom administracji państwowej.

Przedsiębiorstwa państwowe, niewydzielone z ogólnej administracji państwowej, o ile nie działają wyłącznie na potrzeby administracji państwowej, podlegają podatkowi przemysłowemu, przyczem za podlegający opodatkowaniu obrót (art. 5) uważa się sumę przychodu brutto, uzyskaną z transakcyj dokonanych nie na potrzeby administracji państwowej.

Przy określaniu kategorii świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw, o których mowa w ustępie drugim niniejszego paragrafu, uwzględnia się tylko część obrotu (art. 5), podlegającą opodatkowaniu i w stosunku do tej części obrotu ustala się znamiona miarodajne dla ustalenia kategorii świadectwa przemysłowego (wysokość obrotu, produkcji, ilości pracowników i t. p.).

Przykład. Państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe, podlegające zaliczeniu do świadectwa przemysłowego w myśl rozdziału XIX części II lit. C taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, które sprzedaje nie na potrzeby administracji państwowej 50% ogólnej produkcji, winno wykupić świadectwo przemysłowe, odpowiadające 50% ogólnej ilości zatrudnionych robotników.

Do art. 3 p. 2.

§ 8. Państwowe koleje żelazne oraz koleje prywatne, będące w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, łącznie ze wszystkimi urządzeniami, służącymi do zaspakajania własnych potrzeb kolei, nie podlegają opodatkowaniu.

Przedsiębiorstwa służące nietylko do zaspakajania własnych potrzeb przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, lecz prowadzone w całości lub w części dla innych celów, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych, przyczem mają zastosowanie przepisy § 7 ustępy drugi i trzeci niniejszego rozporządzenia.

Podlegają podatkowi prywatne koleje żelazne z dowolną trakcją, a w tej liczbie kolejki w miastach i kolejki podmiejskie oraz tramwaje — o ile nie są w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”.

Do art. 3 p. 3.

§ 9. Do przedsiębiorstw użyteczności publicznej zalicza się: wodociągi i kanalizacje, szpitale, la-

boratorja do badania produktów, zakłady dezynfekcyjne, łaźnie, kąpieliska, rzeźnie, elektrownie, gazownie, telefony, koleje żelazne z trakcją parową, elektryczną lub konną, a w tej liczbie kolejki w miastach i kolejki podmiejskie oraz tramwaje i autobusy.

Również korzystają ze zwolnienia od podatku przemysłowego wszystkie zakłady handlowe i przemysłowe, należące do przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, o ile zakłady te z uwagi na rodzaj swej działalności są gospodarczo związane z działalnością przedsiębiorstwa użyteczności publicznej.

§ 10. Przedsiębiorstwa należące do związków samorządowych, a nie wymienione w punktach 3, 8 i 9 art. 3 ustawy, jak np. sklepy, apteki, piekarnie i t. p. podlegają opodatkowaniu.

Do art. 3 p. 6.

§ 11. Zakłady naukowe (szkoły) prywatne, chociażby były obliczone na zysk, są całkowicie zwolnione od podatku przemysłowego.

Powyższe zwolnienie dotyczy zarówno szkół ogólnokształcących (szkoły powszechnie, średnie, licea i t. p.), jako też wszelkiego rodzaju szkół i kursów zawodowych (akuszeryjnych, kroju i t. p.). Natomiast nie korzystają ze zwolnienia od podatku przemysłowego przedsiębiorstwa, będące tylko z nazwy szkołami, lecz nie mające charakteru zakładu naukowego, naprz. kursy szoferskie, tańca, fechtunku i t. p.

Internaty przy zakładach naukowych, z wyjątkiem utrzymywanych na koszt państwa i związków samorządowych, o ile nie podpadają pod ulgę przewidzianą w punkcie 12 art. 3 ustawy podlegają podatkowi przemysłowemu.

Do art. 3 p. 7.

§ 12. Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, utrzymywane przez instytucje społeczne, oświatowe i dobroczynne, a niewymienione w punkcie 7 art. 3 ustawy, podlegają opodatkowaniu.

Do art. 3 p. 11.

§ 13. Przemysł ludowy i rzemiosła nie podlegają opodatkowaniu w myśl art. 3 p. 11 ustawy, o ile są wykonywane:

- 1) przez drobnych gospodarzy rolnych lub bezrolnych,
- 2) bez obcych sił pomocniczych,
- 3) ubocznie.

Przemysł ludowy i rzemiosła, które nie odpowiadają chociażby jednemu z powyższych warunków, podlegają opodatkowaniu.

Sprzedaż wyprodukowanych artykułów poza miejscem zamieszkania producenta w oddzielnych zakładach handlowych podlega opodatkowaniu, natomiast sprzedaż tych artykułów na targach podlega opodatkowaniu tylko wówczas, o ile nie ma charakteru dorywczego.

Do art. 3 p. 12.

§ 14. Opodatkowaniu podlega prowadzony zarobkowo i zawodowo odnajem pokojów umeblowanych.

Do art. 3 p. 13.

§ 15. Za kredyt długoterminowy uważa się kredyt hipoteczny, spłacalny w ratach według zgóry ustalonego planu amortyzacyjnego.

Wszystkie inne formy kredytu, chociażby nawet zabezpieczonego hipotecznie, np. na weksle, obligi, rewersy i t. p. zobowiązania, należy uważać za kredyty krótkoterminowy w rozumieniu art. 3 p. 13 ustawy.

W instytucjach kredytu mieszanego (długoterminowego i krótkoterminowego) obroty osiągnięte z operacji kredytu długoterminowego nie podlegają podatkowi.

Do art. 3 p. 15.

§ 16. Za eksport uważa się wywóz towarów poza granice celne Rzeczypospolitej Polskiej. Wywóz na obszar W. M. Gdańska nie korzysta z ulg z art. 3 p. 15 ustawy.

Za transakcje, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego w rozumieniu art. 3 p. 15 ustawy, należy uważać przerób na rachunek firm zagranicznych surowców oraz półfabrykatów, sprowadzanych z zagranicy, a przeznaczonych po przeróbce do eksportu.

Osiągnięty z tych transakcyj zarobek — brutto nie podlega podatkowi przemysłowemu od obrotu.

Obroty, osiągnięte z eksportu węgla oraz wszelkiego rodzaju półfabrykatów i gotowych wyrobów, jak również transakcje z firmami zagranicznymi, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego, winny być udowodnione prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi eksportera.

Eksport, dokonany za pośrednictwem wspólnych biur sprzedaży, winien być udowodniony prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi zarówno wspólnego biura sprzedaży, jak również przedsiębiorstwa, eksportującego towary za pośrednictwem tego biura.

Nadto fakt eksportu winien być udowodniony deklaracjami wywozowymi, przewidzianymi w § 50 (wzory Nr. Nr. 13 i 12), względnie w § 51 (wzór Nr. 14) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 marca 1930 r. o postępowaniu celnym (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 276).

W razie niemożności przedstawienia przez płatnika deklaracji wywozowych — fakt eksportu może być udowodniony innymi wiarygodnymi dowodami, naprz. zaświadczeniami urzędów celnych, zaświadczeniami eksportowymi związków eksportowych, listami przewozowymi i t. p. Ocena tych dowodów należy do władz wymiarowych.

W wypadku zwolnienia transakcyj eksportowych od podatku na podstawie przedstawionego przez płatnika jednego z wyżej wspomnianych dowodów, winna władza wymiarowa na dowodzie tym zaznaczyć, że został on wykorzystany przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu.

W razie wątpliwości, czy dany artykuł należy zaliczyć do surowców lub półfabrykatów, albo gotowych wyrobów, mają władze wymiarowe zwracać się za pośrednictwem izb skarbowych o rozstrzygnięcie do Ministerstwa Skarbu.

Ulgą z art. 3 p. 15 ustawy dotyczy wyłącznie podatku przemysłowego od obrotu, wobec czego przedsiębiorstwa eksportujące winny być zaopatrzone we właściwe świadectwa przemysłowe.

Obroty, osiągnięte z transakcyj eksportowych, nieudowodnionych w sposób przepisany (brak pra-

widłowych ksiąg handlowych, brak dowodów wywozowych i t. p.), nie mogą korzystać ze zwolnienia od podatku i podlegają opodatkowaniu według stawek podatkowych, przewidzianych w art. 7 ustawy.

Obroty, osiągnięte z wywozu na obszar W. M. Gdańska, podlegają opodatkowaniu według stawek podatkowych, przewidzianych w art. 7 ustawy.

Wynagrodzenia, uzyskane przez przedsiębiorstwa komisowe, pośrednictwa handlowego, ekspedycyjne, transportowe i t. p. z tytułu transakcyj eksportowych nie korzystają ze zwolnienia od podatku z art. 3 p. 15 ustawy.

Do art. 3 ustęp ostatni.

§ 17. Urząd skarbowy może wyjątkowo zwalniać od podatku przemysłowego od obrotu ubogich płatników, których podatek na rzecz Skarbu Państwa nie przekracza kwoty rocznej 100 złotych.

O ile jeden i ten sam płatnik posiada kilka przedsiębiorstw, to może on być zwolniony od podatku przemysłowego od obrotu na zasadzie art. 3 ustęp ostatni ustawy tylko w tym wypadku, gdy łączna suma podatku na rzecz Skarbu Państwa, przypadającego od wszystkich przedsiębiorstw danego płatnika, nie przekracza kwoty rocznej 100 złotych.

Do art. 5.

§ 18. Za przychód brutto uważa się pełną należność sprzedawcy z tytułu zawartej transakcji.

Wszelkiego rodzaju prowizje i inne wynagrodzenia, wypłacane przez przedsiębiorstwo komisanom i pośrednikom, nie są potrącalne z obrotu tegoż przedsiębiorstwa, jako jego koszty handlowe.

Odsetki za dyskonto weksla, pobrane przez sprzedawcę przy sprzedaży towaru na weksle, nie są potrącalne od przychodu brutto i stanowią w całości obrót, podlegający opodatkowaniu.

Tak samo nie są potrącalne od przychodu brutto odsetki, pobrane przez sprzedawcę przy sprzedaży towaru na kredyt bez przyjmowania weksli.

Odsetki prolongacyjne i odsetki zwłoki, pobrane od nabywców towarów z powodu niezapłacenia w umówionym terminie pokredytowanej ceny kupna nie stanowią części obrotu, podlegającego opodatkowaniu.

Kwoty, uzyskane ze sprzedaży całego przedsiębiorstwa (cena sprzedażna), jak również kwoty, uzyskane ze sprzedaży części majątku, nie stanowiącego przedmiotu ani obrotu, ani też produkcji przedsiębiorstwa, nie są obrotami, podlegającymi opodatkowaniu.

Obroty, osiągnięte z rozprzedaży zapasu towarów w związku z likwidacją przedsiębiorstwa, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Doręczenie towaru przez przedsiębiorstwo wierzycielowi w celu pokrycia zobowiązania stanowi transakcję, podlegającą opodatkowaniu.

Również sumy, uzyskane ze sprzedaży egzekucyjnych na pokrycie ciężących na przedsiębiorstwie zobowiązań, stanowią część podlegającego opodatkowaniu obrotu.

Do art. 5 ustęp pierwszy p. 2.

§ 19. Obrót w instytucjach kredytu krótkoterminowego, jako też w domach bankowych i kan-

torach wymiany składa się z dwóch części: pierwszą stanowi suma pobranych i należnych procentów, prowizji, komisowego, tudzież innych tym podobnych wynagrodzeń za świadczenia, drugą zaś częścią jest zysk brutto, osiągnięty z operacji obcemi walutami, dewizami, czekami zagranicznymi oraz wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi.

Straty, poniesione na operacjach, stanowiących drugą część obrotu, nie podlegają potrąceniu od pierwszej części składowej obrotu.

Za zysk brutto, osiągnięty z operacji obcemi walutami, dewizami, czekami zagranicznymi oraz wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi, uważa się różnicę pomiędzy ceną, uzyskaną przy sprzedaży wymienionych wyżej walorów, a ceną nabycia tychże walorów, względnie, gdy nabycie nastąpiło w ubiegłych okresach operacyjnych, wartością danych walorów, wykazaną w bilansie otwarcia danego okresu operacyjnego.

Z obrotu, określonego w art. 5 ustęp pierwszy p. 2 ustawy, nie są potrącalne wszelkie koszty, związane z osiągnięciem obrotu, a w szczególności koszty redyskonta weksli.

Nie wlicza się do podlegającego opodatkowaniu obrotu kwot pobranych od klientów na pokrycie wydatków na książeczki czekowe, koszty protestu, kurtaż, asekurację, porto, depesze i t. p. po należytem udowodnieniu, że kwoty te stanowią tylko zwrot faktycznie poniesionych wydatków w zastępstwie klientów. W wypadku, gdy pobrane kwoty przekraczają wydatki faktycznie poniesione, kwoty pobrane z powyższego tytułu od klientów podlegają opodatkowaniu w całości.

Do art. 5 ustęp pierwszy p. 3.

§ 20. Składki dodatkowe (należności manipulacyjne, na fundusz rezerwowy i t. p.), jako wynikające z umowy o ubezpieczenie, stanowią część obrotu, podlegającego opodatkowaniu.

Opłaty stemplowe, pobrane przez instytucje ubezpieczeniowe od ubezpieczonych, jako nie wynikające z umowy o ubezpieczenie, nie podlegają włączeniu do podstaw opodatkowania.

Do art. 5 ustęp pierwszy p. 1, 4 i 7.

§ 21. Za obrót przy wykonaniu robót, względnie dostaw, uważa się sumy zarówno otrzymane, jak i należne z tytułu robót i dostaw, wykonanych w danym okresie wymiarowym.

Do art. 5 ustęp pierwszy p. 5.

§ 22. W trybie określonym w art. 5 ustęp pierwszy p. 5 ustawy ustala się również obrót naftowych przedsiębiorstw magazynowo-tłoczniowych.

§ 23. Sprzedaż znaczków stemplowych, pocztowych oraz weksli, dokonywana przez przedsiębiorstwa handlowe na podstawie udzielonych przez właściwe władze koncesyj, podlega opodatkowaniu podatkiem przemysłowym od obrotu jedynie od otrzymanego z tego tytułu wynagrodzenia komisowego.

§ 24. Przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu dla przedsiębiorstw komisowych oraz przedsiębiorstw i zajęć przemysłowych pośrednictwa handlowego za podlegającą opodatkowaniu sumę prowizji i komisowego uważa się sumę faktycznie

otrzymaną w okresie miarodajnym do wymiaru podatku. Straty poniesione z tytułu „del credere” nie podlegają wyłączeniu z podstaw opodatkowania.

§ 25. Nie uważa się za komisowe przedsiębiorstw, dokonywujących zakupu towarów w imieniu własnym na rachunek osób trzecich. Przedsiębiorstwa komisowego zakupu należy traktować bądź jako przedsiębiorstwa skupu zawodowego, bądź jako przedsiębiorstwa handlu towarowego w zależności od ich charakteru.

Stosunek „del credere” nie stanowi przeszkody do uznania komisusa.

Przedsiębiorstwa komisowe, działające na rachunek: a) firm zagranicznych oraz innych osób zamieszkałych, względnie mających siedzibę poza granicami politycznymi Rzeczypospolitej Polskiej, b) przedsiębiorstw, gospodarstw i osób niepodlegających państwowemu podatkowi przemysłowemu w myśl art. 1 ustawy, względnie zwolnionych od tego podatku w myśl art. 2 i 3 ustawy — opłacają podatek od pełnego obrotu towarowego według stawek w zależności od charakteru sprzedaży.

Przepis ustępu poprzedniego nie ma zastosowania do komisowej sprzedaży zboża, dokonywanej na rachunek producentów rolnych. Za zboże uważa się: pszenicę, żyto, owies, jęczmień, grykę, proso, kukurydzę i koński żab.

Przedsiębiorstwa, względnie zajęcia przemysłowe pośrednictwa handlowego, posiadające towary osób trzecich w konsygnacji i działające w imieniu i na rachunek osób, wymienionych w ustępie trzecim niniejszego paragrafu, nie opłacających państwowego podatku przemysłowego od sprzedaży powyższych towarów, — opłacają podatek od pełnego obrotu towarowego według stawek w zależności od charakteru sprzedaży.

Przedsiębiorstwa i zajęcia, wymienione w ustępach trzecim i piątym niniejszego paragrafu, winny być zaopatrzone w świadectwa przemysłowe według rozdziału I części II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy.

Obowiązek prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych nie ciąży na przedsiębiorstwach, względnie zajęciach przemysłowych pośrednictwa handlowego.

Wyklucza stosunek pośrednictwa handlowego:

- a) udzielenie „del credere”;
- b) utrzymywanie zakładów handlowych (art. 11 ustawy) dla sprzedaży towarów, przy której przedsiębiorstwo występuje w charakterze pośrednika, jak również utrzymywanie składów (art. 22 ustawy) dla przechowywania tychże towarów;
- c) fakturowanie towarów w swoim imieniu.

Obrót przedsiębiorstw, względnie zajęć przemysłowych pośrednictwa handlowego, działających w imieniu i na rachunek osób trzecich, nieopłacających państwowego podatku przemysłowego, a nieposiadających towarów tychże osób trzecich w konsygnacji i niepodpadających pod przepisy ustępu poprzedniego niniejszego paragrafu, — podlega opodatkowaniu w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 5 ustawy.

§ 26. Podlegający opodatkowaniu obrót przedsiębiorstw ekspedycyjnych, przewozowych i komuni-

kacyjnych stanowią wszelkie wynagrodzenia (provizje, komisowe i t. p.) za świadczenia i usługi, uskutecznione w granicach zawartych z klientami umów.

Odsetki dyskontowe, pobierane od klientów przez przedsiębiorstwa ekspedycyjne, przewozowe i komunikacyjne w razie pokrycia rachunków weksłami, stanowią obrót, podlegający opodatkowaniu. Do art. 5 ustęp pierwszy p. 6.

§ 27. W przedsiębiorstwach gastronomicznych, hotelowych i t. p. uważa się za podlegający opodatkowaniu obrót również doliczane do rachunków podatki na służbę zajętą w przedsiębiorstwie.

Do art. 5 ustęp pierwszy p. 8.

§ 28. W wypadku przerobu wyrobów firmy zagranicznej przez krajowe przedsiębiorstwo przemysłowe, przedsiębiorstwo to opłaca podatek w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 8 ustawy, zaś od sprzedaży wyrobów, wytworzonych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, winien być opłacony podatek w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 1 ustawy przez daną firmę zagraniczną, względnie jej krajowy oddział handlowy, komisanta lub przedstawiciela.

O ile krajowe przedsiębiorstwo przemysłowe, przerabiające wyroby firmy zagranicznej, dostarcza krajowym odbiorcom wytworzone wyroby bezpośrednio na skutek zleceń firmy zagranicznej, wówczas przedsiębiorstwo to winno opłacać podatek również i od transakcji sprzedaży (art. 5 ustęp pierwszy p. 1 ustawy).

§ 29. W młynach gospodarczych, t. j. młynach, dokonywujących wyłącznie przemiału przywiezione go cudzego zboża za wynagrodzeniem w ten sposób, iż właściciel otrzymuje przetwory z własnego zboża, płacąc wynagrodzenie za przemiał, czy to w pieniądzu, czy też w naturze, podlegający opodatkowaniu obrót stanowi wynagrodzenie za przemiał. Uznanie otrzymanego w naturze wynagrodzenia za wynagrodzenie za przemiał może nastąpić w tych tylko wypadkach, gdy klient z oddanego zboża otrzymuje w gotowych produktach mniej niż oddał, a różnicę zatrzymuje przedsiębiorca tytułem wynagrodzenia, oraz gdy klient z tej mniejszej ilości zboża otrzymuje wszystkie produkty, które z przemielenia powstały. Nie stoi na przeszkodzie do ustalenia obrotu młynów gospodarczych w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 8 ustawy fakt wydania odrazu z posiadanych zapasów produktu gotowego, o ile zapasy te pochodzą z wynagrodzenia za przemiał dokonany poprzednio dla innych osób oraz o ile wydawany z posiadanych zapasów produkt gotowy jest tego samego gatunku i znajduje się w tym samym stosunku, w jakimby je otrzymał klient po przemieleniu w sposób przez niego żądany poza własnego. W razie niedotrzymania w całości powyższych warunków, zachodzi transakcja wymiany.

W młynach handlowych, które obok transakcji sprzedaży produktów mącznych, uzyskanych z zakupionego na własny rachunek zboża, sprzedają również produkty mączne w drodze wymiany za zboże, kalkulując przytem, o ile chodzi o ceny zboża i produktów mącznych—według cen, istniejących na rynku zbożowym, całkowity obrót ustala się w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 7 ustawy.

W młynach handlowo-gospodarczych (o charakterze mieszanym) należy obrót, uzyskany ze sprzeda-

ży (wymiany) produktów przemiałowych z zakupionego na własny rachunek zboża, ustalać w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 7 ustawy. Obrót zaś uzyskany z transakcji, dokonanych na zasadach, o których mowa w ustępie 1 niniejszego paragrafu, ustala się w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 8 ustawy.

§ 30. W przedsiębiorstwach przemysłowych, podlegających opodatkowaniu w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 8 ustawy, realizacja otrzymanego w naturze wynagrodzenia za przerób w stanie niezmiennym nie stanowi obrotu podlegającego opodatkowaniu. Natomiast w wypadku przerobienia otrzymanego w naturze wynagrodzenia i sprzedaży produktów otrzymanych z przerobu, obrót uzyskany z tego rodzaju sprzedaży, podlega opodatkowaniu w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 7 ustawy.

Analogiczne zasady mają również zastosowanie przy opodatkowaniu przedsiębiorstw, o których mowa w § 22 niniejszego rozporządzenia.

Do art. 5 ustęp pierwszy p. 10.

§ 31. Wydatki wyłożone w zastępstwie i na rachunek klienta, naprz. opłaty stempowe od podań i pism, opłaty sądowe i t. p., wyłącza się z podstaw opodatkowania, o ile płatnik z tych wydatków wyrachowuje się wobec swych klientów i udowodni zarówno fakt ich poniesienia, jak i wyrachowania.

Wydatki kancelaryjne nie podlegają wyłączeniu z podstaw opodatkowania.

Do art. 5 ustęp trzeci.

§ 32. W przedsiębiorstwach przemysłowych, przerabiających towary podlegające podatkom konsumcyjnym (fabryki cukierków, wódek i t. p.), podatki te nie mogą być wyłączone z podstaw opodatkowania.

Przepis ustępu trzeciego art. 5 ustawy dotyczy jedynie przedsiębiorstw przemysłowych i nie odnosi się do przedsiębiorstw handlowych, chociażby takowe w zastępstwie przedsiębiorstw przemysłowych opłacały podatki konsumcyjne.

Nie dolicza się do podlegającego opodatkowaniu obrotu:

- a) w przedsiębiorstwach produkujących karty do gry — opłat od kart do gry (art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1931 r.; Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 171);
- b) u sprzedawców energii elektrycznej — państwowego podatku od energii elektrycznej (ustawa z dnia 17 grudnia 1931 r.; Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76, poz. 720) wraz z dodatkiem komunalnym, chociażby nawet pobranego w łącznej kwocie należności za energię elektryczną bez specjalnego jego wyodrębnienia.

Kwoty uiszczone tytułem podatku przemysłowego nie są potrącalne od obrotu.

Do art. 5 ustęp ostatni.

§ 33. Bonifikacje, t. j. obniżki ceny sprzedaży, podlegają wyłączeniu z podstaw opodatkowania pod warunkiem udzielenia ich w tym samym okresie podatkowym, w którym dokonano odnośnych transakcji sprzedaży.

Wynikłe na dłużnikach straty w żadnym wypadku nie mogą być wyłączone z podstaw opodatkowania.

Do art. 7.

§ 34. Stawka podatku przemysłowego od obrotu wynosi:

Artykuł	Rodzaj obrotów Wyszczególnienie	Stawka podatkowa					w 1937 r. i latach następnych
		w 1932 r.	w 1933 r.	w 1934 r.	w 1935 r.	w 1936 r.	
5, ustęp pierwszy p. 1.	A. Przedsiębiorstwa handlu towarowego (cz. II lit. A. rozdział I i XII taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy).						
	I. Prowadzące prawidłowe księgi handlowe:						
	a) od obrotów, osiągniętych ze sprzedaży hurtowej (w rozumieniu art. 7 ustawy)	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
	b) od obrotów, osiągniętych z wszelkiego rodzaju sprzedaży z wyjątkiem obrotów ze sprzedaży hurtowej (w rozumieniu art. 7 ustawy) oraz z wyjątkiem obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów spożywczych pierwszej potrzeby	1,5%	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%
	c) od obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, z wyjątkiem obrotów ze sprzedaży hurtowej w rozumieniu art. 7 ustawy	1%					
	d) od obrotów, osiągniętych z dostaw dla instytucji państwowych i samorządowych	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
	II. Nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych:						
	a) od obrotów, osiągniętych z wszelkiego rodzaju sprzedaży, a w tej liczbie i z dostaw dla instytucji państwowych i samorządowych, z wyjątkiem obrotów, osiągniętych z detalicznej i drobnej sprzedaży artykułów spożywczych pierwszej potrzeby	2%	1%	1%	1%	1%	1%
	b) od obrotów, osiągniętych z detalicznej i drobnej sprzedaży artykułów spożywczych pierwszej potrzeby	1%					
	B. Przedsiębiorstwa skupu zawodowego.						
I. Kategorji I, II i III świadectw przemysłowych (Cz. II lit. A rozdział II taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy):							
a) prowadzące prawidłowe księgi handlowe od obrotów wszelkiego rodzaju towarami	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	
b) nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych od obrotów wszelkiego rodzaju towarami	2%	1%	1%	1%	1%	1%	
II. Kategorji IV świadectw przemysłowych (cz. II lit. A rozdział II taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) zarówno prowadzące, jak i nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych od obrotów wszelkiego rodzaju towarami	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	
5, ustęp pierwszy p. 2.	Instytucje kredytu krótkoterminowego, domy bankowe i kantory wymiany (cz. II lit. A rozdział III taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy).						
	I. Prowadzące prawidłowe księgi handlowe:						
a) od obrotów, osiągniętych w formie pobranych i należnych procentów, prowizji,							

Artykuł	Rodzaj obrotów		Stawka podatkowa					
	Wyszczególnienie		w 1932 r.	w 1933 r.	w 1934 r.	w 1935 r.	w 1936 r.	w 1937 r. i latach następnych
	komisowego tudzież innych tym podobnych wynagrodzeń za świadczenia		1%	1%	1%	1%	1%	1%
	b) od obrotów, osiągniętych w formie zysku brutto z operacji obcemi walutami, dewizami, czekami zagranicznymi, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi		2%	2%	2%	2%	2%	2%
	II. Nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych: od wszelkiego rodzaju obrotów		2%	2%	2%	2%	2%	2%
5, ustęp pierwszy p. 3.	Instytucje ubezpieczeniowe (cz. II lit. A rozdział IV taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) od wszelkiego rodzaju obrotów		2%	2%	2%	2%	2%	2%
5, ustęp pierwszy p. 4.	A. Samoistne przedsiębiorstwa dostaw (cz. II lit. A rozdział V taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy): a) prowadzące prawidłowe księgi handlowe od wszelkiego rodzaju obrotów		0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
	b) nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych od wszelkiego rodzaju obrotów		2%	1%	1%	1%	1%	1%
	B. Samoistne przedsiębiorstwa robót (cz. II lit. A rozdział V taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) I. Prowadzące prawidłowe księgi handlowe: a) od obrotów uzyskanych przy budowie domów mieszkalnych		1%	1%	1%	1%	1%	1%
	b) od wszelkiego rodzaju obrotów z wyjątkiem obrotów, uzyskanych przy budowie domów mieszkalnych		2%	2%	1,75%	1,50%	1,25%	1%
	II. Nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych: od wszelkiego rodzaju obrotów		2%	2%	2%	2%	2%	2%
5, ustęp pierwszy p. 5.	A. Przedsiębiorstwa komisowe oraz pośrednictwa handlowego (cz. II lit. A rozdział VI taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy)		4%	4%	4%	4%	4%	4%
	B. Przedsiębiorstwa ekspedycyjne i przewozowe (cz. II lit. A, rozdział VI taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) od wszelkiego rodzaju obrotów		1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
	C. Pozostałe przedsiębiorstwa, wymienione w rozdziale VI cz. II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, oraz przedsiębiorstwa komunikacyjne (cz. II lit. B taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) od wszelkiego rodzaju obrotów		2%	2%	2%	2%	2%	2%
5, ustęp pierwszy p. 6.	A. Przedsiębiorstwa wydawnictw książek, drukowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (cz. II lit. A rozdział XXI taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy): a) prowadzące prawidłowe księgi handlowe		0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
	b) nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych		2%	2%	2%	2%	2%	2%

Artykuł	Rodzaj obrotów Wyszczególnienie	Stawka podatkowa					w 1937 r. i latach następnych
		w 1932 r.	w 1933 r.	w 1934 r.	w 1935 r.	w 1936 r.	
	B. Inne przedsiębiorstwa handlowe (cz. II lit. A rozdziały: VII, VIII, IX, X, XI, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX i XXI taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) zarówno prowadzące, jak i nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych od wszelkiego rodzaju obrotów	2%	2%	2%	2%	2%	2%
5, ustęp pierwszy p. 7.	A. Przedsiębiorstwa przemysłowe kategorii I -- IV świadectw przemysłowych (cz. II lit. C taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy). I. Prowadzące prawidłowe księgi handlowe: a) od obrotów ze sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów krajowym przedsiębiorstwem przemysłowym (nie wyłączając przedsiębiorstw budowlanych), zarówno opłacającym podatek przemysłowy, jak i nieopłacającym tego podatku, z wyjątkiem obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty (§ 38 nin. rozp.) b) od pozostałych obrotów, a w tej liczbie i obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty z wyjątkiem obrotów, osiągniętych przez przedsiębiorstwa budowlane przy budowie domów mieszkalnych oraz przez młyny i olejarnie c) od obrotów, osiągniętych przez przedsiębiorstwa budowlane przy budowie domów mieszkalnych d) od obrotów, osiągniętych przez młyny oraz olejarnie z wyjątkiem obrotów w p. a) wymienionych II. Nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych: a) od obrotów ze sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów krajowym przedsiębiorstwem przemysłowym (nie wyłączając przedsiębiorstw budowlanych), zarówno opłacającym podatek przemysłowy, jak i nieopłacającym tego podatku, z wyjątkiem obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty (§ 38 nin. rozp.) b) od pozostałych obrotów, a w tej liczbie i obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty	1%	1%	0,875%	0,75%	0,625%	0,50%
		2%	2%	1,75%	1,50%	1,25%	1%
		1%	1%	1%	1%	1%	1%
		1%	1%	1%	1%	1%	1%
		1%	1%	1%	1%	1%	1%
		2%	2%	2%	2%	2%	2%

Artykuł	Rodzaj obrotów Wyszczególnienie	Stawka podatkowa					w 1937 r. i latach następnych
		w 1932 r.	w 1933 r.	w 1934 r.	w 1935 r.	w 1936 r.	
B.	Przedsiębiorstwa przemysłowe kategorii V—VIII świadectw przemysłowych (cz. II lit. C taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy)						
	a) od obrotów ze sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów krajowym przedsiębiorstwom przemysłowym (nie wyłączając przedsiębiorstw budowlanych), zarówno opłacającym podatek przemysłowy, jak i nieopłacającym tego podatku, z wyjątkiem obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty (§ 38 nin. rozp.)	1%	1%	0,875%	0,75%	0,625%	0,50%
	b) od pozostałych obrotów, a w tej liczbie i obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty, z wyjątkiem obrotów, osiągniętych przez prowadzące prawidłowe księgi handlowe przedsiębiorstwa budowlane przy budowie domów mieszkalnych oraz prowadzące prawidłowe księgi handlowe młyny i olejarnie	2%	2%	1,75%	1,50%	1,25%	1%
	c) od obrotów, osiągniętych przez prowadzące prawidłowe księgi handlowe przedsiębiorstwa budowlane przy budowie domów mieszkalnych	1%	1%	1%	1%	1%	1%
	d) od obrotów, osiągniętych przez prowadzące prawidłowe księgi handlowe młyny oraz olejarnie, z wyjątkiem obrotów w p. a) wymienionych	1%	1%	1%	1%	1%	1%
C.	Pracownie i zajęcia rzemieślnicze (rękodzielnicze) — cz. II lit. C. rozdział XIX taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy — pod warunkiem posiadania przez właściciela pracowni lub wykonywującego zajęcie karty rzemieślniczej, a na obszarze województwa śląskiego — poświadczenia władzy przemysłowej I instancji:						
	a) od obrotów ze sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów krajowym przedsiębiorstwom przemysłowym (nie wyłączając przedsiębiorstw budowlanych), zarówno opłacającym podatek przemysłowy, jak i nieopłacającym tego podatku, z wyjątkiem obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty (§ 38 nin. rozp.)	1%	1%	0,875%	0,75%	0,625%	0,50%
	b) od obrotów, osiągniętych z detalicznej i drobnej sprzedaży artykułów spożywczych pierwszej potrzeby	1%	1%	1%	1%	1%	1%
	c) od pozostałych obrotów	1,5%					

Artykuł	Rodzaj obrotów	Stawka podatkowa					
	Wyszczególnienie	w 1932 r.	w 1933 r.	w 1934 r.	w 1935 r.	w 1936 r.	w 1937 r. i latach następnych
5, ustęp pierwszy p. 8.	A. Przedsiębiorstwa przemysłowe (cz. II lit. C. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) od wszelkiego rodzaju obrotów	2%	2%	2%	2%	2%	2%
	B. Pracownie i zajęcia rzemieślnicze (rękodzielnicze) — cz. II lit. C., rozdział XIX taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy — pod warunkiem posiadania przez właściciela pracowni lub wykonywującego zajęcie karty rzemieślniczej, a na obszarze województwa śląskiego — poświadczenia władzy przemysłowej I instancji od wszelkiego rodzaju obrotów	1,5%	1%	1%	1%	1%	1%
5, ustęp pierwszy p. 9.	Przedsiębiorstwa przemysłowe (poza objętymi art. 5 p. 7 i art. 5 p. 8 ustawy), dorożkarstwo, furmaństwo (cz. II lit. C. — rozdział XIX taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) od wszelkiego rodzaju obrotów	2%	2%	2%	2%	2%	2%
5, ustęp pierwszy p. 10.	A. Samodzielne wolne zajęcia zawodowe od wszelkiego rodzaju obrotów	2%	2%	2%	2%	2%	2%
	B. Zajęcia przemysłowe (cz. III lit. D. taryfy, stanowiącej zał. do art. 23 ustawy) — z wyjątkiem zajęć przemysłowych pośrednictwa handlowego od wszelkiego rodzaju obrotów	2%	2%	2%	2%	2%	2%
	C. Zajęcia przemysłowe pośrednictwa handlowego (kat. II — b. cz. III lit. D. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) od wszelkiego rodzaju obrotów	4%	4%	4%	4%	4%	4%

Do art. 7.

§ 35. Jeżeli w jednym zakładzie są prowadzone różnorodne operacje, nie stanowiące jednak odrębnych przedsiębiorstw (art. 11 — 18), a do określenia obrotu z tych operacji stosują się różne punkty ustępu pierwszego art. 5 ustawy, jak również do wymiaru podatku odmienne stawki podatkowe (art. 7 ustawy), to obrót, osiągnięty z każdego rodzaju operacji, względnie podlegający różnym stawkom podatkowym, określa się odrębnie.

P r z y k ł a d y:

A. Przedsiębiorstwo przemysłowe prowadzi następujące operacje:

- produkuje wyroby z własnych materiałów;
- przyjmuje do przeróbki cudze materiały.

Dla operacji pod a) — obrót ustala się w myśl punktu 7 ustępu pierwszego art. 5 ustawy, dla operacji zaś pod b) — zgodnie z punktem 8 ustępu pierwszego tegoż artykułu.

B. Przedsiębiorstwo handlu towarowego, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, sprzedaje towary częściowo kupcom dla dalszej odprzedaży, częściowo zaś konsumentom (nie w ładunkach lub ilo-

ściach wagonowych). Obrót, osiągnięty ze sprzedaży towarów kupcom dla dalszej odprzedaży, należy ustalić odrębnie, stosując stawkę podatkową, przewidzianą w art. 7 lit. A. p. 1-a ustawy, do pozostałego zaś obrotu należy zastosować stawkę podatkową, przewidzianą w art. 7 lit. A. p. 3 lub 4 ustawy w r. 1932, względnie w art. 7 lit. B. p. 1 ustawy w latach następnych.

Do art. 7 lit. A. p. 1-a.

§ 36. Za dostawę dla instytucji państwowych i samorządowych uważa się każdą sprzedaż, dokonaną przez przedsiębiorstwo handlowe władzom i urzędom państwowym i samorządowym (między innymi i wojsku), bez względu na to, czy sprzedaż ta jest, czy też nie jest udowodniona umową.

Sprzedaży przedsiębiorstwom państwowym i komunalnym (samorządowym) nie uważa się za dostawę. Sprzedaż ta podpada pod pojęcie sprzedaży hurtowej, o ile zachodzą warunki, określone w art. 7 ustęp piąty ustawy.

Do art. 7 lit. A. p. 3.

§ 37. Za detaliczną sprzedaż uważa się sprzedaż wszelkiego rodzaju towarów w mniejszych ilościach zarówno drobnym kupcom, jak i spożywcom.

O ile sprzedaż w mniejszych ilościach drobnym kupcom celem dalszej odprzedaży została uskutecz-
niona przez przedsiębiorstwa handlu towarowego,
prowadzące prawidłowe księgi handlowe, wówczas
obrót z tego rodzaju sprzedaży uważa się za hurto-
wy w rozumieniu art. 7 ustęp piąty ustawy, wobec
czego obrót ten korzysta z ulgowej 0,5% -owej stawki
podatkowej, przewidzianej w art. 7 lit. A. p. 1-a
ustawy.

Do art. 7 lit. A. p. 7.

§ 38. Obroty przedsiębiorstw, trudniących
się instalacją ogrzewań centralnych, kanalizacji, wo-
dociągów, łaźnienek, wszelkiego rodzaju wentylacji
i t. p. podlegają opodatkowaniu według 1% stawki
podatkowej, o ile w całości zachodzą warunki prze-
widziane w art. 7 lit. A. p. 7 ustawy.

§ 39. Za domy mieszkalne uważa się budynki,
w których przynajmniej 2/3 użytkowej powierzchni
służą wyłącznie celom mieszkalnym.

Jako pokoje mieszkalne uważa się również ku-
chnie, nisze, alkowy i t. p. pomieszczenia.

Do art. 7 lit. A. p. 9.

§ 40. Stawka podatkowa z art. 7 lit. A. p. 9
ustawy ma zastosowanie do obrotów, wymienionych
w art. 5 ustęp pierwszy p. 7 ustawy, a osiągniętych
przez przedsiębiorstwa przemysłowe ze sprzedaży
wydobytch surowców lub wyprodukowanych towa-
rów krajowym przedsiębiorstwom przemysłowym,
a w tej liczbie również przedsiębiorstwom niepodle-
gającym podatkowi przemysłowemu (art. 2 i 3 usta-
wy), względnie zwolnionym od tego podatku na za-
sadzie art. 39 i 44 ustawy, a w szczególności także
przedsiębiorstwom państwowym, względnie komu-
nalnym, nieopłacającym podatku przemysłowego.

Ułga z art. 7 lit. A. p. 9 ustawy ma również za-
stosowanie do obrotów, osiągniętych przez przedsię-
biorstwa przemysłowe ze sprzedaży towarów przed-
siębiorstwom budowlanym, obowiązującym do wykup-
ienia świadectw przemysłowych w myśl rozdziału
XIX części II — lit. C. taryfy, stanowiącej załącznik
do art. 23 ustawy.

§ 41. Sprzedaż towarów przeznaczonych na
inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa przemy-
słowego, tudzież remonty nie korzysta ze stawki,
przewidzianej w art. 7 lit. A. p. 9 ustawy.

Za towary przeznaczone na inwestycje uważa
się artykuły, które stanowią majątek w przedsię-
biorstwach nabywających część składową majątku lub
inwentarza (budynki, maszyny, urządzenia fabryczne
i biurowe i t. p.), a nie są przeznaczone dla celów
produkcji.

Za remonty uważa się tylko takie naprawy,
które zwiększają wartość przedmiotów inwestycyj-
nych.

W sprawach wątpliwych, dotyczących pojęcia
inwestycji oraz remontu, mają władze wymiarowe
zwracać się o opinię za pośrednictwem izb skarbo-
wych do właściwych izb przemysłowo-handlowych,
względnie powoływać biegłych z list przedstawionych
przez izby przemysłowo-handlowe.

§ 42. Dla uzyskania stawki podatkowej z art. 7
lit. A. p. 9 ustawy nie jest niezbędne prowadzenie
prawidłowych ksiąg handlowych do końca r. 1933.
Natomiast warunkiem uzyskania obniżonej do poło-
wy powyższej stawki w myśl art. 7 lit. H. ustawy
przez przedsiębiorstwa przemysłowe kategorii I —
IV świadectw przemysłowych (cz. II lit. C. taryfy,
stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) jest prowa-
dzenie prawidłowych ksiąg handlowych począwszy
od 1 stycznia 1934 r.

Do art. 7 lit. A. p. 3, 10, lit. B. p. 3.

§ 43. Na obszarze województwa śląskiego
poświadczenia władz przemysłowych I instancji za-
stępują karty rzemieślnicze.

W wypadku nieposiadania karty rzemieślniczej
(poświadczenia władzy przemysłowej I instancji)
przez właściciela pracowni rzemieślniczej lub ręko-
dzielniczej, odnośne pracownie opłacają podatek na
zasadach, określonych dla przedsiębiorstw przemy-
słowych i nie korzystają z ulg, przewidzianych dla
rzemieślników.

Do art. 7 ustęp trzeci.

§ 44. W razie wątpliwości w sprawach doty-
czących przerobu towarów przez przedsiębiorstwa
handlowe, władze podatkowe winny zwracać się za
pośrednictwem izb skarbowych do Ministerstwa
Skarbu, które zasięgnie opinii izb przemysłowo-hand-
lowych i na podstawie tej opinii wyda decyzję.

Do art. 7 ustęp piąty.

§ 45. Za sprzedaż hurtową podlegającą ulgo-
wej stawce podatkowej uważa się:

A) sprzedaż wszelkiego rodzaju towarów w do-
wolnych ilościach przez przedsiębiorstwa handlowe:

1) kupcom, przemysłowcom, kółkom rolniczym,
producentom rolnym, przedsiębiorstwom państwo-
wym i komunalnym (handlowym i przemysłowym,
zarówno podlegającym podatkowi przemysłowemu,
jak i zwolnionym od tego podatku), tudzież instytu-
cjom ubezpieczeń społecznych, — celem odprzedaży
lub produkcji, 2) przedsiębiorstwom komunikacyjnym
(cz. II lit. B. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23
ustawy), zarówno podlegającym podatkowi przemy-
słowemu, jak i zwolnionym od tego podatku — także
celem eksploatacji;

B) wszelkie sprzedaże innego rodzaju, aniżeli
wyszczególnione w punkcie A), a w szczególności
sprzedaże konsumentom, kupcom i przemysłowcom
nie dla celów odprzedaży lub produkcji i t. p. — o ile
są dokonane w ładunkach wagonowych, względnie
partjami odpowiadającymi pełnemu ładunkowi 10-ton-
nowego wozu towarowego.

Za sprzedaż dla celów produkcji uważa się
wszelką sprzedaż towarów przedsiębiorstwom prze-
mysłowym i producentom rolnym z wyjątkiem sprze-
daży towarów dla celów inwestycyjnych oraz dla re-
montów (§ 41 nin. rozporz.), jak również z wyjąt-
kiem sprzedaży dla konsumpcji niezwiązanej z pro-
dukcją (naprz. — sprzedaż papieru dla celów kance-
laryjnych przedsiębiorstwom przemysłowym, nie-
przerabiającym papieru i t. p.).

Za producenta rolnego uważa się każdego rol-
nika prowadzącego gospodarstwo rolne, niezależnie

od tego, czy produkuje na sprzedaż, czy też na użytek własny.

Za sprzedaż przedsiębiorstwem komunikacyjnym celem eksploatacji uważa się sprzedaż towarów, służących do utrzymania przedsiębiorstwa komunikacyjnego w ruchu i zużywających się jednorazowo, jak np. węgiel, smary.

Sprzedaż hurtowa winna być udowodniona prawidłowymi księgami handlowymi.

Zawarte w art. 7 ustęp piąty ustawy określenie sprzedaży hurtowej ma jedynie zastosowanie do wymiaru podatku od obrotu i w niczem nie narusza postanowień części II załącznika do art. 23 ustawy, (lit. A. rozdział I, kat. pierwsza), dotyczących klasyfikacji przedsiębiorstw.

Do art. 7 ustęp ostatni.

§ 46. Wykaz artykułów spożywczych pierwszej potrzeby podaje tabela, załączona do niniejszego paragrafu.

Do art. 8.

§ 47. Wszystkie przedsiębiorstwa, względnie zajęcia, wymienione w art. 8 ustawy, winny być zapatrzone we właściwe świadectwa przemysłowe.

Do art. 8 p. 3.

§ 48. Pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie) winni wykazać się dowodami opłacenia przez firmy, w imieniu lub na rachunek których działają, świadectwa przemysłowego, oraz pełnomocnictwem firmy przez nich reprezentowanej.

Komiwojażerowie firm zagranicznych winni być uważani, jako działający na rachunek własny, o ile umowy zawarte z odnośnymi obcymi państwami nie traktują tej sprawy odmiennie.

Do art. 8 p. 4.

§ 49. Za pisma periodyczne uważa się czasopisma, t. j. druki, nie mające zamkniętej całości, a ukazujące się periodycznie, pod jednym tytułem w bieżących numerach (zeszytach).

Natomiast pod pojęcie pisma periodycznego nie podpadają książki wydawane periodycznie, a stanowiące bądź oddzielnie, bądź przez połączenie kilku tomów (zeszytów) jedną całość.

§ 50. Obroty drukarni, osiągnięte z druku pism codziennych i pism periodycznych, należących do właściciela drukarni, nie podlegają podatkowi przemysłowemu od obrotu.

Natomiast w drukarniach, wykonywujących oprócz druku własnych pism periodycznych i inne druki na zamówienia osób postronnych, opodatkowaniu podlegają jedynie obroty, osiągnięte z wykonania druków dla zamawiających.

Do art. 8 p. 5.

§ 51. Pracownie i zajęcia rzemieślnicze, rękodzielnicze, dorożkarstwo, furmaństwo, rybołówstwo, nie podlegają podatkowi przemysłowemu od obrotu, o ile są prowadzone przez właścicieli przy współudziale najwyższej jednego członka rodziny.

O ile w wymienionym w poprzednim ustępie przedsiębiorstwie zatrudniona jest chociaż przejścio-

wo — jedna siła obca (choćaby uczeń przemysłowy, praktykant i t. p.), względnie dwaj członkowie rodziny, wówczas ulga z art. 8 p. 5 ustawy nie może być przyznana.

Za członków rodziny uważa się: małżonków, dzieci ślubne, nieslubne i przysposobione, krewnych męża i żony w linii wstępnej i zstępnej.

Właściciele pracowni rzemieślniczych lub rękodzielniczych oraz osoby wykonywujące zajęcia rzemieślnicze, względnie rękodzielnicze celem uzyskania ulgi z art. 8 p. 5 ustawy winny wykazać się posiadaniem karty rzemieślniczej, względnie na obszarze województwa śląskiego — poświadczeniem władzy przemysłowej I instancji.

W wypadku nieposiadania karty rzemieślniczej (poświadczenia władzy przemysłowej I instancji) przez właściciela pracowni rzemieślniczej lub rękodzielniczej, względnie przez osobę, wykonywującą zajęcie rzemieślnicze lub rękodzielnicze, odnośnie pracownie, względnie zajęcia opłacają podatek na zasadach, określonych dla przedsiębiorstw przemysłowych i nie korzystają z ulg przewidzianych w art. 8 p. 5 ustawy.

Mydlarstwo, rzeźnictwo i wyrab mięsa nie korzystają wogóle z ulgi z art. 8 p. 5 ustawy.

Do art. 11.

§ 52. Za oddzielne przedsiębiorstwo handlowe, wymagające nabycia osobnego świadectwa przemysłowego, uważa się każde przedsiębiorstwo, wymienione odrębnie w rozdziałach I do XXI części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy.

P r z y k ł a d y :

Hotel (rozdział X) i restauracja (rozdział VII), chociażby się mieściły w lokalach ze sobą połączonych, stanowią dwa odrębne przedsiębiorstwa, wymagające nabycia dwóch świadectw przemysłowych.

Sklep kolonialny (rozdział I) i zakład restauracyjny (rozdział VII) w żadnym wypadku nie mogą stanowić jednego przedsiębiorstwa, a wymagają nabycia dwóch odrębnych świadectw przemysłowych.

§ 53. Samochód, z którego prowadzona jest sprzedaż towarów, jest w myśl art. 11 ustawy oddzielnym zakładem handlowym, który winien być zapatrzone w osobne świadectwo przemysłowe.

Kategorję świadectwa przemysłowego określa się według rodzaju i znamion sprzedaży, stosownie do przepisów części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy.

O ile sprzedaż z samochodu ciężarowego prowadzona jest w kilku miejscowościach, zaliczonych do różnych klas, świadectwo przemysłowe nabywa się według ceny, odpowiadającej miejscowości, zaliczonej do najwyższej klasy.

Do art. 12.

§ 54. W wypadkach, o których mowa w ustępie drugim art. 12 ustawy, decyzje Ministra Skarbu zapadają tylko na prośby płatników, składane za pośrednictwem właściwych izb skarbowych, które przedstawiając te prośby, winny do nich dołączyć

wnioski, należycie umotywowane pod względem faktycznym i prawnym.

Do art. 13.

§ 55. Za oddzielne przedsiębiorstwo górnicze uważa się:

- a) w kopalniach nafty — zespół szybów, wież wiertniczych i tym podobnych urządzeń, należących do jednego przedsiębiorstwa, a znajdujących się w obrębie jednego pola naftowego lub nawet kilku pól naftowych, pozostających jednak w bezpośredniej ze sobą styczności;
- b) w innych przedsiębiorstwach górniczych — zespół urządzeń kopalnianych, służących do wydobywania produktów górniczych wraz z odpowiednimi terenami górniczymi, zarejestrowany przez władze górnicze, jako oddzielna kopalnia.

Do art. 14 ustęp drugi.

§ 56. Za zakład hurtowej sprzedaży uważa się jedynie zakład, prowadzący handel hurtowy w rozumieniu kategorii pierwszej rozdziału I część II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, t. j. zbyt wszelkiego rodzaju towarów przeważnie w większych ilościach (partjami) głównie kupcom i przemysłowcom.

Wszelkie inne rodzaje zakładów utrzymywanych przez przedsiębiorstwo przemysłowe w celu sprzedaży w nich wyrobów własnej produkcji uważa się za zakłady detalicznej lub drobnej sprzedaży.

Przedsiębiorstwo przemysłowe może utrzymywać bez obowiązku wykupienia odrębnych świadectw przemysłowych na przedsiębiorstwa handlowe w nieograniczonej ilości zakłady hurtowej sprzedaży wyrobów własnej produkcji, o ile zakłady te mieszczą się przy samym zakładzie przemysłowym lub poza nim, lecz w obrębie miejscowości, będącej siedzibą zakładu przemysłowego.

Natomiast poza siedzibą zakładu przemysłowego przedsiębiorstwo przemysłowe może utrzymywać bez obowiązku wykupienia odrębnego świadectwa przemysłowego dla przedsiębiorstw handlowych tylko jeden zakład hurtowej sprzedaży wyrobów własnej produkcji. W wypadkach, gdy przedsiębiorstwo przemysłowe posiada w miejscowościach poza jego siedzibą dwa lub kilka zakładów hurtowej sprzedaży wyrobów własnej produkcji — wszystkie te zakłady winny być uważane za oddzielne w myśl art. 11 ustawy.

Zakłady handlowe, nieuważane za oddzielne w myśl art. 11 ustawy, winny być zaopatrzone w karty rejestracyjne.

Do art. 14 ustęp trzeci.

§ 57. Detaliczna i drobna sprzedaż produktów własnego wyrobu, dokonywana w tym samym lokalu, gdzie się mieści zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa nawet w razie przeznaczenia specjalnego pomieszczenia dla prowa-

dzenia detalicznej i drobnej sprzedaży produktów własnego wyrobu pod warunkiem jednak, aby pomieszczenie to znajdowało się w granicach lokalu zakładu przemysłowego. Oddzielenie pomieszczenia, w którym prowadzona jest detaliczna i drobna sprzedaż od pomieszczeń, w których mieści się zakład przemysłowy, — ścianą, sienią, schodami, korytarzem, podwórzem i t. p. — nie stanowi przeszkody do uznania, że detaliczna i drobna sprzedaż dokonywana jest w lokalu zakładu przemysłowego.

Do art. 14 ustęp drugi i trzeci.

§ 58. W razie sprzedaży w zakładach, o których mowa w ustępie drugim i trzecim art. 14 ustawy, oprócz własnych wyrobów także i innych towarów, winno być wykupione właściwe świadectwo przemysłowe — (na handel hurtowy, detaliczny lub drobny).

Do art. 15.

§ 59. Za graniczące ze sobą parcele uważa się sekcje leśne, położone w jednym kompleksie lasów, nawet niestykające się ze sobą bezpośrednio, lecz znajdujące się w bliskim sąsiedztwie.

O ile wyrąb lasu na mocy jednej umowy dokonywany jest w obrębie parcel leśnych, chociażby graniczących ze sobą, lecz położonych w dwóch lub kilku gminach administracyjnych — wyrąb, prowadzony w każdej poszczególniej gminie, uważa się za oddzielne przedsiębiorstwo.

Do art. 18.

§ 60. Na każdą robotę lub dostawę, wykonywaną jako samoistne przedsiębiorstwo, należy wykupić odrębne świadectwo przemysłowe.

Przedsiębiorstwa handlu towarowego mogą uskutecznić dostawy towarów, stanowiących przedmiot ich własnego handlu, bez odrębnego świadectwa przemysłowego na dostawy na ogólną sumę, odpowiadającą normom, przewidzianym w cz. II lit. A. — rozdział V taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, dla świadectwa przemysłowego posiadanego przez dane przedsiębiorstwo.

§ 61. Za biura techniczne uważa się biura, które na zamówienia sporządzają wszelkiego rodzaju techniczne i budowlane plany oraz projekty, jak również podejmują się wykonywania tych projektów (planów), nie najmując robotników oraz nie dostarczając własnych materiałów.

Tego rodzaju biura techniczne winny być zaopatrzone w świadectwa przemysłowe II kat. przedsiębiorstw handlowych w myśl cz. II lit. A. rozdział VI taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, i nie mają obowiązku nabywania odrębnych świadectw przemysłowych na każdą poszczególną robotę, wchodzącą w zakres ich działalności, określonej w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

Za przedsiębiorstwa budowlane uważa się stałe przedsiębiorstwa, podejmujące się wykonania robót i utrzymujące w tym celu personel techniczny oraz robotników, bez względu na to, czy dostarczają one,

czy też nie dostarczają materiałów, służących do wykręcania robót.

Przedsiębiorstwa budowlane winny nabywać świadectwa przemysłowe według ogólnej ilości zatrudnionych robotników w myśl cz. II lit. C. rozdział XIX taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy.

Tego rodzaju przedsiębiorstwa budowlane nie mają obowiązku nabywania odrębnych świadectw przemysłowych na każdą poszczególną robotę.

Przedsiębiorstwa budowlane, wykonywujące roboty z własnych materiałów, opłacają podatek przemysłowy od obrotu w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 7 ustawy, zaś wykonywujące roboty z cudzych materiałów w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 8 ustawy.

Biura techniczne, — które — oprócz czynności, określonych w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu — wykonywują nadto roboty przy pomocy najętych robotników, winny oprócz świadectw przemysłowych na biura techniczne nabywać odpowiednie świadectwa przemysłowe na przedsiębiorstwa budowlane według ilości zatrudnionych robotników.

Do art. 20.

§ 62. Za jarmarki w rozumieniu art. 20 ustawy uważa się targi trwające dłużej niż trzy dni, jak np. targi lwowskie, poznańskie i t. p.

Do art. 21.

§ 63. Rybołówstwo wykonywane na jednym obszarze wodnym, położonym na terenie dwóch powiatów, stanowi jedno przedsiębiorstwo przemysłowe i winno wykupić świadectwo przemysłowe w okręgu tego urzędu skarbowego, w którym znajduje się skład na ryby, łodzie, sieci i t. p., przyczem winny być przestrzegane postanowienia art. 25 ustawy.

Do art. 22.

§ 64. Skład, znajdujący się w pomieszczeniu, bezpośrednio połączonym z zakładem przemysłowym, względnie handlowym (np. skład w piwnicy, połączonej bezpośrednio z zakładem przemysłowym lub handlowym) nie jest oddzielnym składem w rozumieniu art. 22 ustawy.

Jeżeli pomieszczenie składowe zakładu handlowego, nie będące oddzielnym składem, ma charakter pokoju i w pomieszczeniu tem dokonywane są transakcje handlowe, wówczas okoliczność ta winna być uwzględniona przy ustalaniu kategorii świadectwa przemysłowego dla zakładu handlowego, o ile kategoria świadectwa w myśl przepisów części II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, uzależniona jest od ilości pokoi.

Do art. 22 ustęp ostatni.

§ 65. Biura spółek handlowych (akcyjnych, z ograniczoną odpowiedzialnością i t. p.), w których nie są dokonywane żadne operacje (transakcje) handlowe i które służą wyłącznie dla prowadzonej przez firmę biurowości (księgowości i t. p.), nie podlegają obowiązkowi wykupienia świadectwa przemysłowego, względnie karty rejestracyjnej.

Na biura, w których nawet sporadycznie dokonywane są transakcje handlowe (zawieranie umów sprzedaży, zakupu towarów i t. p.), winny być nabyte świadectwa przemysłowe względnie karty rejestracyjne na zasadach ogólnych.

Do art. 24.

§ 66. Jeżeli w jednym zakładzie przemysłowym (art. 12 i 13 ustawy) są wykonywane różne związane z sobą gałęzie fabrykacji, to na taki zakład przemysłowy winno być nabyte jedno świadectwo przemysłowe według tego rodzaju fabrykacji, dla której przewidziane jest świadectwo przemysłowe wyższej kategorii w myśl części II lit. C taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy.

W wypadku, gdy dla wszystkich gałęzi fabrykacji (produkcji), wykonywanych w jednym zakładzie przemysłowym, przewidziane są w części II lit. C taryfy świadectwa przemysłowe według ilości robotników, wówczas na dany zakład przemysłowy winno być nabyte jedno świadectwo przemysłowe bądź według poszczególnych rodzajów fabrykacji, bądź też według ogólnej ilości zatrudnionych w całym zakładzie przemysłowym robotników, w zależności od tego, które świadectwo przemysłowe jest wyższej kategorii.

Przykłady:

I. Zakład przemysłowy obejmuje przędzalnię o 200 robotnikach, tkalnię o 400 robotnikach i farbiarnię o 100 robotnikach, ogółem ilość robotników w zakładzie przemysłowym — 700.

Przypadają świadectwa przemysłowe według poszczególnych rodzajów fabrykacji:

- a) na przędzalnię — 200 robotników — rozdział XVIII części II lit. C taryfy — kategorii III,
- b) na tkalnię — 400 robotników — rozdział XIX części II lit. C taryfy — kategorii III,
- c) na farbiarnię — 100 robotników — rozdział XVIII części II lit. C taryfy — kategorii IV.

Na cały zakład przemysłowy przypada świadectwo przemysłowe w myśl rozdziału XIX części II lit. C taryfy według 700 robotników — kategorii II.

Na dany zakład przemysłowy winno być wykupione świadectwo przemysłowe kategorii II.

II. Zakład przemysłowy obejmuje przędzalnię o 600 robotnikach, tkalnię o 250 robotnikach i farbiarnię o 100 robotnikach, ogólna ilość robotników w zakładzie przemysłowym — 950 robotników.

Przypadają świadectwa przemysłowe według poszczególnych rodzajów fabrykacji:

- a) na przędzalnię — 600 robotników — rozdział XVIII części II lit. C taryfy — kategorii I,
- b) na tkalnię — 250 robotników — rozdział XIX części II lit. C taryfy — kategorii III,
- c) na farbiarnię — 100 robotników — rozdział XVIII części II lit. C taryfy — kategorii IV.

Na cały zakład przemysłowy przypadałoby świadectwo przemysłowe w myśl rozdziału XIX czę-

ści II lit. C. taryfy według ogólnej ilości zatrudnionych robotników (950) — kategorii II. Jednak z uwagi na to, że według ilości robotników zatrudnionych w przedsiębiorstwie przypada świadectwo przemysłowe kategorii I — na dany zakład przemysłowy winno być wykupione świadectwo przemysłowe na przedsiębiorstwo kategorii I.

Do art. 25.

§ 67. Świadectwa przemysłowe na skup zawodowy winny być nabywane w miejscu zamieszkania skupującego i według najwyższej klasy miejscowości, w której transakcje skupu są dokonywane (miejsce odprzedaży jest bez znaczenia).

Do art. 26.

§ 68. Wnioski i prośby grup płatników o przeniesienie poszczególnych miejscowości z jednej klasy do drugiej winny być składane Ministrowi Skarbu najpóźniej do dnia 1 sierpnia roku, poprzedzającego ten rok podatkowy, od którego ma obowiązywać przeniesienie.

Do art. 29.

§ 69. Izby skarbowe udzielają zezwoleń we własnym zakresie działania — na skutek indywidualnych podań płatników — na nabywanie półrocznych świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw, o których mowa w art. 29 ustęp drugi ustawy, z tem, że ważność takich świadectw upływa w sześć miesięcy po ich wydaniu, a w każdym razie z końcem roku podatkowego.

Do art. 30.

§ 70. Jeżeli umowa o wykonywanie robót, względnie dostaw obejmuje okres dłuższy niż jeden rok, to należy corocznie nabywać świadectwa przemysłowe odpowiednio do sumy, przypadającej za roboty, względnie dostawy, które mają być wykonywane w każdym roku.

W tych wypadkach, gdy ogólna suma należna za wykonanie robót, względnie dostaw nie została cyfrowo ustalona w umowie i nie może być zgóry ściśle określona, nabywa się świadectwo przemysłowe odpowiednio do tej sumy, która się w przybliżeniu da ustalić.

W razie niemożności ustalenia daty faktycznego rozpoczęcia wykonywania umowy o roboty, względnie dostawy, za datę rozpoczęcia należy uważać dzień zawarcia umowy.

Do art. 31.

§ 71. Przy uiszczeniu dopłaty w myśl przepisu art. 31 ustawy wydaje się nowe świadectwo przemysłowe roczne, względnie półroczne, z zaliczeniem rocznej, względnie półrocznej ceny poprzednio nabytego świadectwa.

W razie przeniesienia przedsiębiorstwa z niższej klasy miejscowości do wyższej, dopłatę w myśl ustępu pierwszego niniejszego paragrafu uskutecznia się w kasie urzędu skarbowego tego okręgu, do którego przedsiębiorstwo się przenosi.

O ile kategoria świadectwa w przedsiębiorstwie przemysłowym, czynnym już w I półroczu roku ka-

lendarzowego, uzależnioną jest od ilości wyprodukowanych przez nie artykułów, to bez względu na to, w którym półroczu zostanie przekroczona norma dopuszczalnej produkcji na podstawie posiadanego świadectwa przemysłowego, dopłata winna być uskuteczniiona w stosunku do rocznej ceny świadectwa. Stosuje się to również do przedsiębiorstw skupu zawodowego.

Przeklasowanie przedsiębiorstwa z kategorii wyższej do niższej wskutek zmian, zaszytych w ciągu roku podatkowego, nie jest dopuszczalne. Również nie jest dopuszczalna zmiana w ciągu roku podatkowego posiadanego świadectwa przemysłowego, wydanego na określony w świadectwie rodzaj przedsiębiorstwa, na świadectwo dla innego rodzaju przedsiębiorstwa, prowadzonego w tymże lokalu i przez tę samą osobę (np. zamiana świadectwa przemysłowego na restaurację na świadectwo na handel artykułami spożywczymi).

Świadectwa przemysłowe mogą być zamieniane za odpowiednią dopłatą jedynie na tego samego rodzaju świadectwa przemysłowe wyższej kategorii, albo wyższej klasy miejscowości.

Zamiana świadectwa przemysłowego na handel obnośny jest dopuszczalna tylko na świadectwo na handel rozwojny.

Do art. 32.

§ 72. Jeżeli przedsiębiorstwo przed upływem ważności świadectwa zostanie przeniesione do innej miejscowości, to płatnik winien najpóźniej w ciągu miesiąca zawiadomić o tem urząd skarbowy zarówno dotychczasowego, jak i nowego miejsca wykonywania przedsiębiorstwa.

Przeniesienie przedsiębiorstwa z jednej ulicy na drugą w obrębie miejscowości tejże klasy nie stanowi zmiany miejsca wykonywania przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 32 ustawy.

Przejęcie przedsiębiorstwa od właściciela jednoosobowego na własność spółki handlowej (nawet spółki firmowej) stanowi zmianę osoby przedsiębiorcy i wymaga odnośnej adnotacji na świadectwie przemysłowym, wobec czego w razie stwierdzenia braku takiej adnotacji należy uznać, że przedsiębiorstwo prowadzone jest bez świadectwa.

W wypadku przeniesienia przedsiębiorstwa przed upływem ważności świadectwa przemysłowego do okręgu innego urzędu skarbowego, wymiar podatku przemysłowego od obrotu uskutecznia się za cały okres wymiarowy przez ten urząd skarbowy, do okręgu którego przedsiębiorstwo zostało przeniesione.

Analogiczne zasady mają również zastosowanie przy opodatkowaniu zajęć przemysłowych oraz samodzielnych wolnych zajęć zawodowych.

Do art. 23 — 35.

§ 73. Świadectwo przemysłowe stanowi tylko dowód częściowego, względnie całkowitego uiszczenia podatku przemysłowego, samo przez się jednak nie uprawnia do wykonywania przedsiębiorstwa, względnie zajęcia, o ile prawo to w myśl obowiązujących przepisów podlega ograniczeniom lub o ile wy-

konywanie przedsiębiorstwa, względnie zajęcia wy-
maga specjalnego pozwolenia albo koncesji.

Do art. 36.

§ 74. Płatnicy, wymienieni w ustępie drugim art. 36 ustawy, którym podatek wymierzono za niepełny ubiegły rok kalendarzowy, winni są wpłacać zaliczkę kwartalną, względnie miesięczną w wysokości jednej piątej, względnie jednej piętnastej części kwoty, odpowiadającej wymiarowi w stosunku do całego roku.

Przykłady:

1. Przedsiębiorstwo rozpoczęło swą działalność z dniem 1 października roku ubiegłego. Podatek wymierzono za trzymiesięczny okres działalności w kwocie 150 zł. Zaliczki w roku bieżącym kwartalne, względnie miesięczne winny wynosić jedną piątą, względnie jedną piętnastą część kwoty $\frac{150 \times 12}{3} = 600$ zł, czyli przy kwartalnych wpłatach — 120 zł, przy miesięcznych — 40 zł.

2. Przedsiębiorstwo w roku ubiegłym było unieruchomione w ciągu pięciu miesięcy. Podatek wymierzono za siedmiomiesięczny okres działalności w kwocie 2.100 zł. Zaliczki w roku bieżącym kwartalne, względnie miesięczne winny wynosić jedną piątą, względnie jedną piętnastą część kwoty $\frac{2100 \times 12}{7} = 3.600$ zł, czyli przy kwartalnych wpłatach — 720 zł, przy miesięcznych — 240 zł.

Nowopowstałe w roku bieżącym przedsiębiorstwa uskuteczniają wpłaty zaliczek na podstawie rzeczywistego obrotu, przyczem przedsiębiorstwa nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych winny wpłacać zaliczki według własnego obliczenia.

Powyższy przepis rozciąga się również na przedsiębiorstwa sezonowe (art. 29 ustawy) oraz samoistne przedsiębiorstwa wykonywania robót i dostaw (art. 30 ustawy).

Za nowopowstałe w rozumieniu art. 36 ustawy uważa się przedsiębiorstwo, które faktycznie przedtem nie istniało, a nie przedsiębiorstwo, istniejące poprzednio pod inną firmą lub prowadzone przez inną osobę.

§ 75. Płatnicy, wymienieni w ustępie drugim art. 36 ustawy, mogą w razie zaprowadzenia prawidłowych, względnie uproszczonych ksiąg handlowych wpłacać zaliczki za uprzednim zezwoleniem właściwej władzy skarbowej w wysokości i terminach, przewidzianych w ustępie pierwszym art. 36 ustawy, poczynając od roku bezpośrednio następującego po roku, w którym zaprowadzono prawidłowe, względnie uproszczone księgi handlowe.

W roku, w którym zaprowadzono prawidłowe, względnie uproszczone księgi handlowe, płatnicy ci mogą za zezwoleniem właściwej władzy skarbowej wpłacać zaliczki kwartalne obliczone według obrotów z roku ubiegłego, przy zastosowaniu jednak stawek podatkowych, obowiązujących w danym roku dla przedsiębiorstw prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

§ 76. W wypadkach nieuiszczenia w terminach, wymienionych w art. 36 ustawy, przypadających kwot zaliczek właściwa władza skarbowa niezwłocznie zarządza przymusowe ściąganie tych kwot wraz z przypadającymi karami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi.

§ 77. Zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu oblicza się według stawek podatkowych, obowiązujących w danym roku podatkowym.

Przy obliczaniu zaliczek kwartalnych (art. 36 ustęp drugi ustawy) za podstawę przyjmuje się obrót ustalony przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu za poprzedni rok podatkowy (kalendarzowy) oraz stawki podatkowe, obowiązujące w danym bieżącym roku podatkowym.

§ 78. Równocześnie z zaliczką na państwowy podatek przemysłowy od obrotu, winni płatnicy wpłacać dodatek na rzecz związków samorządowych (art. 42 lit. a) ustawy).

Do art. 37.

§ 79. Sprawy, dotyczące zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw oraz scalenia podatku przemysłowego od obrotu, regulują specjalne rozporządzenia Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Do art. 40.

§ 80. Z ulg, określonych w art. 40 ustawy, korzystają te spółdzielnie, które należą do związków, posiadających przyznane im przez Ministra Skarbu prawo rewizji, a które swą działalność podstawową — nietylko według statutu, ale i faktycznie — ograniczają wyłącznie do członków.

Jeżeli spółdzielnia rozciąga swą działalność podstawową również na osoby, nie będące jej członkami, to z ulg korzysta tylko wówczas: a) gdy członkowie otrzymują jedynie dywidendę od udziałów w granicach, oznaczonych w ustępie 2 art. 57 ustawy o spółdzielniach, b) gdy członkowie otrzymują wprawdzie prócz dywidendy od udziałów dalszy jeszcze udział w zyskach na zasadach, oznaczonych w statucie na podstawie ustępu 3 art. 57 ustawy o spółdzielniach, ale zarazem przelewa spółdzielnia do funduszków, niepodlegających według ustawy lub statutu podziałowi między członków, co najmniej tę część zysku, jaka przypada stosunkowo na obroty z nieczłonkami.

Za spółdzielnię mieszkaniową uważać należy taką tylko spółdzielnię dla budowy nowych domów mieszkalnych, której majątek pozostaje wyłącznie jej własnością, członkowie zaś korzystają jedynie z mieszkań w charakterze wyłącznych lokatorów. Natomiast spółdzielnię, która buduje domy mieszkalne dla swych członków z przepisaniem na nich tytułu własności, zaliczyć należy do spółdzielni budowlanych (przemysłowych lub handlowych).

Nie stanowi przeszkody do korzystania z ulgi, określonej w art. 40 p. 1 ustawy, jeżeli własność spółdzielni pracy lub jej członków stanowią najprostsze i najogólniejsze narzędzia pracy ręcznej, jak młot, piła, łopata, kilof i t. p.

Za spółdzielcze instytucje drobnego kredytu uważa się te spółdzielnie w rozumieniu art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321), które odpowiadają następującym warunkom:

- a) za podstawowy przedmiot przedsiębiorstwa mają udzielanie pożyczek i przyjmowanie wkładów;
- b) udzielają pożyczek wyłącznie członkom i w granicach, nieprzekraczających zł 2.000 dla osób fizycznych, a zł 8.000 dla związków samorządowych oraz zrzeseń, posiadających osobowość prawną;
- c) odbiór wpłat na rachunek członków i osób trzecich ograniczają do inkasa weksli i dokumentów, z wyłączeniem inkasa towarowego;
- d) czynności bankowe ograniczają do zakresu przewidzianego w art. 91 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321); warunkowi temu nie uchybia prowadzenie — za osobnym zezwoleniem Ministra Skarbu — kupna i sprzedaży walut obcych, jeżeli czynności te spółdzielnia wykonywa na zlecenie i rachunek związkowej centrali finansowej, Banku Polskiego, Pocztovej Kasy Oszczędności, banków państwowych oraz innych spółdzielni;
- e) osiągają z tytułu pobieranych procentów od pożyczek i od sum, lokowanych w związkowej centrali finansowej dochód stanowiący co najmniej 2/3 ogólnego dochodu, uzyskanego w roku obrachunkowym.

Przez pojęcie procentów od pożyczek, udzielanych członkom, rozumieć należy wszelkie korzyści materialne, osiągane przez spółdzielnię od udzielanych pożyczek.

W myśl punktu 3 art. 40 ustawy nie podlega opodatkowaniu w spółdzielniach obrót w rozumieniu art. 5 ustawy, dokonany z członkami, natomiast obrót przypadający na członków, o ile członkowie są dostawcami spółdzielni, nie podlega opodatkowaniu:

- a) w spółdzielniach handlowych, sprzedających produkty gospodarstwa wiejskiego w stanie nieprzerobionym,
- b) w spółdzielniach, przerabiających produkty hodowli i len,
- c) w spółdzielniach, przerabiających inne płody rolne, o ile sposób przeróbki nie ma charakteru fabrycznego lub o ile spółdzielnie te wykupują świadectwa przemysłowe kategorii VI, VII lub VIII dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Zwolniona od opodatkowania — w myśl punktu 3 art. 40 ustawy suma obrotów, dokonanych z członkami lub przypadających na członków, winna być przez spółdzielnię ustalona na podstawie kontroli zakupów, względnie dostaw członkowskich.

Kwoty za dostarczone spółdzielniom przez związek rewizyjny do użytku tychże spółdzielni

księgi handlowe, druki, podręczniki, czasopisma, plakaty i inne środki propagandy spółdzielczości nie uważa się za obrót związku, podlegający opodatkowaniu.

Spółdzielnie związkowe korzystają z ulg podatkowych od 1 dnia najbliższego miesiąca, następującego po zapadnięciu decyzji związku o przyjęciu ich w poczet członków związku, a tracą ulgę od 1 dnia najbliższego miesiąca po decyzji o ich wykreśleniu ze związku.

Stwierdzenie przynależności spółdzielni do związku rewizyjnego należy do rady spółdzielczej, która przesyła w styczniu każdego roku izbom skarbowym wykazy spółdzielni należących do poszczególnych związków z oznaczeniem daty przyjęcia każdej z nich do związku.

Do części I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 81. Włączenie pewnych miejscowości do miasta, wskutek rozszerzenia granic miasta, powoduje automatyczne zaliczenie tych miejscowości do tej klasy miejscowości, jaką przewiduje dla danego miasta część I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy.

Do rozdziałów I i VI części II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 82. Operacje komisowe oraz pośrednictwa handlowego, dokonywane łącznie z przedsiębiorstwem handlu towarowego (rozdział I część II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy), nie wymagają nabycia odrębnego świadectwa przemysłowego, o ile odnośne przedsiębiorstwo handlu towarowego jest zaopatrzone w świadectwo przemysłowe co najmniej 2-ej kategorii przedsiębiorstw handlowych.

Do rozdziałów: I kat. trzecia i czwarta, VII, XII i XIV części II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 83. Przy zaklasowaniu przedsiębiorstw, wymienionych w rozdziałach: I kat. trzecia i czwarta, VII, XII i XIV części II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, nie bierze się w rachubę uczniów przemysłowych, trzymanyh w przedsiębiorstwie na podstawie pisemnej umowy, zawartej w myśl art. 116 prawa przemysłowego (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 53, poz. 468 i Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 40, poz. 350).

Do rozdziału I kat. trzecia i czwarta części II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 84. Za dorosłego członka rodziny, względnie dorosłego subjekta handlowego uważa się pracowników w wieku od 18 do 55 lat.

Pracowników młodszych od 18 lat i starszych ponad 55 lat liczy się dwóch za jednego.

Za subjektów handlowych uważa się osoby (również i członków rodziny przedsiębiorcy), stale zatrudnione w zakładzie w charakterze sił pomocniczych przy wykonywaniu czynności, stanowiących treść przedsiębiorstwa handlu towarowego, t. j. osoby biorące udział w dokonywaniu transakcyj handlowych.

Chłopców do posyłek i posługaczy nie uważa się za subjektów handlowych.

Do rozdziału I kat. trzecia części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 85. Za oddzielny skład, utrzymywany przy zakładzie handlowym, uważa się oddzielny skład znajdujący się w tym samym domu, co zakład handlowy.

Do rozdziału I kat. piąta części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 86. Za handel wędrowny (domokrażny) uważa się taki handel przenośny, który 1) nie ma stałej siedziby przemysłowej, 2) jest wykonywany samoistnie i osobiście przez handlującego, 3) ogranicza się do drobnej sprzedaży wyłącznie spożywcom, 4) odbywa się: a) przy handlu obnośnym ze skrzyni, kufra, walizy, kosza i t. p. opakowania, przenoszonego z miejsca na miejsce przez kupca, b) przy handlu rozwoźnym — z wozu, łodzi i t. p. pomieszczenia, przewożonego z miejsca na miejsce przy pomocy siły zwierzęcej.

Handel przenośny, nie odpowiadający warunkom, uprawniającym do nabycia świadectwa przemysłowego na handel wędrowny, winien być zaliczony do kat. drugiej, trzeciej, względnie czwartej przedsiębiorstw, prowadzących handel towarowy, a wymienionych w rozdziale I części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy.

Do art. 26 oraz rozdziału I części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 87. Do kategorii III przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

- 1) stacje benzynowe oraz stacje obsługi,
- 2) zakłady badania masła eksportowego.

Do kategorii IV przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

- 1) sprzedaż z automatów z wyjątkiem automatów ze sprzedażą benzyny.

Do rozdziału II część II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 88. W przedsiębiorstwach skupu zawodowego może być prowadzona odprzedaż towarów wyłącznie w stanie nieprzerobionym.

Przesuszanie, oczyszczanie, sortowanie i t. p. czynności, wpływające ze składowania (art. 22 ustawy) nie przeczą istocie skupu zawodowego.

Przedsiębiorstwa skupu zawodowego nie mogą utrzymywać zakładu handlowego dla prowadzenia handlu towarowego lub dokonywania innych operacyj handlowych.

Do art. 26 oraz rozdziału VI części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 89. Do kategorii I przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

Przedsiębiorstwa chłodni.

Do kategorii II przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

- 1) Przedsiębiorstwa reklamowe.
- 2) Biura rewizyjno-buchalteryjne, o ile zatrudniają więcej niż dwóch pracowników.
- 3) Przedsiębiorstwa autobusów, o ile utrzymują ponad jeden autobus.
- 4) Przedsiębiorstwa strzeżenia cudzego mienia.
- 5) Przedsiębiorstwa dozoru kotłów.
- 6) Przedsiębiorstwa wynajmu samochodów (osobowych lub ciężarowych), o ile posiadają ponad trzy samochody.
- 7) Przedsiębiorstwa wynajmu koni wierzchowych, o ile posiadają ponad 10 koni.
- 8) Przedsiębiorstwa wynajmu łodzi motorowych, o ile posiadają ponad 10 łodzi.
- 9) Przedsiębiorstwa wypożyczania filmów kinematograficznych cudzej produkcji.
- 10) Przedsiębiorstwa wypożyczania aparatów zręczności.

Do kategorii III przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

- 1) Biura rewizyjno-buchalteryjne, o ile zatrudniają najwyżej dwóch pracowników.
- 2) Przedsiębiorstwa autobusów, o ile utrzymują jeden autobus.
- 3) Przedsiębiorstwa wynajmu samochodów (osobowych lub ciężarowych), o ile posiadają do trzech samochodów.
- 4) Przedsiębiorstwa wynajmu koni, o ile posiadają ponad 4 do 10 koni.
- 5) Przedsiębiorstwa wynajmu łodzi, o ile posiadają ponad 10 łódek, albo do 10 łodzi motorowych.
- 6) Przedsiębiorstwa wynajmu rowerów, o ile posiadają ponad 10 rowerów.
- 7) Wypożyczalnie książek (biblioteki, czytelnie) — w m. st. Warszawie oraz miejscowościach, zaliczonych w myśl cz. I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, do I klasy miejscowości.
- 8) Przedsiębiorstwa wynajmu radjostuchawek.

Do kategorii IV przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

- 1) Aparaty zręczności.
- 2) Przedsiębiorstwa wynajmu koni, o ile posiadają do 4 koni.
- 3) Przedsiębiorstwa wynajmu łodzi, o ile posiadają do 10 łódek.
- 4) Przedsiębiorstwa wynajmu rowerów, o ile posiadają do 10 rowerów.
- 5) Wypożyczalnie książek (biblioteki, czytelnie) — w miejscowościach, zaliczonych w myśl cz. I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, do II, III i IV klasy miejscowości.
- 6) Przedsiębiorstwa wynajmu ubrań oraz kostiumów.

Do rozdziału VII części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 90. Przedsiębiorstwa gastronomiczne mogą bez obowiązku nabycia odrębnego świadectwa przemysłowego na handel towarowy (rozdział I część II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy) dokonywać ubocznie sprzedaży do konsumpcji poza obrębem przedsiębiorstwa tylko tych artykułów, które wchodzą w zakres danego przedsiębiorstwa gastronomicznego.

Do rozdziałów VII i XIV części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 91. Za osoby pracujące uważa się wszystkich pracowników, zatrudnionych w zakładach, wymienionych w rozdziałach VII i XIV części II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, z wyjątkiem uczniów przemysłowych (§ 83 niniejszego rozporządzenia) oraz magistrów farmacji w pierwszym roku praktyki.

Właściciele aptek, w których wymienieni wyżej magistrowie farmacji - praktykanci będą zatrudnieni, winni wykazać się pisemnem poleceniem oddziału farmaceutycznego jednego z krajowych uniwersytetów, upoważniającem odnośnego magistrza do odbycia praktyki.

Do art. 26 oraz rozdziału X części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 92. Do kategorii II przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

1) Przedsiębiorstwa wynajmu sal na przedstawienia teatralne, kinematograficzne, odczyty, zabawy i wszelkiego rodzaju zebrania — w m. st. Warszawie oraz miejscowościach, zaliczonych w myśl cz. I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, do I klasy miejscowości.

Do kategorii III przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

1) Przedsiębiorstwa wynajmu sal na przedstawienia teatralne, kinematograficzne, odczyty, zabawy i wszelkiego rodzaju zebrania — w miejscowościach, zaliczonych w myśl cz. I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy, do II, III i IV klasy miejscowości.

2) Przedsiębiorstwa wynajmu pomieszczeń samochodowych (garaże), o ile mogą pomieścić ponad 10 samochodów.

Do kategorii IV przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

1) Przedsiębiorstwa wynajmu pomieszczeń samochodowych (garaże), o ile mogą pomieścić do 10 samochodów.

2) Zajazdy w miastach, przeznaczone jedynie na postój furmanek.

Do art. 26 oraz rozdziału XIII części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 93. Do kategorii III przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

Laboratorja chemiczno-bakterjologiczne.

Do art. 26 oraz rozdziału XIX części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 94. Do kategorii III przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

- 1) Korty tenisowe.
- 2) Boiska.
- 3) Strzelnice.
- 4) Kręgielnie.

Do rozdziału XXI części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 95. Kantory (oddziały) prowadzone we własnym zarządzie i na własny rachunek przez wydawnictwa dzienników i innych pism perjodycznych wyłącznie dla celów, związanych z własnymi wydawnictwami (dla kolportażu, przyjmowania prenumeraty i zbierania ogłoszeń), mogą być prowadzone bez oddzielnych świadectw przemysłowych za kartami rejestracyjnymi.

Do art. 26 oraz części II lit. A. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 96. Do kategorii III przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

Szkoły i kursy, nie podlegające przepisom art. 3 p. 6 ustawy (§ 11 nin. rozp.). Obrót tych przedsiębiorstw ustala się w myśl art. 5 p. 6 ustawy.

Do art. 26 oraz części II lit. B. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 97. Do kategorii I przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

- 1) Radjostacje nadawcze centralne.
- 2) Przedsiębiorstwa komunikacji lotniczej.

Do kategorii II przedsiębiorstw handlowych zalicza się:

- 1) Radjostacje nadawcze filjalne.

Do art. 26 oraz części II lit. A. i B. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 98. Przedsiębiorstwa handlowe, niewymienione w części II lit. A i B taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy oraz w §§ 87, 89, 92, 93, 94, 96 i 97 niniejszego rozporządzenia, zalicza się:

- a) do kategorii I przedsiębiorstw handlowych przy obrocie ponad 400.000 (czterysta tysięcy) złotych rocznie;
- b) do kategorii II przedsiębiorstw handlowych przy obrocie ponad 80.000 (osiemdziesiąt tysięcy) złotych do 400.000 (czterysta tysięcy) złotych rocznie;
- c) do kategorii III przedsiębiorstw handlowych przy obrocie ponad 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych do 80.000 (osiemdziesiąt tysięcy) złotych rocznie;
- d) do kategorii IV przedsiębiorstw handlowych przy obrocie do 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych rocznie.

Obrót przedsiębiorstw, o których mowa w niniejszym paragrafie, ustala się w myśl art. 5 ustęp pierwszy p. 6 ustawy.

Do rozdziału IV części II lit. C. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 99. Przy ustalaniu kategorii świadectwa przemysłowego dla młynów nie wlicza się gniotowników (gniotków) do ogólnej sumy średnic żaren.

Do rozdziałów XIV, XV, XVIII i XIX części II lit. C taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 100. Do robotników zalicza się wszystkich bez wyjątku najemników płci obojga zarówno zajętych w zakładzie przemysłowym, jako też pracujących dla tegoż zakładu poza jego obrębem, nadto majstrów i niższych oficjalistów, wykonywujących bezpośredni dozór nad robotami.

Uczniów przemysłowych, trzymanych w przedsiębiorstwie na podstawie pisemnej umowy, zawartej w myśl art. 116 prawa przemysłowego (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 53, poz. 468 i Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 40, poz. 350) oraz pracowników umysłowych, zajętych w biurach przedsiębiorstw przemysłowych (buchalterów, korespondentów i t. p.) nie zalicza się do ogólnej ilości zatrudnionych w przedsiębiorstwie robotników.

Do robotników w przedsiębiorstwach stałych nie zalicza się robotników, zajętych dostawą do zakładu przemysłowego paliwa, surowców i t. p. oraz rozwożeniem wytworzonych produktów.

W przedsiębiorstwach sezonowych, np. na wyrobach leśnych — ze względu na ich krótkotrwałość i czasowy charakter — zalicza się do robotników wszystkich pracujących, z wyjątkiem pracowników, zajętych przy wywozie produktów poza obręb przedsiębiorstwa.

Do rozdziału XVI części II lit. C. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 101. Elektrownie, obsługujące nieznaczną ilość konsumentów, urządzone prymitywnie lub prowadzone ubocznie przy innych zakładach przemysłowych, jak np. przy tartakach, młynach i t. p., mogą być za zezwoleniem właściwej izby skarbowej zaliczone do tej kategorii przedsiębiorstw przemysłowych, jaka odpowiada ilości zatrudnionych w elektrowni robotników w myśl rozdziału XIX części II lit. C taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy.

Do rozdziałów XVIII i XIX części II lit. C. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 102. Przy zaklasowaniu przedsiębiorstw przemysłowych, zaliczonych do rozdziałów XVIII i XIX części II lit. C taryfy, bierze się w rachubę właściciela przedsiębiorstwa i członków jego rodziny tylko w odniesieniu do przedsiębiorstw kategorii VIII świadectw przemysłowych, natomiast w przedsiębiorstwach wyższych kategorii właściciela przedsiębiorstwa i członków jego rodziny nie zalicza się do robotników przedsiębiorstwa.

W wypadku, gdy w związku z powyższem przedsiębiorstwo nie będzie mogło być zaliczone ani do VIII, ani też do VII kategorii, należy je zaklasować do VIII kategorii świadectw przemysłowych.

Przykład:

Przedsiębiorstwo przemysłowe, zaliczone do rozdziału XIX części II lit. C taryfy, zatrudnia właściciela oraz 4 robotników, wskutek czego nie podpada ani pod kategorię VIII, ponieważ zatrudnia łącznie z właścicielem 5 osób, ani też pod kategorię VII, bowiem nie zatrudnia ponad 4 robotników (właściciela nie bierze się w rachubę). Przedsiębiorstwo to winno wykupić świadectwo przemysłowe VIII kategorii.

Za członków rodziny uważa się osoby, wymienione w § 51 niniejszego rozporządzenia.

Do części III lit. D kat. I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 103. Za główne linje kolejowe uważa się następujące linje:

- 1) Baranowicze — Stołpce,
- 2) Białystok — Grajewo,
- 3) Białystok — Wilno,
- 4) Cieszyn — Goleśzów,
- 5) Działdowo — Rakowice,
- 6) Gdynia — Wejherowo — Strzebielino,
- 7) Katowice — Hajduki — Chebzie — Radzionków — Kalety — Lubliniec,
- 8) Katowice — Chorzów — Bytom,
- 9) Kowel — Zdołbunów,
- 10) Nowy Sącz — Muszyna,
- 11) Ostrów — Pawłów,
- 12) Oświęcim — Działkowice — Zebrzydowice,
- 13) Oświęcim — Kraków — Przemyśl — Lwów — Podwoleczyska,
- 14) Poznań — Leszno — Rawicz,
- 15) Poznań — Wronki — Drawski Młyn,
- 16) Poznań — Zbąszyń,
- 17) Poznań — Zduny,
- 18) Poznań — Łęka,
- 19) Rybnik — Sumina,
- 20) Sambor — Sianki,
- 21) Sosnowiec — Katowice — Bielsko,
- 22) Stanisławów — Kołomyja — Śniatyn — Załucze,
- 23) Stryj — Ławoczne,
- 24) Tczew — Chojnice,
- 25) Toruń — Bydgoszcz,
- 26) Toruń — Grudziądz,
- 27) Toruń — Miasteczko,
- 28) Warszawa — Łódź,
- 29) Warszawa — Sosnowiec,
- 30) Warszawa — Mława,
- 31) Wilno — Turmont,
- 32) Wolfgan — N. Bytom,
- 33) Zagórz — Łupków,
- 34) Żywiec — Zwardoń.

Do części III lit. D. kat. III taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 104. Nie podlegają podatkowi ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, którzy, mając inne stałe zajęcia (nauczyciele, urzędnicy), od czasu do czasu pośredniczą przy ubezpieczeniach i osiągają z tych operacyj zarobek, nie przekraczający dwu-

krotnej ceny świadectwa przemysłowego wraz z wszelkimi dodatkami.

Do części III lit. D kat. IV. taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23.

§ 105. Za pomocników podróżujących (komiwojażerów) uważa się osoby, zastępujące przedsiębiorstwa handlowe lub przemysłowe i zbierające dla tych przedsiębiorstw zamówienia na podstawie próbek, cenników i t. p.

Pomocnikom podróżującym (komiwojażerom) mogą być wydane świadectwa przemysłowe jedynie po okazaniu w oryginałach lub w uwierzytelnionych odpisach świadectw przemysłowych, nabytych przez przedsiębiorstwa przez nich zastępowane oraz po przedstawieniu odnośnego pełnomocnictwa.

Pomocnik podróżujący (komiwojażer) może za jednym świadectwem przemysłowym zastępować kilka firm.

Pracownik przedsiębiorstwa krajowego, czerpiący swój zarobek głównie ze stałego wynagrodzenia służbowego, może zbierać zamówienia na rzecz tegoż przedsiębiorstwa i poza jego siedzibą bez obowiązku wykupienia oddzielnego świadectwa przemysłowego.

Również zbieranie zamówień nawet poza siedzibą zakładu przez właściciela przedsiębiorstwa, względnie przez zarejestrowanych w rejestrze handlowym współwłaścicieli, nie wymaga nabycia oddzielnego świadectwa przemysłowego.

§ 106. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 marca 1932 r. w celu wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym, której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 27 stycznia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 406).

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Załącznik do art. 7 ustawy i § 46 rozporządzenia wykonawczego.

Wykaz artykułów spożywczych pierwszej potrzeby.

1) Zboże, ziemniaki oraz jadalne produkty spożywcze

- a) pochodzenia krajowego: mąka, pieczywo, kasze, sól, cukier, nabiał, namiastki kawy, mięso i drób z wyjątkiem dziczyzny, tłuszcze i oleje jadalne, roślinne i zwierzęce, wyroby masarskie, owoce, marmolady, miód pszczelny, grzyby świeże i suszone, drożdże, esencja octowa, ocet, pieprz, makaron i wermiszel, jarzyny oraz ryby żywe, snięte i wędzone,

b) pochodzenia zagranicznego: kawa, herbata, cytryny.

2) Śledzie solone, wędzone, opiekane i marynowane tak krajowe, jak i zagraniczne.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1934 r. Nr. 85, poz. 770).

316.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 września 1934 r.

w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich.

Na podstawie art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 717) zarządzam co następuje:

Do art. 1.

§ 1. 1) Obowiązek podatkowy powstaje z początkiem miesiąca, następującego po miesiącu, w którym:

- a) wykończono budowlę lub chociażby częściowo rozpoczęto jej użytkowanie;
- b) zajęto plac na przedsiębiorstwo handlowe lub na skład towarowy;
- c) zaszły okoliczności, które nieruchomość lub budynek, korzystający ze zwolnienia od opodatkowania w myśl art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r., pozbawiły prawa do zwolnienia od podatku.

2) W miejscowościach nowoprzyłączonych do gmin miejskich oraz w miastach nowoutworzonych obowiązek opłacania podatku według postanowień art. 1 ustęp A) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. powstaje od pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym powyższa zmiana zaczęła obowiązywać.

3) Obowiązek podatkowy wygasa z końcem miesiąca, w którym:

- a) budowla przestała istnieć albo też wskutek złego stanu zaprzestano jej użytkowania na cele mieszkalne, przemysłowe, handlowe i t. p.;
- b) zaprzestano użytkowania placu na przedsiębiorstwo handlowe lub skład towarowy;
- c) zaszły inne okoliczności, które powodują w myśl postanowień art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia

17 czerwca 1924 r. zwolnienie nieruchomości lub budynku od podatku.

4) W miejscowościach, które przestały być gminami miejskimi, lub w częściach miast, włączonych do gmin wiejskich, obowiązek opłacania podatku według art. 1 ustęp A. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. wygasa z końcem miesiąca, w którym zaszła powyższa zmiana, natomiast z początkiem następnego miesiąca powstaje obowiązek opłacania podatku według postanowień art. 1 ustęp B. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r.

5) W przypadkach wygaśnięcia obowiązku podatkowego w ciągu roku podatkowego umorzenia podatku za pozostałą część roku dokonywa władza wymiarowa we własnym zakresie działania na prośbę płatnika, popartą odpowiednimi dowodami i złożoną w terminie dni 30 od dnia zaistnienia okoliczności, uzasadniającej wygaśnięcie obowiązku podatkowego.

W razie wniesienia podania po upływie tego terminu podatek umarza się, poczynając od następnego miesiąca po wniesieniu podania.

Do art. 1 ustęp A.

§ 2. Za odrębny przedmiot podatkowy w gminach miejskich uważa się każdą własność (posiadłość), należąca do jednej lub kilku osób (firmy), lecz nieprzeznaczoną zaufkiem, ulicą, placem lub cudzą własnością.

Do art. 1 ustęp B. i do art. 2 p. p. 8 i 9.

§ 3. 1) W gminach wiejskich podlegają opodatkowaniu:

- a) domy mieszkalne i budynki, wynajęte za czynszem w całości lub w części, z wyłączeniem domów i budynków gospodarczych, dzierżawionych wraz z gruntami;
- b) niewynajęte za czynszem domy mieszkalne osób nietrudniących się zawodowo rolnictwem i mieszkających w tych domach tylko sezonowo;
- c) niewynajęte za czynszem i niezwiązane z produkcją rolną lub leśną domy mieszkalne, mające charakter mieszkania dla osób nietrudniących się zawodowo rolnictwem;
- d) budynki handlowe i przemysłowe bez względu na to, czy znajdują się w użytkowaniu samych właścicieli, czy też są oddane innym osobom bezpłatnie lub wynajęte za czynszem z wyjątkiem budynków przemysłowych, związanych z produkcją rolniczą lub leśną. Należące do budowli handlowych i przemysłowych budynki uboczne podciąga się pod podatek łącznie z budynkiem głównym.

2) W gminach wiejskich budynki wynajęte za czynszem, bez jednoczesnego wydzierżawienia gruntów, podlegają opodatkowaniu w całości, chociażby za czynszem były wynajęte tylko części budynków.

3) Budynki, pozostające w związku z produkcją rolną, niewynajęte w całości lub w części za czyn-

szem, lecz użytkowane przez właścicieli w części na cele zarobkowe (np. w części budynku właściciel prowadzi przedsiębiorstwo handlowe), podlegają opodatkowaniu w całości lub są wolne w całości od podatku, zależnie od tego, czy wskutek częściowego użytkowania budynku na cele zarobkowe budynek ten zyskał charakter zarobkowy, czy też winien być uważany za odpowiadający potrzebom gospodarstwa rolnego, prowadzonego przez właściciela, i wobec tego korzysta ze zwolnienia od podatku.

4) Za związane z produkcją rolną uważa się tylko takie zabudowania, przeznaczone na zakłady przemysłowe, związane z produkcją rolną i leśną (np. gorzelnie rolnicze, cukrownie, browary, młyny, tartaki, krochmalnie i t. p.), w których przetwarza się w przeważnej części produkty własnego gospodarstwa rolnego lub leśnego.

Do art. 2 p. 3.

§ 4. 1) Przez „samorząd” rozumie się samorząd terytorjalny.

2) Wolne są od podatku należące do osób prawnych kościelnych i zakonnych nieruchomości, z których dochody są przeznaczone na cele kultu religijnego i nie przyczyniają się do dochodów osobistych beneficjarjuszów.

Do art. 2 p. 5.

§ 5. 1) Budynki lub ich części wybudowane, nadbudowane lub przybudowane przed 16 września 1930 r. w czasie obowiązywania ustawy z dnia 22 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 786), korzystają z ulg do upływu okresu czasu, tą ustawą przewidzianego, z mocy samego prawa na podstawie odpowiednich zaświadczeń i dowodów.

2) Budynki lub ich części, wybudowane, nadbudowane lub przybudowane w czasie od 16 września 1930 r. do 31 marca 1933 r., korzystają z ulg w rozmiarze, określonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 września 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 508), do budynków zaś lub ich części wybudowanych, nadbudowanych lub przybudowanych od 1 kwietnia 1933 r. począwszy, ma zastosowanie ustawa z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 173).

Ulg względem tych budynków lub ich części udziela się na skutek indywidualnych podań płatników w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 7 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 494).

Do art. 2.

§ 6. Poza zwolnieniami, przewidzianymi w art. 2, należy stosować zwolnienia, przyznane specjalnymi przepisami. W szczególności, wolne są między innymi od podatku nieruchomości stanowiące własność:

- a) Państwowego Banku Rolnego — na mocy art. 32 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego, w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 26 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 966);

- b) izb przemysłowo-handlowych — na mocy art. 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 591);
- c) izb rzemieślniczych — na mocy art. 12 ustęp 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o izbach rzemieślniczych i ich związku (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 638);
- d) izb rolniczych — na mocy art. 51 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych w brzmieniu obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 22 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 2, poz. 16);
- e) przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” — na mocy art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” w brzmieniu obwieszczenia Ministra Komunikacji z dnia 5 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 705);
- f) przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” — na mocy art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” w brzmieniu obwieszczenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 31 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 879);
- g) Państwowego Monopolu Spirytusowego — na mocy art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 586);
- h) Polskiego Monopolu Tytoniowego — na mocy art. 6 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy” (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 240).

Do art. 4.

§ 7. 1) Za podstawę wymiaru podatku od nieruchomości, podlegających ustawie z dnia 11 kwietnia 1921 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406), przyjmuje się komorne (wartość czynszową) z czerwca 1914 r. z następującymi jednak wyjątkami:

- a) przy opodatkowaniu nieruchomości lub ich części, wynajętych na zasadzie art. 3 ustęp 1 ustawy o ochronie lokatorów za komornem wyższym od komornego (wartości czynszowej) z czerwca 1914 r., przyjmuje się za podstawę wymiaru pełne umowne komorne z roku, poprzedzającego rok podatkowy,
- b) przy opodatkowaniu nieruchomości lub ich części, wynajętych za komornem niższym od

komornego (wartości czynszowej) z czerwca 1914 r., przyjmuje się za podstawę wymiaru niższe umowne komorne z roku, poprzedzającego rok podatkowy.

2) Jeżeli nieruchomość budynkowa powstała po 30 czerwca 1914 r., podstawę wymiaru stanowi wartość czynszowa, jaką nieruchomość ta posiadałaby w czerwcu 1914 r. Za podstawę obliczenia bierze się przytem komorne, przypadające za takie same lub podobne nieruchomości, położone w tej samej miejscowości (dzielnicy) i znajdujące się w analogicznych warunkach.

3) Podstawę wymiaru podatku od nieruchomości lub ich części, podlegających ustawie o ochronie lokatorów, a zajmowanych przez właścicieli nieruchomości, stanowi również komorne (wartość czynszowa) z czerwca 1914 r.

4) Od komornego brutto z czerwca 1914 r. nie mogą być potrącane opłaty, o których mowa w art. 7 ustawy o ochronie lokatorów; natomiast należy potrącić wartość świadczeń, wymienionych w art. 8 tejże ustawy.

Do art. 5.

§ 8. 1) Podstawę wymiaru podatku od nieruchomości lub ich części, niepodlegających ustawie o ochronie lokatorów, stanowi pełne umowne komorne z roku, poprzedzającego rok podatkowy, a więc zarówno zapłacone przez najemców, jak i zaległe; przy opodatkowaniu zaś nieruchomości lub ich części, w roku ubiegłym niewynajętych (np. lokali zajmowanych przez właściciela nieruchomości lub członków jego rodziny, lokali niewynajętych i t. p.), za podstawę wymiaru przyjmuje się pełną ich wartość czynszową z roku, poprzedzającego rok podatkowy.

Wartość czynszową oblicza się w wysokości komornego, jakie uzyskaneby zostało w razie wynajęcia tej nieruchomości, uwzględniając jej położenie, przeznaczenie, wielkość i urządzenia oraz inne okoliczności, mające wpływ na wysokość komornego.

2) Jeżeli najemcy, oprócz czynszu dzierżawnego, określonego w pewnej kwocie, zobowiązali się z tytułu najmu nieruchomości lub jej części także do innych świadczeń na rzecz właściciela nieruchomości, jednorazowych lub powtarzających się, w gotówce, w naturze, pracy czy też w innej formie, to przy ustalaniu podstawy wymiaru podatku należy wartość powyższych świadczeń, obliczoną w stosunku rocznym, doliczyć do czynszu dzierżawnego.

Natomiast, jeżeli nieruchomość lub jej część wynajęta została z umeblowaniem, opałem, światłem i t. p. świadczeniami ze strony jej właściciela, należy wartość tego rodzaju świadczeń potrącić od umownego komornego, jeżeli ono obejmuje również wynagrodzenie za te świadczenia.

Do art. 4 i 5.

§ 9. Niewynajęcie nieruchomości lub jej części, nieużytkowanie (nie z powodów jednak, przewidzianych w p. 7 art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r.), jak rów-

niez zapłacenie czynszów przez najemców nie uzasadnia obniżenia podstawy wymiaru podatku.

Do art. 9.

§ 10. Przez wyrażenie „obecne umowne komorne względnie obecną czynszową wartość” należy rozumieć komorne lub wartość czynszową z roku, poprzedzającego rok podatkowy.

Do art. 10.

§ 11. Postanowienie art. 10 ma odpowiednie zastosowanie również do nieruchomości lub ich części, podlegających ustawie o ochronie lokatorów, w przypadkach, gdy umówiono się o komorne niższe od ustalonego, albo też o wyższe na zasadzie art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie lokatorów.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1934 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1925 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych celem wykonania postanowień ustawy z dnia 1 kwietnia 1925 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej przepisów o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 333).

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1934 r. Nr. 85, poz. 771).

317.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 września 1934 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 718) zarządzam co następuje:

Do art. 1.

§ 1. 1) Obowiązek podatkowy powstaje z początkiem miesiąca, następującego po miesiącu, w którym:

- rozpoczęto użytkowanie lokalu na cele mieszkaniowe, przemysłowe, handlowe i inne;
- przestały istnieć warunki, uzasadniające zwolnienie lokalu od opodatkowania w myśl postanowień art. 3 ustawy oraz innych przepisów;
- miejsce o charakterze gminy wiejskiej została przyłączona do miasta lub otrzymała ustrój gminy miejskiej.

2) Obowiązek podatkowy wygasa z końcem miesiąca, w którym:

- lokal został opróżniony;
- zaistniały warunki, uzasadniające zwolnienie lokalu od opodatkowania w myśl postanowień art. 3 ustawy lub innych przepisów;
- miasto utraciło ustrój gminy miejskiej albo też jego część została włączona do gminy wiejskiej.

3) Lokal uważa się za użytkowany (nieoprzyniony) nie tylko wówczas, gdy w nim się mieszka, prowadzi przedsiębiorstwo lub wykonywa zawód, ale również i wówczas, gdy jest on w ogóle wynajęty lub pozostaje do użytku właściciela czy też jego rodziny na cele mieszkalne, przemysłowe i t. p.

4) W przypadkach wygaśnięcia obowiązku podatkowego z przyczyn, wymienionych w ust. 2 pp. a i b, w ciągu roku podatkowego, umorzenia podatku za pozostałą część roku dokonywa władza wymiarowa na prośbę płatnika, popartą odpowiednimi dowodami i złożoną w terminie dni 30 od dnia zaistnienia okoliczności, uzasadniającej wygaśnięcie obowiązku podatkowego. W razie wniesienia podania po upływie tego terminu podatek umarza się, poczynając od następnego miesiąca po wniesieniu podania, jeżeli przedtem nie zaistniały warunki do wymierzenia podatku nowemu lokatorowi.

5) W razie zmiany lokatora w ciągu roku podatkowego władza wymiarowa po otrzymaniu za wiadomienia o tem od właściciela domu lub podatnika odpisuje poprzedniemu lokatorowi część podatku, należną za czas od początku miesiąca następującego po opróżnieniu lokalu, aż do końca roku, wymierzając równocześnie nowemu lokatorowi podatek za czas od początku miesiąca, następującego po zajęciu lokalu, do końca roku podatkowego.

6) W przypadkach wygaśnięcia obowiązku podatkowego z przyczyn wymienionych w ust. 2 p. c) władza wymiarowa umarza z urzędu podatek należny za czas od początku miesiąca, następującego po zmianie zaszelej w ustroju gminy lub jej części, do końca roku podatkowego.

7) W przypadku podziału w ciągu roku podatkowego jednego lokalu na dwa lub więcej lokali ma odpowiednie zastosowanie postanowienie ust. 4, jeżeli każdy z nowopowstałych lokali stanowi odrębną całość, będącą przytem przedmiotem osobnej umowy najmu.

Do art. 2.

§ 2. Lokalami, stanowiącymi w rozumieniu ustawy przedmiot opodatkowania, są wszelkiego rodzaju pomieszczenia — mieszkalne, przemysłowe, handlowe i inne — wraz z należącymi do nich zabudowaniami gospodarczymi, ogrodami, piwnicami, składami i t. p., bez względu na to, czy lokal został wynajęty, czy też zajęty jest przez właściciela nieruchomości w budynku własnym lub oddany bezpłatnie do użytku osobom innym.

Do art. 3 p. 1.

§ 3. Przez „domy modlitwy” rozumie się pomieszczenia, przeznaczone wyłącznie na stałe miejsca modlitwy.

Do art. 3 p. 2.

§ 4. 1) Od podatku wolne są budynki, będące fabrycznymi z konstrukcji swej budowy lub z przeznaczenia.

2) Należące do przedsiębiorstwa przemysłowego, prowadzonego w budynku fabrycznym, wolnym od podatku, biura, składy, magazyny i t. p., chociażby znajdowały się w innym budynku w obrębie tej samej posesji fabrycznej, również korzystają ze zwolnienia od podatku.

3) Budynki, będące z konstrukcji swej budowy lub z przeznaczenia domami mieszkalnymi, podlegają podatkowi w całości, chociażby w części ich znajdowały się zakłady przemysłowe.

Do art. 3 p. 3.

§ 5. 1) Lokale, zajmowane przez państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe i górnicze, wydzielone z administracji państwowej na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195), podlegają w myśl art. 30 tego rozporządzenia opodatkowaniu narówni z lokalami przedsiębiorstw prywatnych.

2) Przez „samorząd“ rozumie się samorząd terytorjalny.

3) Mieszkania pracowników urzędów i instytucyj, wymienionych w art. 3 p. 3, znajdujące się w lokalach tych urzędów i instytucyj, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych bez względu na to, czy są odnajmowane za komornem, czy też oddawane bezpłatnie lub przydzielone jako mieszkania służbowe.

4) Wolne są od podatku lokale urzędowe władz i instytucyj duchownych wszystkich wyznań religijnych, uznanych w Państwie, oraz pomieszczenia seminarjów duchownych, domy przygotowawcze dla zakonników i zakonnice, tudzież domy mieszkalne zakonników i zakonnice, składających śluby ubóstwa.

Pomieszczenia mieszkalne, zajmowane przez duchowieństwo, podlegają opodatkowaniu. Jeżeli jednak część mieszkania zajęta jest na lokal urzędowy (np. na kancelarię stanu cywilnego), to ta część wolna jest od podatku.

5) Za lokale, zajmowane na cele naukowe i oświatowe, uważa się pomieszczenia szkół, bibliotek i laboratorjów, będących instytucjami naukowymi tudzież t. p. zakładów, ściśle związanych z nauką i nauczaniem. Nie korzystają zatem ze zwolnienia lokale związków zawodowych, stowarzyszeń sportowych, klubów towarzyskich i t. p., chociażby w statutach ich były wskazane cele kulturalne i oświatowe, jeżeli te lokale nie służą za stałe pomieszczenia wyłącznie dla zakładów naukowych i oświatowych.

Do art. 3 p. 4.

§ 6. 1) Lokale w domach przebudowanych oraz przeistoczonych z budynków lub części budynków niemieszkalnych nie korzystają ze zwolnienia od podatku.

2) Gminami miejskimi, zaliczonymi do uzdrowisk o charakterze użyteczności publicznej, są: Busko - Zdrój, Ciechocinek, Druskieniki, Inowrocław, Krynica - Zdrój, Krzeszowice, Otwock, Rymaków, Zakopane i Zaleszczyki.

Do art. 3 p. 6.

§ 7. Pod postanowienie art. 3 punkt 6 nie podpadają lokale, o których mowa w § 1 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

Do art. 3 p. 7 i art. 5.

§ 8. 1) Za „izbę“ uważa się wszelkiego rodzaju ubikacje, jak pokoje mieszkalne, kuchnie, pokoje dla służby, sklepy, sale, pokoje biurowe i t. p., z wyjątkiem łazienek, spiżarni, werand, przedpokojów, korytarzy i t. p. ubikacyj, które nawet po poczynieniu odpowiednich przeróbek nie nadają się do zamieszkania lub prowadzenia przedsiębiorstwa przemysłowego i handlowego oraz wykonywania zawodu.

2) Zwolnienie od podatku z powodu bezrobocia przysługuje osobom, których główne źródło utrzymania stanowi najemna praca, fizyczna lub umysłowa, a które tej pracy zostały pozbawione. Podnajem części lokalu nie stanowi przeszkody do zwolnienia lokatora bezrobotnego od podatku, jeżeli podnajemca jest również bezrobotny. Pobieranie zasiłku nie pozbawia bezrobotnego prawa do zwolnienia od podatku.

Zwolnienia od podatku udziela się pod warunkiem przedstawienia odpowiedniego dowodu biura pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia lub instytucyj zastępczych stwierdzającego, że ubiegający się o zwolnienie od podatku (ewent. także i podnajemca) jest bezrobotnym zarejestrowanym. Ponadto ubiegający się powinien przedstawić władzy wymiarowej zaświadczenie (nieostemplowane) policji lub miejskiej instytucji opieki społecznej albo też właściciela (administratora) domu, w którym zamieszkuje, stwierdzające, od jakiego czasu jest on bezrobotnym, jakiego rodzaju praca stanowi jego zawód i czy posiada on podnajemcę.

Do art. 3 p. 8.

§ 9. 1) Wolne są od podatku lokale jedno i dwuizbowe, zamieszkałe przez inwalidów, wdowy i sieroty tychże, jeżeli ci inwalidzi, wdowy i sieroty pobierają rentę inwalidzką.

2) Zwolnienie podatkowe z art. 3 p. 8 przysługuje także jedno i dwuizbowym mieszkaniom, zajmowanym przez:

- a) wdowy i sieroty po poległych i zmarłych lub zaginionych, których śmierć lub zaginięcie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową, pobierające zaopatrzenie ze strony Państwa w myśl ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238) wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami;
- b) weteranów z roku 1863 pod warunkiem, że posiadany przez weteranów dochód z in-

ných źródeł nie przewyższa pobieranego zaopatrzenia weterańskiego;

c) osoby, pobierające zaopatrzenie na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o zaopatrzeniu skazańców politycznych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 47, poz. 406).

3) Do osób, pobierających wsparcie na starość i niemoc, nie zalicza się emerytów, pobierających na mocy obowiązujących ustaw, statutów lub regulaminów emerytalnych zaopatrzenie emerytalne z powodu wysługi pewnej ilości lat.

4) Ubezpieczeń, wypłacanych przez instytucje ubezpieczeniowe w wypadkach choroby, zranienia i t. p., nie należy uważać za wsparcie w rozumieniu art. 3 p. 8.

5) Zwolnienie od podatku skutecznia się z urzędu, o ile władza wymiarowa posiada dane, uzasadniające zastosowanie zwolnień z art. 3 p. 8; w przeciwnym razie lokal może być zwolniony od podatku tylko na skutek prośby osoby zainteresowanej, która powinna przedstawić dowód, stwierdzający prawo jej do zwolnienia od podatku.

Do art. 3.

§ 10. Poza zwolnieniami, przewidzianymi w art. 3, należy stosować zwolnienia od podatku, przyznane specjalnymi przepisami. W szczególności dotyczy to:

- a) lokali, zajmowanych przez Bank Polski — na mocy art. 85 statutu Banku Polskiego (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 113, poz. 966);
- b) lokali, zajmowanych przez stowarzyszenia wyższej użyteczności — w razie uzyskania przez te stowarzyszenia prawa do zwolnienia od podatku na podstawie art. 49 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808);
- c) lokali reprezentacyjnych, wyszczególnionych w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o opłatach za mieszkania, zajmowane przez funkcjonariuszów państwowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajmowanych lub administrowanych (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 82) — na mocy § 1 ust. 5 tego rozporządzenia;
- d) lokali, zajmowanych przez izby rolnicze — na mocy art. 51 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 2, poz. 16);
- e) lokali, zajmowanych przez izby przemysłowo-handlowe — na mocy art. 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 591);
- f) lokali, zajmowanych przez izby rzemieślnicze — na mocy art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 638).

Do art. 4 lit. a.

§ 11. 1) Podstawę wymiaru podatku od lokali, podlegających ustawie z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406) stanowi zawsze komorne lub wartość czynszowa z czerwca 1914 r.

2) Jeżeli lokal powstał po 30 czerwca 1914 r., podstawę wymiaru stanowi wartość czynszowa, jaką lokal ten posiadałby w czerwcu 1914 roku. Za podstawę obliczenia bierze się przytem komorne, przypadające za takie same lub podobne pomieszczenia, położone w tej samej miejscowości (dzielnicy) i znajdujące się w analogicznych warunkach.

Tak samo postępuje się również w przypadkach, gdy lokal wprawdzie istniał w czerwcu 1914 r., lecz później został podzielony, połączony z innym lokalem lub zmienił swoje przeznaczenie (np. lokal handlowy zamieniono na mieszkanie).

3) Podstawę wymiaru podatku od lokali, podlegających ustawie o ochronie lokatorów, a zajmowanych przez właścicieli nieruchomości, w których lokale te znajdują się, ustala się również zgodnie z postanowieniem art. 4 lit. a).

4) Od komornego z czerwca 1914 r. nie mogą być potrącane opłaty, o których mowa w art. 7 ustawy o ochronie lokatorów; natomiast należy potrącić wartość świadczeń, wymienionych w art. 8 tejże ustawy, jeżeli była ona objęta kwotą komornego z czerwca 1914 r.

Do art. 4 lit. b.

§ 12. Jeżeli lokator, oprócz czynszu dzierżawnego, określonego w pewnej kwocie, zobowiązał się z tytułu najmu lokalu także do innych świadczeń na rzecz właściciela budynku, jednorazowych lub powtarzających się, w gotówce, w naturze, pracy lub w innej formie, to przy ustalaniu podstawy wymiaru podatku należy wartość powyższych świadczeń, obliczoną w stosunku rocznym, doliczyć do czynszu dzierżawnego.

Natomiast, jeżeli lokal wynajęty został z umeblowaniem, opałem, światłem, obsługą i t. p. świadczeniami ze strony właściciela budynku, należy wartość tego rodzaju świadczeń potrącić od umownego komornego, jeżeli ono obejmuje również wynagrodzenie za te świadczenia.

Do art. 5.

§ 13. 1) Stopa 8% lub 12% w zależności od ilości izb, z których składa się lokal, odnosi się do wszelkiego rodzaju lokali, zarówno do mieszkalnych, jak i przemysłowych, handlowych i innych.

2) Uskutecznione w ciągu roku podatkowego przeistoczenie lokalu nie powoduje zmiany stopy podatkowej, zastosowanej przy wymiarze podatku. Wyjątek stanowią przypadki, przewidziane w § 1 p. 6 niniejszego rozporządzenia.

3) Jeżeli pomieszczenie zakładu handlowego, przemysłowego lub biura łączy się bezpośrednio z mieszkaniem właściciela zakładu lub biura, stanowiąc z tem mieszkaniem jeden lokal, to przy kwalifikacji przedmiotu podatkowego według postanowień

art. 5 należy zliczać razem izby mieszkania z izbami zakładu lub biura.

4) Jeżeli jedna i ta sama osoba zajmuje w jednym budynku dwa lub więcej lokali, lecz lokale te nie łączą się ze sobą, np. wspólnym przedpokojem, schodami wewnętrznymi i t. p., to każdy lokal opodatkowuje się odrębnie, chociażby nawet wynajęto je jednym kontraktem za wspólnym czynszem.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1934 r.

Równocześnie traci moc rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1926 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych w celu wykonania ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 12, poz. 95).

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1934 r. Nr. 85, poz. 772).

318.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 września 1934 r.

w sprawie wykonania ustawy o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych.

Na podstawie art. 11 ustawy o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych w brzmieniu ogłoszonym w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 719) zarządzam co następuje:

Do art. 1.

§ 1. 1) Nadzwyczajnemu podatkowi od niektórych zajęć zawodowych podlegają notariusze (rejenci), pisarze hipoteczni i komornicy.

2) Za podstawę obliczenia nadzwyczajnego podatku dla notariuszów (rejentów) i pisarzy hipotecznych służy dochód, osiągany z tytułu opłat pobieranych za spełnianie danego zajęcia zawodowego.

3) Celem wypośrodkowania powyższego dochodu należy ustalić przychód brutto z tytułu opłat za czynności notarialne (rejentalne) i czynności pisarzy hipotecznych. Miarodajną jest wysokość opłat faktycznie pobranych. Natomiast nie będą przychodem wynagrodzenia, pobrane za czynności spełniane w innym charakterze, nie w charakterze notariusza (rejenta) lub pisarza hipotecznego.

4) Po ustaleniu w powyższy sposób przychodu brutto, należy z kolei ustalić wydatki związane z pełnieniem czynności notariusza (rejenta) lub pisarza hipotecznego. Do rzędu tego rodzaju wydatków należy zaliczyć czynsz za wynajęty lokal, wydatki na obsługę lokalu, wynagrodzenie pracowników współdziałających przy spełnianiu zajęcia notariusza (re-

jenta) lub pisarza hipotecznego, świadczenia społeczne za tych pracowników, podatek przemysłowy, wydatki na przybory kancelaryjne i t. p. wydatki, które uznać należy za koszta osiągnięcia dochodu z danego zajęcia zawodowego. Natomiast nie są potrącalne wydatki, niezwiązane z osiągnięciem dochodu oraz wydatki o charakterze inwestycyjnym, jak jednorazowy wydatek na kupno urządzenia biurowego i t. p.

5) Ustalony wydatek należy potrącić od sumy przychodów brutto, a różnica stanowić będzie dochód notariuszów (rejentów) i pisarzy hipotecznych, podlegający opodatkowaniu nadzwyczajnym podatkiem od niektórych zajęć zawodowych.

6) Dla obliczenia nadzwyczajnego podatku komornikom miarodajny jest dochód podatkowy, ustalony z tytułu spełniania danego zajęcia zawodowego, przy obliczaniu ogólnego dochodu dla wymiaru państwowego podatku dochodowego.

Do art. 6.

§ 2. 1) Nadzwyczajny podatek płatny jest corocznie od dochodu osiągniętego z danego zajęcia zawodowego w ostatnim roku kalendarzowym, poprzedzającym rok podatkowy. Pierwsze obliczenie nadzwyczajnego podatku należy uskutecznić od dochodu, osiągniętego w 1932 roku kalendarzowym.

2) Płatnicy nadzwyczajnego podatku są obowiązani po upływie każdego miesiąca roku kalendarzowego, najpóźniej do dnia 15 następnego miesiąca ustalić dochód osiągnięty w ubiegłym miesiącu i od tego dochodu obliczyć i wpłacić zaliczkę miesięczną na poczet przyszłego podatku w wysokości stopy procentowej, jaka według skali art. 4 ustawy przypada od miesięcznego dochodu, obliczonego w stosunku rocznym, t. j. pomnożonego przez 12. Zestawienie sposobu obliczenia zaliczki wraz z dowodem jej wpłaty w oryginale lub odpisie przez płatnika podpisanym należy przesyłać właściwemu urzędowi skarbowemu według wzoru podanego jako załącznik do niniejszego rozporządzenia. Płatnicy, których dochód za dany miesiąc, obliczony w stosunku rocznym, nie przekracza 12.000 zł, nie są obowiązani do składania obliczeń zaliczek.

§ 3. 1) Płatnicy nadzwyczajnego podatku są obowiązani do prowadzenia specjalnej księgi przychodów i rozchodów z danego zajęcia zawodowego. Księga ta powinna być oprawiona, a strony jej zaopatrzone w kolejne numery porządkowe. Wszystkie przychody i rozchody z danego zajęcia zawodowego powinny być w księdze tej ujawnione w porządku chronologicznym, bieżąco i bez zaległości. Zapisy do księgi należy uskuteczniać w ten sposób, aby widoczne z nich były data, rodzaj przychodu lub rozchodu oraz suma wpływu lub wydatku. Miejsca próżne, pozostawione z braku zapisów w tekście, należy przekreślać linią poprzeczną. Omyłki w księdze należy prostować przez zakreślenie błędnej treści zapisów, jednak w sposób umożliwiający jego odczytanie mimo przekreślenia i przez wpisanie właściwej treści.

2) Zapisy do księgi powinny być należycie udo- wodnione.

§ 4. Nieuiszczone w terminie zaliczki stają się zaległościami i podlegają egzekucyjnemu ściąganiu.

Do art. 7.

§ 5. 1) Płatnik może być zwolniony od obowiązku uiszczenia zaliczki w poszczególnym miesiącu, jeżeli na podstawie okoliczności, które stwierdzić można, przyjęc należy, że roczny jego dochód, służący za podstawę obliczenia nadzwyczajnego podatku, nie przekroczy 12.000 zł. Okoliczności te będą miały miejsce, jeżeli płatnik w ciągu ostatnich dwóch lat nie osiągnął dochodu ponad 12.000 złotych rocznie, jeżeli płatnik w ciągu szeregu pierwszych miesięcy danego roku nie osiągnął dochodu ponad 1.000 zł, wreszcie, jeżeli płatnikowi spełnianie danego zajęcia zawodowego powierzone zostało czasowo tak, że w tym okresie czasu płatnik nie osiągnie dochodu ponad 12.000 złotych.

2) Podania o zwolnienie od uiszczenia zaliczki w poszczególnym miesiącu należy składać do urzędu skarbowego w terminie do dnia 1 tego miesiąca, w którym ma być uiszczona zaliczka. Urząd skarbowy, po zbadaniu, czy zachodzą okoliczności uzasadniające zwolnienie od zaliczki, przedkłada w ciągu dni 5 podanie wraz z wnioskiem izbie skarbowej do decyzji.

3) Upoważnia się izby skarbowe do rozstrzygnięcia wspomnianych podań we własnym zakresie.

4) Upoważnia się urzędy skarbowe do nieobliczania zaliczki z urzędu, jeżeli wniesione zostało podanie o zwolnienie od uiszczenia zaliczki, a urząd skarbowy przedłożył podanie izbie skarbowej do decyzji z wnioskiem o uwzględnienie. W innych przypadkach należy zaliczkę obliczyć z urzędu.

§ 6. Wpłacone w ciągu roku zaliczki należy potrącić od nadzwyczajnego podatku, wymierzonego za dany rok operacyjny i w nakazie płatniczym wezwać płatnika jedynie do uiszczenia różnicy.

Do art. 8.

§ 7. Płatnicy nadzwyczajnego podatku, którym nakazy płatnicze doręczono do dnia 15 października, obowiązani są uiszczyć podatek w terminie do dnia 1 listopada każdego roku. W razie doręczenia nakazu płatniczego po 15 października — podatek jest płatny w ciągu dni 30 po dniu doręczenia nakazu płatniczego.

Do art. 9.

§ 8. 1) Przy nadzwyczajnym podatku nie należy pobierać 10% dodatku, płatnego w myśl ustawy z dnia 12 lutego 1931 r. o poborze 10% dodatku do niektórych podatków i opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 82).

2) Nadzwyczajny podatek jest potrącalny od dochodu przy wymiarze państwowego podatku dochodowego za ten rok operacyjny, w którym został uiszczony. Jeżeli jednak po wymiarze nadzwyczajnego podatku okaże się, że zaliczkami wpłacono ponad kwotę należną tytułem nadzwyczajnego podatku, suma potrąceń zmniejsza się o wysokość nadpłaty.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Załącznik do § 2 rozp. Min. Skarbu z dnia 14 września 1934 r. (poz. 318).

Obliczenie przyjęto dnia 19 r.
za poświadczeniem odbioru Nr.
w Urzędzie Skarbowym

Z E S T A W I E N I E

sposobu obliczenia zaliczki na nadzwyczajny podatek od niektórych zajęć zawodowych od dochodu osiągniętego w miesiącu 19 . . . r.

Imię i nazwisko płatnika
Zawód
Miejsce zamieszkania, ul.
Nr. domu

- 1) Przychód brutto z tytułu pełnienia czynności notariusza (rejenta), pisarza hipotecznego, komornika w miesiącu 19 . . . r. wynosił zł . . . gr
- 2) Wydatki związane z osiągnięciem dochodu z tytułu pełnienia czynności notariusza (rejenta), pisarza hipotecznego, komornika w miesiącu 19 . . . r. wynosiły zł . . . gr
- 3) Dochód osiągnięty z tytułu pełnienia czynności notariusza (rejenta), pisarza hipotecznego, komornika wynosił zatem w miesiącu 19 . . . r. zł . . . gr
- 4) Dochód zł . . . gr, osiągnięty w miesiącu 19 . . . r., doprowadzony do stosunku rocznego, t. j. pomnożony przez 12 wynosi zł . . . gr
- 5) Od dochodu doprowadzonego do stosunku rocznego pod p. 4 w kwocie zł . . . gr stopa procentowa podatku według skali art. 4 ustawy o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych wynosi zł . . . gr
- 6) Stopa procentowa podatku, podana w p. 5 niniejszego zestawienia % zastosowana do dochodu osiągniętego w miesiącu 19 . . . r. z tytułu pełnienia czynności notariusza (rejenta), pisarza hipotecznego, komornika w kwocie zł . . . gr (jak pod p. 4) daje kwotę zaliczki na poczet przyszłego nadzwyczajnego podatku za tenże miesiąc zł . . . gr

7) Zaliczkę powyższą za miesiąc 19 . r., uiściłem w kasie Urzędu Skarbowego w — wpłaciłem do P. K. O. na konto Nr., na dowód czego załączam w oryginale — odpisie pokwitowanie kasy Urzędu Skarbowego w — odcinek czekowy P. K. O. i proszę o jej odkontowanie na poczet nadzwyczajnego podatku na 19 . . rok podatkowy.

8) Oświadczam, że wszystkie powyższe dane podaję według najlepszej wiedzy i sumienia.

. dnia 19 . r.

(podpis płatnika)

. dnia 19 . r.

Urzędowi Skarbowemu

w

przesyłam do wiadomości — w myśl postanowień art. 6 ustawy z dnia 19 grudnia 1931 r. o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych w brzmieniu ogłoszonym obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 719).

(podpis płatnika)

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1934 r. Nr. 85, poz. 773).

319.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 września 1934 r.

o obliczaniu i poborze podatku od energii elektrycznej.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1931 r. o państwowym podatku od energii elektrycznej, której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 720) zarządzam co następuje:

§ 1. Sprzedawca energii elektrycznej obowiązany jest do obliczania i poboru kwot podatku, przypadającego od odbiorcy energii, przy każdorazowym, chociażby tylko częściowym uregulowaniu przez poszczególne odbiorcę należności za pobraną przez energię elektryczną.

§ 2. Podatek oblicza się od należności (ceny) liczonej przez sprzedawcę za energię elektryczną,

uwidocznionej w wystawianym dla odbiorcy rachunku; do sumy rachunku za zużyta energię dolicza się podatek w ten sposób, by kwota podatku była w odrębnej pozycji wyraźnie uwidoczniona w rachunku.

Przy obliczaniu kwot podatku nie bierze się pod uwagę sum mniejszych od pół grosza, natomiast kwoty od pół grosza wzwyż zaokrągla się do pełnego grosza.

§ 3. Minister Skarbu może w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych technicznym sposobem obliczania przez sprzedawcę należności, — na wniosek sprzedawcy energii elektrycznej — zezwolić sprzedawcy na obliczanie i pobór podatku w ten sposób, by podatek był wliczany w każdorazowo pobieraną przez sprzedawcę cenę za kilowatogodzinę światła; w tym wypadku kwota podatku nie będzie wyodrębniona w rachunku, lecz będzie się mieściła w odpowiednio podwyższonej cenie za energię elektryczną.

Zezwolenie Ministra Skarbu na pobór podatku w sposób, wskazany w ustępie poprzednim, będzie ogłaszane w drodze rozporządzenia w Dzienniku Ustaw; zezwolenie to może być przez Ministra Skarbu cofnięte.

§ 4. Pobrane przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni oraz w ciągu drugiej połowy każdego miesiąca kwoty podatku winny być wpłacone na rachunek czekowy w Pocztovej Kasie Oszczędności kasy właściwego (według miejsca siedziby sprzedawcy) urzędu skarbowego lub bezpośrednio do kasy tegoż urzędu skarbowego, w terminie do dni 5 (pięciu) po upływie każdego półmiesięcznego okresu, czyli kwoty pobrane od 1 do 15 — do dnia 20 włącznie tegoż miesiąca, pobrane zaś w czasie od 16 do końca miesiąca — do dnia 5 włącznie każdego następnego miesiąca.

Na skarbowym blankiecie nadawczym P. K. O., a w razie wpłacenia bezpośrednio w kasie urzędu skarbowego, w deklaracji złożonej przez sprzedawcę należy podać dokładne obliczenie podatku oraz szczegółowe dane stwierdzające kto (jaki sprzedawca), ile, z jakiego tytułu oraz za jaki okres wpłaca podatek. W deklaracji powinna być nadto uwidoczniona ilość odbiorców energii w danym okresie, od których pobrano podatek, jak również pobrana w ogólnej sumie należność za sprzedaną im w tym okresie energię.

§ 5. 1) Wspomniane w § 4 obliczenie podatku sprawdza urząd skarbowy, korzystając w tym względzie z przysługujących mu na podstawie art. 60 Ordynacji Podatkowej (ustawa z dnia 15 marca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 346) uprawnień.

2) Władze skarbowe mają prawo i obowiązek kontroli prawidłowości obliczania i poboru podatku przez sprzedawcę; w razie nieprowadzenia przez sprzedawcę energii elektrycznej prawidłowych ksiąg handlowych, umożliwiających w należyty sposób przeprowadzenie władzom skarbowym tej kontroli, sprzedawca ten obowiązany jest do prowadzenia takich ksiąg lub zapisków (nie wyłączając np. prowadzenia szczegółowego wykazu poszczególnych

abonentów), któreby dawały możność sprawdzenia, czy i w jakim zakresie sprzedawca energii elektrycznej wykonywa ciężące na nim w myśl ustawy obowiązki.

3) Przy przeprowadzaniu kontroli urzędy skarbowe obowiązane są również sprawdzać, czy zastosowane przez sprzedawcę zwolnienie od podatku zużycia energii elektrycznej z mocy art. 2 oraz art. 7 ustawy (w wypadku, gdy zasięg terytorjalny danego zakładu elektrycznego rozciąga się również i na obszar określony w tym artykule) znajduje uzasadnienie w przepisach ustawy.

§ 6. Do wymiaru podatku mają zastosowanie przepisy art. 99 Ordynacji Podatkowej (ustawa z dnia 15 marca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 346).

Wymierzony podatek winien sprzedawca uiścić w ciągu dni 14 od dnia następnego po doręczeniu mu nakazu płatniczego.

§ 7. Od nieprawidłowych obliczeń oraz od niewłaściwego poboru podatku przez sprzedawcę mogą odbiorcy energii elektrycznej wnosić odwołania w myśl art. 110 § 2 Ordynacji Podatkowej (ustawa z dnia 15 marca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 346).

§ 8. Przepisy §§ 1 — 6 oraz § 9 mają odpowiednie zastosowanie do obliczania i poboru podatku komunalnego do państwowego podatku od energii elektrycznej w wypadkach wprowadzenia tego podatku na podstawie art. 1 ustęp 3) ustawy.

§ 9. Zezwala się francuskiej spółce akcyjnej „Compagnie d'electricité de Varsovie — Towarzystwo Elektryczności w Warszawie” na obliczanie i pobór podatku w sposób wskazany w § 3.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 stycznia 1932 r. o obliczaniu i naborze podatku od energii elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 58).

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1934 r. Nr. 85, poz. 774).

320.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 września 1934 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania ustawy z dnia 17 grudnia 1931 r. o państwowym podatku od energii elektrycznej.

Na podstawie art. 1 ustęp 2 i art. 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1931 r. o państwowym podatku od energii elektrycznej, w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 720) zarządza się co następuje:

Do art. 1.

§ 1. 1) Podatkowi podlega energia elektryczna z wyjątkiem wypadków wskazanych w § 2:

- a) pobierana dla celów oświetleniowych,
- b) pobierana dla innych celów, aniżeli oświetleniowe, gdy energia na te inne cele zużywana, jest mierzona wspólnie z energią dla światła.

2) Nie uważa się za energię elektryczną pobieraną dla celów oświetleniowych energii, pobieranej przez przyrządy, mogące wprawdzie dawać światło, lecz służące do innych celów, jak lekarskich, sygnalizacyjnych, kontrolnych, doświadczalnych, reklamowych, orientacyjnych i t. p. jak również energii pobieranej przez aparaty projekcyjne, kinematograficzne i t. p.

§ 2. 1) Nie podlega podatkowi energia elektryczna pobierana:

- a) dla innych celów, aniżeli oświetleniowe, o ile jest mierzona odrębnie (na podstawie oddzielnego licznika, podlicznika) od energii dla światła;
- b) nawet dla celów oświetleniowych, o ile jest wspólnie mierzona z energią dla innych celów, pod warunkiem jednak, iż moc przyłączonych odbiorników dla światła nie przekracza 15% zainstalowanej mocy, oraz
- c) dla innych celów, aniżeli oświetleniowe, o ile jest wspólnie mierzona z energią dla oświetlenia, jeżeli przez zastosowanie taryf specjalnych część energii, pobierana na cele inne aniżeli oświetleniowe, jest wyodrębniona i sprzedawana przez zakłady elektryczne po cenie nie wyższej niż 55% ceny za 1 kWh oświetlenia.

§ 3. 1) Podatkowi podlega energia elektryczna pobierana na niskim napięciu odpłatnie przez poszczególnych odbiorców używana dla celów oświetleniowych.

2) Za niskie napięcie uznaje się napięcia nieprzekraczające następujących wartości napięć nominalnych, podanych w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych z dnia 26 maja 1930 r. o napięciach normalnych i o czystotliwości normalnej prądu elektrycznego (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 384), a mianowicie: przy prądzie stałym 1×220 woltów i 2×220 woltów, przy prądzie jednofazowym 1×220 woltów oraz przy prądzie trójfazowym 220 woltów napięcia fazowego lub 380 woltów napięcia skojarzonego.

3) Energia elektryczna podlega podatkowi tylko wówczas, o ile jest pobierana przez odbiorców odpłatnie. W razie braku warunku odpłatności energia ta wolna jest od podatku. Nie podlega np. podatkowi energia elektryczna, dostarczana pracownikom własnym z tytułu pracy, o ile za te świadczenia nie jest pobierana oddzielna zapłata, albo energia dostarczana z tytułu najmu lokalu, o ile za nią nie jest pobierana oddzielna opłata i gdy energia ta jest wytwarzana we własnych domowych lub blokowych elektrowniach.

§ 4. Uchwały stanowiących organów samorządowych o wprowadzeniu na rzecz gmin miejskich

dotatku komunalnego do państwowego podatku od energii elektrycznej powinny być podawane do wiadomości właściwym władzom skarbowym oraz sprzedawcom energii elektrycznej przed początkiem każdego roku. W razie niezachowania tego terminu, w wypadku pobierania tego dodatku w roku poprzednim, mają zastosowanie postanowienia art. 45 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 106, poz. 884).

Do art. 2.

§ 5. Zużycie energii elektrycznej przez fundusz kwaterunku wojskowego oraz przez wymienione w ustępie 1) art. 2 ustawy władze, urzędy, instytucje, zakłady oraz przedsiębiorstwa, wolne jest od podatku tylko w tej części, w jakiej energia elektryczna została zużyta przez nie na cele (potrzeby) własne, w pozostałej zaś części energia ta podlega podatkowi. Energia elektryczna pobierana np. przez fundusz kwaterunku wojskowego (ustawa z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami) zwolniona jest od podatku wyłącznie w tej części, jaka zużyta została przez ten fundusz bezpośrednio na jego potrzeby (np. oświetlenie biur funduszu, oświetlenie klatek schodowych budynków, stanowiących własność tego funduszu i t. p.); natomiast podlega podatkowi energia elektryczna, zużyta przez osoby zamieszkujące w domach, stanowiących własność tego funduszu.

§ 6. 1) Do przedsiębiorstw państwowych niewydziałonych zalicza się wszystkie przedsiębiorstwa państwowe z wyjątkiem:

a) przedsiębiorstw wyodrębnionych na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzieleniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych, przemysłowych, handlowych i górniczych oraz o ich komercjalizacji (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195) oraz

b) przedsiębiorstw, których odrębna osobowość prawna została wyraźnie stwierdzona szczególnym przepisem prawnym.

2) Do instytucji państwowych zalicza się banki państwowe: Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny oraz Poczta Kasa Oszczędności, do instytucji zaś samorządu terytorjalnego komunalne kasy oszczędności.

3) Narówni z instytucjami samorządu terytorjalnego korzystają ze zwolnienia od państwowego podatku od energii elektrycznej instytucje samorządu zawodowego i gospodarczego (Izby Przemysłowo-Handlowe, Rolnicze, Rzemieślnicze i t. p.) o ile samorządy te na podstawie szczególnych przepisów prawnych zwolnione są od podatków i opłat w tych samych granicach i w tym samym zakresie co samorząd terytorjalny.

§ 7. Do przedsiębiorstw samorządowych, nie posiadających charakteru przemysłowego względnie handlowego, zalicza się: wodociągi i kanalizacje, laboratoria do badania produktów, zakłady dezynfekcyjne, łaźnie, kąpieliska oraz rzeźnie wraz z przed-

siębiorstwami z niemi połączonymi (chłodnie, fabryki lodu i t. d.).

§ 8. 1) O ile na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 329) oraz ustawy z dnia 25 stycznia 1933 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 118) przyznane zostały ulgi nie całemu przedsiębiorstwu, lecz pewnej jego części, to ze zwolnienia od podatku korzysta tylko energia elektryczna zużywana przez tę część przedsiębiorstwa.

2) Decyzje ustalające, iż przedsiębiorstwu względnie pewnej jego części służy prawo do ulg, ogłaszane są zpodnie z art. 9 wymienionego rozporządzenia w Monitorze Polskim.

§ 9. Podlega podatkowi zużycie energii elektrycznej przez instytucje i zakłady naukowe, oświatowe, kulturalne, wznaniowe, dobroczynne i t. p. z wyjątkiem tego rodzaju instytucji i zakładów państwowych oraz samorządu terytorjalnego.

Do art. 3.

§ 10. 1) Energia elektryczna kilkakrotnie odprzedawana podlega opodatkowaniu tylko raz jeden. Do opłacania podatku obowiązany jest ostatni odbiorca energii elektrycznej.

2) Za odbiorcę uważa się osobę (abonenta energii elektrycznej) obowiązującą do płacenia, w odrębnej kwocie, należności za energię elektryczną, bądź bezpośrednio zakładowi elektrycznemu, bądź też innemu (niekoniecznie wytwórcy) sprzedawcy energii elektrycznej.

3) Sublokatorzy, mieszkańcy pokoiów umeblowanych, hoteli i t. p. nie są uważani za odbiorców, o ile nie pobierają energii elektrycznej do oświetlenia bezpośrednio z zakładu elektrycznego.

4) Natomiast osoby zamieszkujące np. w domach należących do funduszu kwaterunku wojskowego są uważane za odbiorców energii elektrycznej nawet w wypadku, gdy pobierają energię elektryczną dla oświetlenia i regulują należność za tę energię nie bezpośrednio zakładowi elektrycznemu, lecz za pośrednictwem tegoż funduszu, jako nabywcy od zakładu elektrycznego ogólnej ilości energii, zużywanej zarówno na potrzeby własne funduszu, jak i przez poszczególne osoby zamieszkujące w domach tegoż funduszu.

§ 11. 1) Podstawę do obliczenia podatku stanowi należność (cena) za pobieraną energię. Należność ta może być obliczana przez sprzedawcę energii elektrycznej zarówno na podstawie przyzwądów, służących do mierzenia energii elektrycznej (liczników), jak również może być ustalana w kwotach stałych (ryczałty), bądź w jakikolwiek inny sposób przy stosowaniu taryf kombinowanych (np. przy taryfach, opartych na mocy zainstalowanej w kilowatach i zużyciu energii mierzonej w kilowatogodzinach).

2) Celem ustalenia podstawy obliczenia podatku nie uwzględnia się należności z tytułu innych świadczeń przez dostarczającego energię, jak np. za dzierżawę liczników, ograniczników prądu lub innych przyrządów, za konserwację urządzeń elek-

trycznych (instalacji) lub ich wykonanie i t. p. Również nie uwzględnia się żadnych innych opłat, pobieranych przy regulowaniu należności za energję elektryczną tytułem np. specjalnych świadczeń społecznych.

§ 12. 1) Udzielane odbiorcy w ciągu lub po zakończeniu okresu obrachunkowego opusty lub dodatkowe zniżki od uiszczonych przezeń należności za energję elektryczną uwzględniane są przy obliczaniu podatku automatycznie, w ten sposób, że opusty te lub zniżki, jako potrącone przez sprzedawcę przy wystawianiu rachunku za następne okresy obrachunkowe, zmniejszają odpowiednio sumę tego rachunku.

2) O ile odbiorca, któremu przyznano opust lub zniżkę od zapłaconych przezeń w pewnym okresie obrachunkowym należności za energję elektryczną, przestaje być abonentem prądu elektrycznego i o ile przyznana odbiorcy tytułem opustu, lub zniżki kwota zostaje mu przez sprzedawcę energii elektrycznej zwrócona w gotówce — to w tym wypadku służy odbiorcy prawo żądania zwrotu zapłaconego od tej kwoty (jako od części należności za energję elektryczną) podatku.

Do art. 4.

§ 13. 1) Za sprzedawcę energii elektrycznej należy z reguły uważać przedsiębiorcę rozdzielającego energję elektryczną.

2) O ile jednak nabywca energii elektrycznej od przedsiębiorcy rozdzielającego energję odstępuje od siebie tę nabytą energję dalszym odbiorcom — to w tym wypadku za sprzedawcę energii elektrycznej (w odniesieniu do części energii odstąpionej odbiorcom) należy uważać tego nabywcę. Na nim zatem ciążyą zarówno wszelkie obowiązki jak i służyć mu uprawnienia przewidziane w ustawie dla sprzedawcy energii elektrycznej. Np. urząd państwowy będąc bezpośrednim odbiorcą z zakładu elektrycznego energii elektrycznej dla wszystkich pomieszczeń (urzędowych i prywatnych) znajdujących się w administrowanym przez ten urząd budynku państwowym obowiązany jest do obliczania i poboru podatku od należności, liczonych przez ten urząd za użytą w mieszkaniach prywatnych energję elektryczną.

§ 14. 1) Odszkodowanie sprzedawcy energii elektrycznej za kosztą, związane z poborem podatku, określone w ustępie 3) art. 4 ustawy, uprawniony jest sprzedawca obliczyć i zatrzymać na swoją rzecz tylko od kwot podatku rzeczywiście przez niego pobranych. Uprawnienie to służy również sprzedawcy w wypadku, określonym w § 13.

2) Przepis ustępu 3) art. 4 ustawy nie ma zastosowania do kwot podatku wymierzonych przez urząd skarbowy zgodnie z art. 99 Ordynacji Podatkowej (ustawa z dnia 15 marca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 346).

3) Potrącone tytułem odszkodowania kwoty winien sprzedawca uwidaczniać na blankiecie nadawczym P. K. O. lub w deklaracji składanej w myśl § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 września 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 774).

Do art. 5.

§ 15. 1) Przysługujące z mocy ustępów 1) i 2) art. 5 ustawy uprawnienia służyć sprzedawcy również w wypadkach, określonych w § 13.

2) Przy częściowym uiszczaniu przez odbiorcę należności za energję elektryczną (ustęp 3 art. 5 ustawy) należy uwzględniać obok samego podatku również proporcjonalnie i dodatek komunalny do tego podatku w wypadkach wprowadzenia tego podatku na podstawie art. 1 ustęp 3 ustawy.

Do art. 6.

§ 16. Pobrane w wypadku, przewidzianym w art. 6, należności z tytułu kar za zwłokę oraz kosztów egzekucyjnych, obciążają wyłącznie sprzedawcę energii elektrycznej; należności te nie podlegają przerzuceniu na odbiorcę.

Do art. 7.

§ 17. Wolna jest od podatku do końca 1941 r. energia elektryczna zużywana na obszarze, określonym w art. 7 ustawy. Wytworzona na tym obszarze energia elektryczna podlega jednak podatkowi, o ile jest zużywana poza tym obszarem.

Do art. 10.

§ 18. Wolna jest od podatku energia elektryczna, wytworzona przez krajowe zakłady elektryczne, o ile jest zużywana przez odbiorców poza obszarem Rzeczypospolitej.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 lutego 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych oraz Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania ustaw o państwowym podatku od energii elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 88).

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1934 r. Nr. 85, poz. 775).

321.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 września 1934 r.

**w sprawie zmiany granic 1 Urzędu Skarbowego
w Drohobyczu.**

Na podstawie art. 4 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z okręgu administracyjnego Urzędu Skarbowego w Samborze wyłącza się gminę wiejską Wołoszcza i włącza się ją do okręgu administracyjnego 1 Urzędu Skarbowego w Drohobyczu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki.*

322.

ROZPORZĄDZENIE**Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz
Rolnictwa i Reform Rolnych**

z dnia 28 sierpnia 1934 r.

**o uldze celnej na jądra pestek egzotycznej od-
miany moreli t. zw. ghejsi.**

Na podstawie art. 7 punkt b) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777), w brzmieniu nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 554), zarządza się co następuje:

§ 1. Przy przywozie niżej wymienionego towaru pobiera się cło ulgowe, którego wysokość w stosunku procentowym do cła normalnego (autonomicznego) zawartego w kolumnie II taryfy celnej przywozowej w brzmieniu każdorazem obowiązującym, określa się jak następuje:

Pozycja taryfy celnej	Nazwa towaru	Cło ulgowe w % cła normalnego (autonomicznego) zawartego w kol- umnie II taryfy celnej przywozo- wej.
z 73	jądra pestek egzotycznej od- miany moreli, t. zw. ghejsi,— za pozwoleniem Ministra Skarbu	25

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 29 października 1934 r. włącznie.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *H. Floyar -Rajchman*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

(—) *J. Poniatowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 758 z dnia 24 września 1934 r.).

323.

KONWENCJA**handlowa i nawigacyjna między Rzeczpospoli-
tą Polską a Republiką Turecką, podpisana w
Ankarze w dniu 29 sierpnia 1931 r.**(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 18 mar-
ca 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 348).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem
wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dwudziestego dziewiątego sierpnia ty-
siąc dziewięćset trzydziestego pierwszego roku
podpisana została w Ankarze między Rządem
Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki
Tureckiej konwencja handlowa i nawigacyjna
wraz z protokołem podpisania, listami A i B
oraz aneksem C, o następującem brzmieniu do-
słownem:

KONWENCJA**handlowa i nawigacyjna między Polską a Turcją.**PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

z jednej strony

PREZYDENT REPUBLIKI TURECKIEJ

z drugiej strony

pragnąc ożywić stosunki handlowe pomiędzy
obydwoma krajami i zacieśnić łączące je węzły
przyjaźni, postanowili zawrzeć konwencję han-
dlową i nawigacyjną i mianowali w tym celu ja-
ko swoich Pełnomocników:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

P. Kazimierza OLSZOWSKIEGO, Ambasadora
Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Rzeczy-
pospolitej Polskiej w Turcji.

Prezydent Republiki Tureckiej:

ZEKÂI BEY'a, Ministra Obrony Narodowej,

kótrzy, po zakomunikowaniu sobie wzajemnie swoich pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł I.

Produkty naturalne lub przetworzone, pochodzące i przychodzące z terytorjum celnego jednej z Wysokich Stron Układających się, przywożone na terytorjum celne drugiej Wysokiej Strony, nie będą podlegały cłom, opłatom lub jakimkolwiek obciążeniom innym lub wyższym niż tym jakie są lub będą stosowane do tych samych produktów kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Wywóz produktów z obszaru celnego jednej z Wysokich Stron Układających się nie będzie podlegał na terytorjum celnem kraju eksportującego cłom, opłatom lub jakimkolwiek obciążeniom innym lub wyższym niż tym, jakie są lub będą nałożone na te same towary, przeznaczone do wywozu na terytorjum kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł II.

Nie przesądzając postanowień artykułu I, produkty naturalne lub przetworzone, pochodzące i przychodzące z terytorjum celnego tureckiego, przywożone na terytorjum celne Polski i wymienione w załączonej liście A, oraz produkty naturalne lub przetworzone, pochodzące i przychodzące z terytorjum celnego polskiego, przywożone do Turcji i wymienione w załączonej liście B, będą korzystały ze zniżek procentowych, ustanowionych we wspomnianych listach.

W wypadku, gdy stawka stosowana do jednego z artykułów, objętych listami A i B do których odnoszą się zniżki procentowe, zostanie podniesiona, korzyści wynikające z taryfikacji, zostaną utrzymane bez zmiany w mocy na skutek postanowień niniejszego artykułu w ciągu 6-ciu miesięcy, licząc od chwili wejścia w życie wspomnianej zwyczajki.

Artykuł III.

Co się tyczy czasowego dopuszczenia towarów, worków, beczek i innych przedmiotów, służących do opakowania, jak również i wszystkiego, co ma charakter formalności i należności celnych w zakresie wymiaru obciążenia celnego, przechowywania towarów w składach, odprawy celnej towarów przywożonych, wywożonych i przewożonych, Wysokie Strony Układające się zapewniają sobie pod każdym względem traktowanie kraju najbardziej uprzywilejowanego stosownie do ich odnośnych przepisów prawnych.

Artykuł IV.

Co się tyczy reglamentacji celnej tyczącej się pochodzenia i przychodzenia towarów, Wysokie Układające się Strony przyznają sobie wzajemnie traktowanie kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł V.

Traktowanie kraju najbardziej uprzywilejowanego, przewidziane w poprzednich artykułach, nie będzie stosowane:

- a) do przywilejów, które są lub mogłyby być przyznane przez jedną z Wysokich Układających się Stron dla ułatwienia obrotu pogranicznego z państwami sąsiednimi w strefie nie przekraczającej 15 klm po obu stronach granicy;
- b) korzyści specjalnych, wynikających z unji celnej;
- c) do korzyści i udogodnień specjalnych istniejących lub tych, które zostaną w przyszłości ustanowione w sprawach taryfy celnej pomiędzy Turcją a krajami oderwanymi od Cesarstwa Ottomańskiego w 1923 r.;
- d) do przejściowego ustroju celnego, wprowadzonego pomiędzy polskim Górnym Śląskiem a niemieckim Górnym Śląskiem.

Artykuł VI.

Cła, opłaty lub inne należności wewnętrzne ściągane przez Państwo, prowincje, departamenty i gminy lub przez jakąkolwiek inną jednostkę samorządową, a które obciążają lub będą obciążały produkcję, obrót lub spożycie jakiegokolwiek produktu na terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron, nie będą mogły obciążać produktów drugiej Strony w sposób silniejszy lub bardziej uciążliwy niż produkty krajowe tego samego rodzaju lub jeżeli chodzi o artykuły niewyprodukowane w kraju — na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania.

Artykuł VII.

Nie będą mogły być stosowane w handlu jednej z Wysokich Układających się Stron na terytorjum celnem drugiej Strony żadne zakazy ani ograniczenia przywozu lub wywozu, jak tylko w wypadku, gdy te ograniczenia dotyczą wszystkich innych krajów.

Zobowiązania, ustalone w poprzednim ustępie, nie są bynajmniej przeszkodą dla zakazów i ograniczeń, które każda z Wysokich Układających się Stron może być zmuszoną wydać, o ile te zakazy lub ograniczenia stosują się równocześnie do wszystkich krajów, znajdujących się w tych samych warunkach i dla jednej z niżej wymienionych przyczyn:

- a) zakazy lub ograniczenia dla względów bezpieczeństwa publicznego;

- b) zakazy lub ograniczenia dla względów policyjno - sanitarnych w celu zabezpieczenia ochrony ludzi, zwierząt lub roślin, przeciwko chorobom lub pasorzytom;
- c) zakazy lub ograniczenia dotyczące przywozu i tranzytu broni, amunicji i materiału wojskowego, a w wyjątkowych okolicznościach wszelkich innych zaopatrzeń wojskowych;
- d) zakazy i ograniczenia, mające na celu rozciągnięcie na towary zagraniczne postanowień ustawodawstwa wewnętrznego dotyczących produkcji, obrotu, transportu lub konsumpcji wewnątrz kraju towarów krajowych tego samego rodzaju; postanowienie to dotyczy również towarów, które stanowią lub będą stanowiły przedmiot monopoli Państwa lub monopoli nałożonego przez Państwo;
- e) zakazy lub ograniczenia potrzebne do wypełnienia pewnych zobowiązań międzynarodowych, w których Wysokie Układające się Strony razem biorą udział.

Wszelkie zniesienia zakazu przywozu, przyznane chwilowo przez jedną z Wysokich Układających się Stron, na rzecz produktów kraju trzeciego, będzie stosować się natychmiast i bezwarunkowo do identycznych produktów pochodzących i przychodzących z kraju drugiej Strony.

Również każde zniesienie zakazu wywozu przyznane czasowo przez jedną z Układających się Stron na korzyść kraju trzeciego, zostanie zastosowane natychmiast i bezwarunkowo dla drugiej Strony.

Artykuł VIII.

Nie przesądzając postanowień Umowy Osiedleńczej, kupcy, fabrykanci i inni przemysłowcy jednej z Wysokich Umawiających się Stron, którzy dowiodą przez okazanie swojej przemysłowej karty legitymacyjnej, wydanej przez kompetentne władze swego kraju, że mają prawo wykonywać tam swój handel lub przemysł i że uiszczają tam przewidziane ustawami opłaty i podatki, będą mieli prawo bądź osobiście, bądź za pośrednictwem podróżujących, będących w ich służbie, czynić zakupy na terytorjum drugiej Układającej się Strony u kupców lub przemysłowców, albo w publicznych lokalach sprzedaży. Będą oni mogli również przyjmować zamówienia, nawet na podstawie próbek, u kupców lub innych osób, które w swoim handlu lub przemyśle używają towarów odpowiadających tym próbkom. Ani w tym ani w innym wypadku nie będą oni zmuszeni do uiszczania z tego powodu specjalnej opłaty.

Komiwojażerowie wspomniani w ustępie 1, zaopatrzeni w kartę legitymacyjną zgodną z wzorem, dołączonym do niniejszej konwencji, i wydaną przez władze odnośnych krajów, będą

mieli wzajemne prawo mieć przy sobie próbki lub wzory, ale nie towary.

Układające się Strony podadzą sobie wzajemnie do wiadomości, które władze mają prawo wydawać karty legitymacyjne, jak również przepisy do których podróżujący winni się stosować przy wykonywaniu swojego handlu.

Obywatele jednej z Wysokich Układających się Stron wspomniani w ustępie 1 niniejszego artykułu i zaopatrzeni w kartę legitymacyjną, którzy będą brali udział w targach lub wystawach na terytorjum drugiej Strony, będą tam traktowani jak krajowcy i nie będą podlegali z tego powodu opłatom innym i wyższym niż ci ostatni.

Artykuł IX.

Przedmioty podlegające cłu, z wyjątkiem towarów zakazanych do przywozu, stosownie do artykułu VII, przywożone przez komiwojażerów jako próbki lub wzory, będą zwolnione przez jedną i drugą Stronę od opłat przywozowych i wywozowych pod warunkiem, że te przedmioty, jeżeli nie zostaną sprzedane, będą wywiezione w przepisowym terminie, i że tożsamość przedmiotów przywiezionych i zpowrotem wywiezionych nie będzie wątpliwa, bez względu zresztą na komorę celną, przez którą będą przechodziły przy wywozie.

Powrotny wywóz próbek albo wzorów winien być zagwarantowany w obu krajach, bądź przez złożenie (w gotówce) wysokości należnego cła na wejściowej komorze celnej, bądź przez kaucję, przyjętą przez tę komorę.

Po upływie przepisane terminu, opłata celna za wzory i próbki niewywiezione przypadnie Skarbowi lub zostanie ściągnięta na rzecz Skarbu stosownie do tego czy była zdeponowana czy zagwarantowana.

Jeżeli przed upływem przepisane terminu próbki albo wzory zostaną przedstawione otwartej w tym celu komorze celnej dla powrotnego wywozu, komora ta powinna upewnić się przez sprawdzenie, czy przedmioty przedstawione są rzeczywiście temi, dla których wydano pozwolenie przywozu. Jeżeli niema co do tego żadnej wątpliwości, komora stwierdzi powrotny wywóz i zwróci depozyt, złożony przy wywozie, lub poczyni wszelkie potrzebne kroki dla zwolnienia kaucji.

Władze celne każdej z Wysokich Układających się Stron uznają za wystarczające, dla późniejszego przyznania tożsamości próbek lub wzorów, znaki, które zostały na nich umieszczone przez władze celne drugiej Układającej się Strony, pod warunkiem, że te próbki lub wzory będą zaopatrzone w kartę opisową, potwierdzoną przez władze celne tej Strony. Władze celne kraju importującego będą jednak mogły na koszt osób zainteresowanych nakładać na próbki lub wzory znaki dodatkowe we wszystkich wypadkach, w których uznają one tę dodatkową gwarancję za konieczną dla zabezpie-

czenia tożsamości próbek lub wzorów w chwili ich powrotnego wywozu. Oprócz tego ostatniego wypadku, sprawdzanie celne będzie polegało jedynie na uznaniu tożsamości próbek i na określeniu wysokości ceł i opłat ewentualnie wymaganych.

Termin powrotnego wywozu ustala się przynajmniej na sześć miesięcy, prócz prawa prolongowania zastrzeżonego dla administracji celnej kraju importującego.

Importer, zamiast obliczać i składać cło za każdą próbkę stosownie do taryfy, będzie miał prawo uiścić opłatę celną za wszystkie próbki według najwyższej stawki, przypadającej na jedną z próbek. Władze celne będą zobowiązane przychylić się do takiej propozycji.

Zasada traktowania narówni z każdym trzecim państwem zostaje również wzajemnie stosowana w kwestjach omówionych w niniejszym artykule.

Artykuł X.

Postanowienia artykułów VIII i IX nie stosują się ani do zawodów wędrownych, ani do kolportażu ani do poszukiwania zamówień u osób nietrudniących się przemysłem ani handlem. Każda z Wysokich Układających się Stron zastrzega sobie w tym względzie całkowitą swobodę swego ustawodawstwa.

Artykuł XI.

Każda z Wysokich Układających się Stron będzie mogła wymagać, w celu stwierdzenia kraju pochodzenia importowanych produktów, przedstawienia przez importera świadectwa pochodzenia, stwierdzającego, że przywieziony artykuł jest wyprodukowany i przerobiony w danym kraju, lub, że powinien być uważany jako taki, ze względu na przeróbkę jakiej podlegał. Wzory świadectw pochodzenia tureckie i polskie zostaną ustalone przez obydwa Rządy w drodze wymiany not.

Świadectwa pochodzenia będą wystawiane bądź przez władze celne, bądź przez Izbę Handlową, do której należy wysyłający, bądź przez każdą inną władzę lub związek gospodarczy, uznany przez kraj przeznaczenia.

Rząd kraju odbierającego towar będzie miał prawo wymagać zalegalizowania świadectwa pochodzenia przez swojego przedstawiciela dyplomatycznego lub konsularnego.

Przesyłki pocztowe będą zwolnione od świadectwa pochodzenia przy przywozie, o ile nie będą przeznaczone na handel.

Świadectwa pochodzenia będą redagowane bądź w języku kraju pochodzenia, bądź w języku kraju odbiorczego. W pierwszym wypadku, obydwa kraje rezerwują sobie prawo wymagania przekładu.

Artykuł XII.

Jeżeli chodzi o towary, co do których Wysokie Układające się Strony uzależniają sposób

traktowania przy przywozie ze względu na pewne warunki, dotyczące ich składu, stopnia czystości, gatunku, stanu sanitarnego, strefy, w której zostały wyprodukowane lub innych analogicznych warunków, obydwa Rządy zbadają wspólnie czy formalności kontroli celnej nie mogą być uproszczone przez wprowadzenie świadectwa, wydawanego przez władze kompetentne kraju eksportującego.

Artykuł XIII.

Co się tyczy reglamentacji wolnego handlu, a mianowicie sprzedaży, komisu, obiegu lub spożycia jakiegoś produktu, Wysokie Układające się Strony nie będą wprowadzały żadnego zróżniczkowania pomiędzy produktami krajowymi oraz produktami drugiej Strony z wyjątkiem kroków, jakie mógłby przedsięwziąć każdy z dwóch Rządów w celu przeciwdziałania nieuczciwej konkurencji.

Artykuł XIV.

Każda z Wysokich Układających się Stron zobowiązuje się przedsięwziąć wszelkie potrzebne środki, ażeby uchronić, w sposób skuteczny, produkty naturalne lub przetworzone, pochodzące z kraju drugiej Układającej się Strony przed nieuczciwą konkurencją w stosunkach handlowych, mianowicie przeszkodzić i zakazać przez zajęcie lub wszelkie inne odpowiednie rygory, zgodnie z własnym ustawodawstwem, wyrob, obieg, przywóz, złożenie na skład, sprzedaż i wyłożenie na sprzedaż wewnątrz kraju oraz wywóz wszelkich produktów noszących na sobie lub na swem opakowaniu bezpośrednio lub zewnętrznym, na fakturach, listach przewozowych i dokumentach handlowych, marki, nazwy, napisy, ilustracje lub jakiegokolwiek znaki, zawierające bezpośrednio albo pośrednio fałszywe oznaczenie pochodzenia, gatunku, natury lub właściwości specyficznych tych produktów lub towarów.

Artykuł XV.

Obywatele lub spółki każdej z Wysokich Układających się Stron będą mieli na terenie Drugiej te same prawa co obywatele lub spółki kraju najbardziej uprzywilejowanego w zakresie patentów na wynalazki, marek fabrycznych lub handlowych, firm handlowych, pod warunkiem, że będą przestrzegali przepisów, ustanowionych przez prawo.

Artykuł XVI.

We wszystkich kwestjach, dotyczących tranzytu międzynarodowego, Wysokie Układające się Strony będą stosowały we wzajemnych stosunkach, postanowienia konwencji i statutu barcelońskiego z dnia 20 kwietnia 1921 r. w sprawie wolności tranzytu.

Artykuł XVII.

Nie będzie czyniona żadna różnica na drogach kolei żelaznych pomiędzy mieszkańcami terytorjów Wysokich Układających się Stron, ani pod względem kosztów transportu, ani pod względem czasu i sposobu ekspedycji. Mianowicie, przesyłki, przybywające z terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron na terytorjum drugiej, lub przewożone tranzytem, nie będą traktowane pod względem sposobu wysyłki lub kosztów transportu, mniej przychylnie niż te, które przychodzą z odnośnych terytorjów, bądź z przeznaczaniem w granicach kraju, bądź zagranicą, z tem zastrzeżeniem, że transport odbywałby się w tych samych warunkach, tą samą trasą i w tym samym kierunku. Będą dopuszczone wyjątki, dotyczące transportów uskutecznianych po opłatach zniżkowych i mające na celu zarządzenie przejściowemu kryzysowi w poszczególnych wypadkach, gdy transporty są przeznaczone do celów dobroczynnych.

W najbliższej przyszłości zostaną nawiązane bezpośrednie rokowania pomiędzy władzami kolejowymi obydwu układających się Państw, mające na celu uregulowanie warunków, w których odbywałby się wzajemny obrót na drogach żelaznych, zarówno przy wywozie jak przy przywozie i tranzycie w celu ulepszenia tego obrotu, mianowicie przez wprowadzenie taryf bezpośrednich interesujących obydwaj kraje.

Artykuł XVIII.

Statki jednej z Układających się Stron, które zawiną do portów drugiej Strony z balastem lub załadowane, lub które z nich wypłyną bez względu na miejsce ich wyjazdu lub przeznaczenia, będą tam korzystają pod każdym względem z tego samego traktowania, co statki kraju najbardziej uprzywilejowanego i nie będą podlegały żadnym wyższym opłatom z jakiegokolwiek tytułu, pobieranym na rzecz państwa, prowincyj, gmin lub jakichkolwiek organów, upoważnionych przez Rząd, niż te, jakie są lub mogłyby być nałożone na statki kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Ładunki, bez względu na ich pochodzenie i przeznaczenie, nie będą podlegały wyższym opłatom lub jakimkolwiek obciążeniom i nie będą inaczej traktowane, niż jak gdyby były przewożone lub wywożone pod banderą kraju najbardziej uprzywilejowanego. Pasażerowie i ich bagaże będą traktowani tak samo, jak gdyby podróżowali pod banderą kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł XIX.

Obydwie Wysokie Układające się Strony zgadzają się, aby funkcje i korzyści poniżej wymienione zarezerwowane zostały dla ich obywateli lub dla bander krajowych:

1) kabotaż, który w dalszym ciągu będzie regulowany ustawami, już obowiązującymi, lub

mającymi zostać wprowadzonymi na terytorjum każdej z Wysokich Układających się Stron;

2) dogodności i korzyści, przyznane, lub które mogłyby być przyznane krajowej marynarce handlowej, korzyści przyznane własnym statkom, eksploatowanym przez Państwo wyłącznie lub częściowo, jak również i przywileje przyznane sportowym stowarzyszeniom pływackim lub statkom spacerowym;

3) do rybołówstwa na wodach terytorjalnych Wysokich Układających się Stron, specjalne przywileje, które zostały, lub mogłyby być przyznane w jednym lub drugim kraju produktem rybołówstwa krajowego;

4) pełnienie obsługi morskiej w portach, przystaniach i plażach, pilotowanie i holowanie, niesienie pomocy i ratunku w wypadkach morskich, o ile czynności te wykonywane są na odpowiednich wodach terytorjalnych. Wykonywanie wymienionych w tym ustępie czynności na morzu Marmara zostanie zarezerwowane dla Turcji.

Artykuł XX.

Statki każdej z Wysokich Układających się Stron będą mogły udawać się do jednego z licznych portów drugiej strony, bądź w celu pozostawienia tam w całości lub części ich ładunku, towarów i pasażerów, przywożonych z zagranicy, bądź w celu zabrania całości lub części swojego ładunku, towarów i pasażerów, przeznaczonych na zagranicę.

Artykuł XXI.

Statki jednej z Wysokich Układających się Stron, zmuszone skutkiem złej pogody lub siły wyższej do szukania schronienia w porcie drugiej Strony, będą miały prawo dokonać naprawy oraz odpłynąć na morze, nie ponosząc wyższych opłat niż te, które należałyby się w takich samych okolicznościach od statków krajowych. W wypadku, gdy komendant, będącego w reparacji statku, byłby zmuszony rozporządzić częścią ładunku w celu pokrycia kosztów czynności, to podlegać będzie przepisom i taryfom obowiązującym w miejscu, dokąd schronił się statek.

O ile statek pod banderą jednej z Wysokich Układających się Stron uległ katastrofie lub rozbił się u brzegów drugiego Kraju, władze krajowe powinny czuwać, aby udzielić odpowiedniej pomocy i ratunku i obowiązane są przedsięwziąć wszystkie niezbędne kroki, mające na celu ochronę osób i przechowanie przedmiotów, które udało się uratować.

Interwencja władz lokalnych z powyższego tytułu nie upoważnia do pobierania żadnych opłat z wyjątkiem takich, których potrzeba wynikałaby z działań ratowniczych, zarówno jak i z tytułu przechowywania uratowanych przedmiotów oraz takich, którym podlegałyby w podobnym wypadku okręty krajowe.

Statek, lub szczątki, w tem maszyny, aparaty, umeblowanie, przvbory wszelkiego rodzaju i dokumenty uratowane od rozbicia, zostaną wręczone właścicielowi lub jego reprezentantowi, należycie upoważnionemu, o ile zostanie zgłoszona petycja w terminie przewidzianym przez prawo krajowe. To samo dotyczy uratowanych towarów. W wypadku sprzedaży, suma otrzymana zostanie przekazana właścicielowi, po odliczeniu kosztów.

Władza konsularna każdej z Wysokich Układających się Stron, której obywatele są właścicielami okrętów, może w braku tychże domagać się oddania uratowanych przedmiotów lub należności za nie w wypadku sprzedaży.

Wszelkie towary i przedmioty, które zostaną uratowane przy rozbiciu, nie będą podlegały żadnym opłatom celnym, pod warunkiem, że nie będą dopuszczone do konsumpcji wewnętrznej.

Artykuł XXII.

Narodowość okrętów będzie udowodniona przez jedną i drugą Stronę na zasadzie dokumentów lub certyfikatów, wystawianych w tym celu przez kompetentne władze odpowiednich państw, stosownie do ustaw i przepisów każdego kraju.

Do chwili zawarcia specjalnego porozumienia, dotyczącego wzajemnego uznawania świadectw pomiarowych, statki każdej z dwóch Wysokich Układających się Stron nie będą podlegały w portach drugiej Strony żadnym nowym czynnościom pomiarowym, a wysokość opłat i taks nawigacyjnych zostanie ustalona według certyfikatów pomiarowych, wydawanych przez kompetentne władze kraju, pod którego banderą statki kursują.

Artykuł XXIII.

Rząd Polski, do którego należy prowadzenie spraw zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie z artykułem 104 Traktatu Wersalskiego i artykułami 2 i 6 konwencji podpisanej w Paryżu dnia 9 listopada 1920 r. pomiędzy Polską i Wolnym Miastem Gdańskiem zastrzega sobie prawo oświadczenia, że Wolne Miasto jest Stroną Kontraktującą w niniejszej konwencji i że bierze na siebie obowiązki oraz nabywa prawa z niej wypływające.

Jednakże zastrzeżenie to nie rozciąga się na postanowienia niniejszej konwencji, którą Rzeczpospolita Polska prawnie zawarła w odniesieniu do Wolnego Miasta Gdańska, na zasadzie swoich praw wypływających z traktatów lub konwencji.

Artykuł XXIV.

Spory, które mogłyby powstać pomiędzy obiema Wysokimi Układającymi się Stronami na tle interpretacji niniejszej konwencji, a które nie mogłyby być rozstrzygane drogą dypl-

matyczną, zostaną przedłożone, za wspólną zgodą, w drodze kompromisu arbitrażowi.

Artykuł XXV.

Niniejsza konwencja zawartą jest na rok. Będzie ona ratyfikowana i wejdzie w życie po trzydziestu dniach od chwili wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, co nastąpi w Warszawie.

Jeżeli nie zostanie wymówioną na trzy miesiące przed terminem wygaśnięcia, będzie ona przedłużona milcząco, przyczem każda ze Stron zastrzega sobie prawo wypowiedzenia jej w każdej chwili, aby po trzech miesiącach przestała obowiązywać.

NA DOWÓD CZEGO, Pełnomocnicy wyżej wymienieni, w należyty sposób do tego upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

Sporządzono w Angorze w dwóch egzemplarzach, dnia 29 sierpnia 1931 roku.

Olszowski

Zekâi

PROTOKÓŁ PODPISANIA.

W chwili przystąpienia do podpisania konwencji, Pełnomocnicy zgodzili się na następujące postanowienia:

ad artykuł VII.

Jeżeli jedna z Wysokich Układających się Stron po ustanowieniu zakazów lub ograniczeń stosownie do ustępu pierwszego w artykule VII, przyznaje niezależnie od postanowień wymienionego ustępu, pozwolenie na przywóz na swoje terytorjum celne lub na wywóz z niego pewnych ilości towarów, będzie ona zmuszona przyznać drugiej Stronie pozwolenie na przywóz i wywóz tych samych towarów. Ilość tych towarów będzie ustalona na zasadzie wspólnego porozumienia pomiędzy obu Wysokimi Układającymi się Stronami. Ewentualne odchylenia będą dopuszczalne i kontyngenty będą ustalane w sposób, przynoszący jak najmniej szkody wzajemnym stosunkom pomiędzy obu krajami; warunki i formalności do wypełnienia, w celu otrzymania wspomnianych pozwoleń, będą niezwłocznie w formie najbardziej jasnej i ścisłej podane do wiadomości ogółu. Rozpatrywanie podań będzie się odbywało z jak największą szybkością.

To samo odnosi się do doręczania pozwoleń (pozwolenia przywozu i wywozu), których sposób wydawania będzie możliwie prosty i stały oraz ustalony w ten sposób, aby zapobiec handlowi temi dokumentami. W tym celu pozwolenia będą musiały zawierać nazwisko korzystającego z pozwolenia i nie będą mogły być użyte przez inną osobę.

Protokół niniejszy stanowi część integralną konwencji handlowej i nawigacyjnej. Będzie

on ratyfikowany z tą konwencją i wejdzie w życie tego samego dnia, co i ona.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Angorze, 29 sierpnia 1931 roku.

Olszowski

Zekâi

L I S T A A.

Nr. polskiej taryfy	Nazwa towaru	Zniżki procentowe
Ex 7	Owoce, jagody suszone i suche:	
p. 3	Rodzynki	66,5%
6	Figi dojrzałe	50%
7	Figi niedojrzałe i odpadki fig do wyrobu kawy	50%
Ex 11	Orzechy i orzeszki:	
ex p. 1	Orzeszki	7%
Ex 54	Skóry surowe w całości, kawałkach i skrawkach.	
p. 1	Suche i solone na sucho	wolne
2	Mokre i solone na mokro	wolne
Ex 62	Rośliny i ich części osobno niewymienione:	
ex p. 5d)	Nasiona sezamu	wolne
Ex 124	Garbniki:	
ex p. 1	Valonea	wolne
Ex 181	Wełna, sierść i puch zwierzęce, nieczesane, nieprzędzone:	
ex p. 1	Mohair - tyftyk (wełna kóz angorskich)	wolne
Ex 117	Tłuszcze roślinne nieoczyszczone i nierafinowane:	
ex p. 1	Oliwa z oliwek	46%

L I S T A B.

Nr. taryfy tureckiej	Nazwa towaru	Zniżki w procentach
Ex 285	Listwy i deszczułki do posadzek: B) grubości ponad 2 mm do 6 mm	15%
Ex 286	Dykty i forniery: B) klejone	15%
Ex 309	Meble drewniane, jak kanapy, krzesła, szafy, stoły, biurka, wieszadła, etażerki, parawany i inne meble oraz ich części:	

Nr. taryfy tureckiej	Nazwa towaru	Zniżki w procentach
	A) z drzewa giętego (zwykłe, plecione lub połączone z innymi materiałami):	
	1) lakierowane, wypalane, politurowane	20%
	2) Inne	20%
	Uwaga: meble złożone z drzewa giętego i innego podlegają opłacie celnej, przypadającej na materiał przeważający.	
Ex 401 Ex 480	Kołdry wełniane	20%
	Bursztyn:	
	B) obrobiony (połączony lub nie z innymi materiałami)	25%
	C) połączony z metalami szlachetnymi	25%
Ex 552	Wyroby fajansowe oddzielnie gdzieindziej w w taryfie niewymienione:	
	wanny, umywalnie, urządzenia klozetowe, syfony kanalizacyjne:	
	A) zwykłe	15%
	B) malowane, lakierowane, emaljowane lub galwanizowane innym metalem	15%

Załącznik C.

Wzór karty legitymacyjnej dla komiwojazerów handlowych.

Rzeczpospolita
Urząd wystawiający

KARTA LEGITYMACYJNA
DLA KOMIWOJAZERÓW HANDLOWYCH.

Ważna w ciągu 12 miesięcy licząc od chwili wystawienia.

Ważna dla

Nr. karty

Zaświadczam, że okaziciel P.

Urodzony w
Zamieszkały w
Ulica Nr.

Posiada ¹⁾
 w
 Pod firmą
 (lub) jest komiwojazerem na usługach firmy
 (firm) w
 która posiada (które posiadają)
 pod firmą

Zaświadcza się, że okaziciel tej karty ko-
 rzysta z niej w celu zbierania zamówień w wy-
 mienionych krajach i dla czynienia zakupów
 dla firmy (firm), o której (których) mowa jak
 również zaświadcza się, że firma ta jest (są)
 upoważniona (e) do wykonywania swojego
 (swoich) przemysłu (ów) i handlu w
 i że płaci (płacą) opłaty,
 przewidziane w tym wypadku.
 dnia

Podpis
 szefa firmy (firm)

Rysopis okaziciela:

Wiek
 Wzrost
 Włosy
 Znaki szczególne
 dnia

Podpis okaziciela

Podpis Urzędu wystawiającego

Znajomiwszy się z powyższą konwencją,
 protokołem podpisania, listami A i B oraz ane-
 ksem C, uznaliśmy je i uznajemy za słuszne za-
 równo w całości, jak i każde z postanowień w
 nich zawartych; oświadczamy, że są przyjęte,
 ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że
 będą niezmiennie zachowywane.

¹⁾ Nie należy wypełniać rubryki 1 formularza, jeżeli cho-
 dzi o szefa przedsiębiorstwa handlowego lub przemysło-
 wego.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy,
 opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 31 maja 1932 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
 Prezes Rady Ministrów:

(—) *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 21 września
 1934 r. Nr. 82, poz. 753).

L. S.

324.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 30 sierpnia 1934 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyj-
 nych konwencji handlowej i nawigacyjnej mię-
 dzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tu-
 recką.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w
 wykonaniu art. 25 konwencji handlowej i nawig-
 acyjnej między Rzeczpospolitą Polską a Re-
 publiką Turecką, podpisanej w Ankarze wraz
 z protokołem podpisania, listami A i B oraz za-
 łącznikiem C, dnia 29 sierpnia 1931 r., nastąpi-
 ła w Warszawie w dniu 30 sierpnia 1934 r. wy-
 miana dokumentów ratyfikacyjnych powyższej
 konwencji.

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 21 września
 1934 r. Nr. 82, poz. 754).

K O M U N I K A T

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomo-
 ści, że w okręgu Izby Skarbowej w Łucku zağu-
 biona została pieczęć metalowa do laku zaopa-

trzona w numer rozpoznawczy 2 z napisem w
 otoku „Komisarz Kontroli Skarbowej w Łucku
 rej. 1.